

Службен весник

на Република Македонија

Број 106

14 јули 2014, понеделник

година LXX

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
3030. Одлука за доделување на концесија за експлоатација на минерална суровина – дијабаз на Друштвото за транспорт, трговија, производство и услуги КИПО увоз-извоз ДООЕЛ Струмица на локалитетот „Гавран“, општина Струмица.....	3	3034. Одлука за престанок и давање на трајно користење недвижна ствар на Центарот за управување со кризи	4
3031. Одлука за давање право на трајно користење на градежно земјиште во сопственост на Република Македонија на Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката - Скопје	3	3035. Одлука за давање согласност на Годишниот извештај за работењето во 2013 година на ЈП Службен весник на Република Македонија.....	4
3032. Одлука за одобрување на работењето на Одборот на директори на Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката-Скопје, во врска со донесувањето на одлуката за давање согласност за засновање заложно право.....	3	3036. Одлука за давање согласност на Годишната сметка за 2013 година на ЈП Службен весник на Република Македонија	4
3033. Одлука за престанок и за давање на трајно користење на недвижни ствари на општина Новаци.....	4	3037. Одлука за одобрување на Годишната сметка, финансиските извештаи и Годишниот извештај за работењето на АД ТЕЦ Неготино, во државна сопственост, за 2013 година.....	5
		3038. Одлука за пренесување во сопственост на недвижни ствари на Општина Битола	5
		3039. Одлука за избор на најповолна понуда за доделување на концесија за експлоатација на минерална суровина травертин на Друштво за производство, трговија и услуги СУБ-ЛАЈМ СТОН увоз-извоз ДООЕЛ Прилеп на локалитет „Матка“ општина Сарај.....	5

	Стр.		Стр.
3040. Одлука за избор на најповолна понуда за доделување на концесија за експлоатација на техногени минерални сировини на Друштвото за трговија и услуги КАЛТУН МАД-ДЕНЦИЛИК ДОО Скопје на локалитетот „Лојане“, Општина Липково	6	3049. Правилник за изменување на Правилникот за формата и содржината на барањето за добивање на решение за овластување на правното лице за вршење на работите за идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата	25
3041. Одлука за поништување на постапката за доделување на концесија за експлоатација на техногени минерални сировини по Јавен повик за доделување на концесии за експлоатација на техногени минерални сировини	7	3050. Правилник за изменување на Правилникот за формата и содржината на барањето заради недонесување на решение за овластување на правното лице за технички преглед за извршување на работи на идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилото, односно заради недонесување на решение за одбивање на барањето за овластување на правното лице за технички преглед за извршување на работи на идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилото	27
3042. Одлука за давање на согласност за склучување на договор под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија по пат на непосредна спогодба на Друштвото за производство на електрична енергија БНБ ЕНЕРѢИ ДОО експорт импорт Скопје.....	7	3051. Наредба за спроведување на меѓународниот стандард за утврдување на услови за определување на подрачја слободни од штетни организми бр. 4	29
3043. Одлука за давање согласност на Решението за отстапување на привремено одземени предмети во прекршочна постапка на Министерството за правда - Управа за извршување санкции.....	7	3052. Решение за овластување на лаборатории за анализа и суперанализа на земените примероци за контрола на брашно	35
3044. Одлука за предавање на недвижност- градежно земјиште во владение на Јавното претпријатие за државни патишта	7	3053. Одлука од Уставниот суд на Република Македонија, У.бр. 189/2012 од 25 јуни 2014 година	35
3045. Одлука за предавање на недвижност- градежно земјиште во владение на Јавното претпријатие за железничка инфраструктура Македонски железници	17	3054. Одлука од Уставниот суд на Република Македонија У. бр. 6/2013 од 9 јули 2014 година	38
3046. Одлука за изменување на Одлуката за бројот на студенти за запишување во прва година-прв циклус на студии на јавните високообразовни установи на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола, Државниот универзитет во Тетово, Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип и Универзитетот за информатички науки и технологии „Св. Апостол Павле“ во Охрид во учебната 2014/2015 година.....	18	3055. Одлука од Уставниот суд на Република Македонија У. бр. 62/2013 од 28 мај 2014 година	48
3047. Одлука за давање на право на трајно користење на градежно земјиште сопственост на Република Македонија на Град Скопје.....	24	3056. Одлука од Уставниот суд на Република Македонија, У.бр. 47/2014 година од 25 јуни 2014 година.....	49
3048. Одлука за давање на право на трајно користење на градежно земјиште сопственост на Република Македонија на Град Скопје.....	24	3057. Решение за задолжително лабораториско испитување на радионуклиди во пратки со храна за исхрана на луѓе и пратки со храна за исхрана на животни кои потекнуваат или се испорачани од Јапонија а кои се наменети за увоз во Република Македонија ^(*)	62
		3058. Правилник за дополнителни услови за надзор кај акватични животни врз основа на анализа на ризик ^(*)	71
		3059. Правилник за начинот на изградба на јавните електронски комуникациски мрежи и придружни средства..	83
		3060. Одлука за определување највисоки цени на одделни нафтени деривати утврдени согласно Методологијата.	95
		Огласен дел	1-32

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**3030.**

Врз основа на член 42 став (15) од Законот за минерални суровини („Службен весник на Република Македонија“ бр.136/2012, 25/2013, 93/2013 и 44/2014), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 7.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА МИНЕРАЛНА СУРОВИНА – ДИЈАБАЗ НА ДРУШТВОТО ЗА ТРАНСПОРТ, ТРГОВИЈА, ПРОИЗВОДСТВО И УСЛУГИ КИПО УВОЗ-ИЗВОЗ ДООЕЛ СТРУМИЦА НА ЛОКАЛИТЕТОТ „ГАВРАН“, ОПШТИНА СТРУМИЦА**

1. На Друштвото за транспорт, трговија, производство и услуги КИПО увоз-извоз ДООЕЛ Струмица се доделува концесија за експлоатација на минерална суровина – дијабаз на локалитетот „Гавран“, општина Струмица, со површина на простор на концесија за експлоатација дефиниран со точки меѓусебно поврзани со прави линии, а точките дефинирани со координати како е дадено во табелата, и тоа:

Точка	Y	Координата X
T-1	7634000	4578800
T-2	7633915	4578620
T-3	7634148	4578357
T-4	7634400	4578455
T-5	7634476	4578804

2. Површината на просторот на концесијата за експлоатација од точка 1 на оваа одлука изнесува $P=0.178128 \text{ km}^2$.

3. Времетраењето на доделената концесија од точка 1 на оваа одлука изнесува 30 (триесет) години.

4. Висината на надоместокот за доделената концесија од точка 1 на оваа одлука се определува со Договорот за концесија во согласност со Тарифникот за утврдување на висината на надоместоците за издавање на дозволи и концесии за вршење на детални геолошки истражувања и концесии за експлоатација на минерални суровини.

5. Начинот и роковите на плаќање на надоместокот за доделената концесија од точка 1 на оваа одлука ќе се определат со Договорот за концесија.

6. Како почеток на важење на концесијата од точка 1 на оваа одлука се смета денот на потпишување на Договорот за концесија.

7. Во име на Владата на Република Македонија, Договорот за концесија ќе го потпише министерот за економија.

8. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-524/1
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3031.

Врз основа на член 42 став 3 од Законот за градежно земјиште („Службен весник на Република Македонија“ бр. 17/2011, 53/2011, 144/2012, 25/2013, 137/2013 и 163/2013), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 7.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ДАВАЊЕ ПРАВО НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО СОПСТВЕНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА АКЦИОНЕРСКОТО ДРУШТВО ЗА ИЗГРАДБА И СТОПАНИСУВАЊЕ СО СТАНБЕН ПРОСТОР И СО ДЕЛОВЕН ПРОСТОР ОД ЗНАЧЕЊЕ ЗА РЕПУБЛИКАТА - СКОПЈЕ****Член 1**

Со оваа одлука на Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката – Скопје се дава право на трајно користење на градежно земјиште сопственост на Република Македонија опфатено со Извод од Детален урбанистички план на Општина Центар бр. 1081/2-13 од 1.7.2013 година со вкупна површина од 1953 м² кое претставува ГП бр. 04.01 КО Центар 1, Скопје и тоа:

- КП бр. 13574/2 во површина од 1884 м² КО Центар 1 сопственост на Република Македонија евидентирано во Имотен лист бр. 101859 КО Центар 1 и

- КП бр. 13575/13 во површина од 69 м² КО Центар 1 сопственост на Република Македонија евидентирано во Имотен лист бр. 101858 КО Центар 1, заради изградба на градба со намена: А2 домување во станбени згради.

Член 2

Правото на трајно користење на градежното земјиште од Член 1 на оваа одлука се дава без надомест.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-1026/1
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3032.

Врз основа на член 383 став (1) точка 4 од Законот за трговски друштва („Службен весник на Република Македонија“ бр.28/2004, 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 166/2012, 70/2013, 119/2013, 120/2013 и 187/2013), Владата на Република Македонија во својство на Собрание на Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката-Скопје, на седницата одржана на 7.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ОДОБРУВАЊЕ НА РАБОТЕЊЕТО НА ОДБОРОТ НА ДИРЕКТОРИ НА АКЦИОНЕРСКОТО ДРУШТВО ЗА ИЗГРАДБА И СТОПАНИСУВАЊЕ СО СТАНБЕН ПРОСТОР И СО ДЕЛОВЕН ПРОСТОР ОД ЗНАЧЕЊЕ ЗА РЕПУБЛИКАТА-СКОПЈЕ, ВО ВРСКА СО ДОНЕСУВАЊЕТО НА ОДЛУКАТА ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА ЗАСНОВАЊЕ ЗАЛОЖНО ПРАВО****Член 1**

Со оваа одлука се одобрува работењето на Одборот на директори на Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката-Скопје, во врска со донесувањето на Одлуката за давање согласност за засновање заложно право бр. 02-14053/8-2 од 17.12.2013 година.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-1165/1
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3033.

Врз основа на член 20 став 3 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“, бр. 8/2005, 150/2007, 35/2011, 166/2012, 137/2013, 188/2013 и 27/2014), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 7.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНИ СТВАРИ НА ОПШТИНА НОВАЦИ

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник Министерството за одбрана му престанува користењето на недвижните ствари, во објектите на караулата „Коњарка“ во близина на с. Скочивир општина Новаци, сопственост на Република Македонија и тоа:

- стан во површина од 36 м² и помошна површина од 1м² во објектот бр.1 влез 1 приземје, на место викано Врв, евидентирани во ИЛ бр.68, КО Скочивир, лоцирани на КП 487,

- стан во површина од 61 м² и помошна површина од 1м² во објектот бр.1 влез 1 приземје, помошна просторија во површина од 25 м² во објектот бр.2 влез 1 приземје и помошна просторија во површина од 8 м² во објектот бр.3 влез 1 приземје, на место викано Врк, евидентирани во ИЛ бр.328, КО Скочивир, лоцирани на КП 486.

Член 2

Недвижните ствари од член 1 од оваа одлука се даваат на трајно користење без надоместок на општина Новаци.

Член 3

Примопредавањето на недвижните ствари од член 1 од оваа одлука, ќе се изврши меѓу Министерството за одбрана и општината Новаци, во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-1802/1
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3034.

Врз основа на член 20 став 3 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“, бр. 8/2005, 150/2007, 35/2011, 166/2012, 137/2013, 188/2013 и 27/2014), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 7.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРЕСТАНОК И ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНА СТВАР НА ЦЕНТАРОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО КРИЗИ

Член 1

Со оваа одлука на Министерството за одбрана му престанува користењето на недвижна ствар: објект бр.5, со вкупна површина од 1.002 м² „Воена амбуланта“, кој се наоѓа во Касарната „Х.Т.Карпош“, Куманово на КП бр. 16139/1, КО Куманово, евидентиран во Имотен лист бр.14368, сопственост на Република Македонија.

Член 2

Недвижната ствар од член 1 на оваа одлука се дава на трајно користење без надомест на Центарот за управување со кризи.

Член 3

Примопредавањето на недвижната ствар од член 1 на оваа одлука ќе се изврши меѓу Министерството за одбрана и Центарот за управување со кризи, во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-1825/1
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3035.

Врз основа на член 11 став 1 точка 6 од Законот за јавните претпријатија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/1996, 6/2002, 40/2003, 49/2006, 22/2007, 83/2009, 97/2010, 6/2012, 119/2013 и 41/2014), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 7.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ГОДИШНИОТ ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО ВО 2013 ГОДИНА НА ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. Со оваа одлука се дава согласност на Годишниот извештај за работењето во 2013 година на ЈП Службен весник на Република Македонија, бр. 02-1488/1 од 22.2.2014 година, усвоен од Управниот одбор на Јавното претпријатие, на седницата, одржана на 22.2.2014 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-3592/1
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3036.

Врз основа на член 11 став 1 точка 6 од Законот за јавните претпријатија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/1996, 6/2002, 40/2003, 49/2006, 22/2007, 83/2009, 97/2010, 6/2012, 119/2013 и 41/2014), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 7.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ГОДИШНАТА
СМЕТКА ЗА 2013 ГОДИНА НА ЈП СЛУЖБЕН
ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. Со оваа одлука се дава согласност на Годишната сметка за 2013 година на ЈП Службен весник на Република Македонија, бр. 02-1489/1 од 22.2.2014 година, усвоена од Управниот одбор на Јавното претпријатие, на седницата, одржана на 22.2.2014 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-3592/2
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3037.

Врз основа на член 383 став 1 точка 2 од Законот за трговските друштва ("Службен весник на Република Македонија" бр. 28/2004, 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 166/2012, 70/2013, 119/2013, 120/2013, 187/2013, 38/2014 и 41/2014), Владата на Република Македонија во својство на Собрание на АД ТЕЦ Неготино во државна сопственост, Неготино, на седницата одржана на 7.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ОДОБРУВАЊЕ НА ГОДИШНАТА СМЕТКА, ФИ-
НАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ И ГОДИШНИОТ ИЗ-
ВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА АД ТЕЦ НЕГОТИНО,
ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ, ЗА 2013 ГОДИНА

1. Со оваа одлука се одобруваат Годишната сметка, финансиските извештаи и Годишниот извештај за работењето на АД ТЕЦ Неготино, во државна сопственост за 2013 година, бр. 02-106/10 од 24.2.2014 година, усвоени од Управниот одбор на ова акционерско друштво, на седницата, одржана на 24.2.2014 година.

2. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-3614/1
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3038.

Врз основа на член 17-а од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија" бр. 8/2005, 150/2007, 35/2011, 166/2012, 137/2013, 188/2013 и 27/2014), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 7.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРЕНЕСУВАЊЕ ВО СОПСТВЕНОСТ НА
НЕДВИЖНИ СТВАРИ НА ОПШТИНА БИТОЛА

Член 1

Со оваа одлука на општина Битола се пренесуваат во сопственост без надоместок 1/2 (една идеална половина) од недвижен имот запишан во Имотен лист бр.

33467 за КО Битола 3 застроени на КП бр.11825 ул. Т.Димитровски сосопственост на Република Македонија и општина Битола и тоа:

1/2 од недвижен имот земјиште запишано во Лист Б од имотниот лист

- КП бр. 11825, катастарска култура 50000 1, со површина од 123 м²,

- КП бр. 11825, катастарска култура 60000 2, со површина од 63 м²,

- КП бр. 11825, катастарска култура 70000, со површина од 257 м²,

1/2 од недвижен имот зграда 1 запишано во Лист В од имотниот лист

- КП бр. 11825, зграда 1, влез 1, кат 01, со површина од 118 м²,

- КП бр. 11825, зграда 1, влез 1, кат 02, со површина од 115 м²,

- КП бр. 11825, зграда 1, влез 1, кат ПО, со површина од 102 м² и

- КП бр. 11825, зграда 1, влез 1, кат ПР, со површина од 114 м².

Член2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-3818/1
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3039.

Врз основа на член 45 став 1 од Законот за минерални сировини („Службен весник на Република Македонија“ бр. 136/2012, 25/2013, 93/2013 и 44/2014) и член 35 став 1 од Законот за концесии и јавно приватно партнерство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 6/2012) Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 7.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИЗБОР НА НАЈПОВОЛНА ПОНУДА ЗА ДОДЕЛУ-
ВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА
МИНЕРАЛНА СУРОВИНА ТРАВЕРТИН НА ДРУШ-
ТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО, ТРГОВИЈА И УСЛУГИ
СУБЛАЈМ СТОН УВОЗ-ИЗВОЗ ДООЕЛ ПРИЛЕП НА
ЛОКАЛИТЕТ “МАТКА“ ОПШТИНА САРАЈ

1. Со оваа одлука се доделува концесија за експлоатација на минерална сировина травертин на локалитет „Матка“ општина Сарај на Друштво за производство, трговија и услуги СУБЛАЈМ СТОН увоз-извоз ДООЕЛ Прилеп, согласно Одлуката за започнување на постапка за доделување на концесии за експлоатација на минерални сировини бр. 41-10767/1-13 од 08.01.2014 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 8/14).

2. Друштво за производство, трговија и услуги СУБЛАЈМ СТОН увоз-извоз ДООЕЛ Прилеп достави понуда со број 00000023 на 13.05.2014 година.

3. Од сите понудувачи на Јавниот повик, Друштво за производство, трговија и услуги СУБЛАЈМ СТОН увоз-извоз ДООЕЛ Прилеп ги исполни условите содржани во Јавниот повик и Тендерската документација и достави најповолна понуда.

4. На Друштвото за производство, трговија и услуги СУБЛАЈМ СТОН увоз-извоз ДООЕЛ Прилеп се доделува концесија за експлоатација на минерална сировина– травертин на локалитет “Матка“ општина Сарај,

со површина на простор на концесија за експлоатација дефиниран со точки меѓусебно поврзани со прави линии, а точките дефинирани со координати како е дадено во табелата, и тоа:

Точка	Координата Y	Координата X
1	7 522 000	4 646 000
2	7 523 000	4 648 000
3	7 524 000	4 648 000
4	7 524 500	4 648 000
5	7 523 600	4 647 000
6	7 523 500	4 646 000

5. Површината на просторот на концесијата за експлоатација од точка 1 на оваа одлука изнесува $P=2,975000 \text{ km}^2$.

6. Времетраењето на доделената концесија од точка 1 на оваа одлука изнесува 30 (триесет) години.

7. Надоместокот, во износ од 9.557.000,00 денари, за доделената концесија за експлоатација, Друштво за производство, трговија и услуги СУБЛАЈМ СТОИ увоз-извоз ДООЕЛ Прилеп на локалитет "Матка" општина Сарај е должно да го плати во рок од 30 дена од денот на влегување во сила на оваа одлука.

8. Најповолниот понудувач е должен да го потпише Договорот за концесија во рок не подолг од 60 дена од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

9. Надзор над спроведувањето на концесијата ќе врши Министерството за економија.

10. Во име на Владата на Република Македонија, Договорот за концесија ќе го потпише министерот за економија.

11. Жалба против оваа одлука може да се изјави до Државната комисија за жалби по јавни набавки во рок од осум дена од денот на приемот на оваа одлука во однос на утврдувањето на способноста на пријавите за учество или евалуацијата на понудите и одлуката.

12. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-3938/1
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3040.

Врз основа на член 45 став (1) од Законот за минерални сировини („Службен весник на Република Македонија“ бр. 136/2012, 25/2013, 93/2013 и 44/2014) и член 35 став 1 од Законот за концесии и јавно приватно партнерство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 6/2012), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 7.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИЗБОР НА НАЈПОВОЛНА ПОНУДА ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА ТЕХНОГЕНИ МИНЕРАЛНИ СУРОВИНИ НА ДРУШТВОТО ЗА ТРГОВИЈА И УСЛУГИ КАЛТУН МАДДЕНЦИЛИК ДОО СКОПЈЕ НА ЛОКАЛИТЕТОТ „ЛОЈАНЕ“, ОПШТИНА ЛИПКОВО

1. Со оваа одлука се доделува концесија за експлоатација на техногени минерални сировини на локалитетот „Лојане“, Општина Липково на Друштвото за трговија и услуги КАЛТУН МАДДЕНЦИЛИК ДОО

Скопје, согласно Одлуката за започнување на постапка за доделување на концесии за експлоатација на минерални сировини бр. 41-8159/1 од 11.12.2013 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 177/13).

2. Друштвото за трговија и услуги КАЛТУН МАДДЕНЦИЛИК ДОО Скопје достави понуда со број 00000026 на 14.5.2014 година.

3. На Јавниот повик, Друштвото за трговија и услуги КАЛТУН МАДДЕНЦИЛИК ДОО Скопје ги исполни условите содржани во Јавниот повик и Тендерската документација и достави најповолна понуда.

4. На Друштвото за трговија и услуги КАЛТУН МАДДЕНЦИЛИК ДОО Скопје се доделува концесија за експлоатација на техногени минерални сировини на локалитетот „Лојане“, Општина Липково, со површина на простор на концесија за експлоатација дефиниран со точки меѓусебно поврзани со прави линии, а точките дефинирани со координати како е дадено во табелата, и тоа:

Точка	Координата Y	Координата X
1	7 555322	4 674644
2	7555250	4 674636
3	7 555230	4 674867
4	7 555159	4 674956
5	7555254	4675109
6	7555220	4675137
7	7555315	4675226
8	7555413	4675230
9	7555453	4675149
10	7555450	4675083
11	7555315	4674957
12	7555289	4674780

5. Површината на просторот на концесијата за експлоатација од точка 1 на оваа одлука изнесува $P=0,074113 \text{ km}^2$.

6. Времетраењето на доделената концесија од точка 1 на оваа одлука изнесува 10 (десет) години.

7. Надоместокот износ од 2.800.000,00 денари, за доделената концесија за експлоатација, Друштвото за трговија и услуги КАЛТУН МАДДЕНЦИЛИК ДОО Скопје на локалитетот „Лојане“, Општина Липково е должно да го плати во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

8. Најповолниот понудувач е должен да го потпише Договорот за концесија во рок не подолг од 60 дена од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

9. Надзор над спроведувањето на концесијата ќе врши Министерството за економија.

10. Во име на Владата на Република Македонија, Договорот за концесија ќе го потпише министерот за економија.

11. Жалба против оваа одлука може да се изјави до Државната комисија за жалби по јавни набавки во рок од осум дена од денот на приемот на оваа одлука во однос на утврдувањето на способноста на пријавите за учество или евалуацијата на понудите и одлуката.

12. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.42 – 3939/1
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3041.

Врз основа на член 38 став 1 алинеја 2 од Законот за концесии и јавно приватно партнерство („Службен весник на Република Македонија” бр. 6/2012), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 7.7.2014 година донесе

О Д Л У К А

ЗА ПОНИШТУВАЊЕ НА ПОСТАПКАТА ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА ТЕХНОГЕНИ МИНЕРАЛНИ СУРОВИНИ ПО ЈАВЕН ПОВИК ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА КОНЦЕСИИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА ТЕХНОГЕНИ МИНЕРАЛНИ СУРОВИНИ

1. Со оваа одлука се поништува постапката за доделување на концесија за експлоатација на техногени минерални сировини на локалитетот „Пробиштип“, Општина Пробиштип објавена со Јавниот повик за доделување на концесии за експлоатација на техногени минерални сировини („Службен весник на Република Македонија“ 57/14).

2. Постапката за доделување на концесија за експлоатација на техногени минерални сировини од точка 1 на оваа одлука се поништува со оглед дека за објавениот локалитет од точка 1 на оваа одлука нема ниту една пристигната понуда до истекот на рокот за доставување на понуди.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.42 – 3939/2
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3042.

Врз основа на член 15 став 5 и член 71 став 2 од Законот за градежно земјиште („Службен весник на Република Македонија“ бр. 17/2011, 53/2011, 144/2012, 25/2013 и 163/2013), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 7.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ НА СОГЛАСНОСТ ЗА СКЛУЧУВАЊЕ НА ДОГОВОР ПОД ДОЛГОТРАЕН ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ СОПСТВЕНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ПО ПАТ НА НЕПОСРЕДНА СПОГОДБА НА ДРУШТВОТО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА БНБ ЕНЕРѢИ ДОО ЕКСПОРТ ИМПОРТ СКОПЈЕ

Член 1

Со оваа одлука се дава согласност за давање под долготраен закуп на градежно земјиште и за склучување на Договор за давање под долготраен закуп на градежно земјиште, сопственост на Република Македонија со непосредна спогодба на правното лице Друштво за производство на електрична енергија БНБ ЕНЕРѢИ ДОО експорт импорт Скопје, со седиште во Скопје ул. „Сава Ковачевиќ“ бр. 1 Ламела 4/2 Скопје-Кисела Вода, за изградба на објект од јавен интерес Е2-линиска инфраструктурна градба, мала хидроелектрична централа ГП 1.1 кое претставува КП 17/5 запишана во имотен лист 370 КО Малоиште со површина од 569 м2.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-4448/1
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3043.

Врз основа на член 52 став 2 од Законот за управување со конфискуван имот, имотна корист и одземени предмети во кривична и прекршочна постапка („Службен весник на Република Македонија“ бр. 98/2008, 145/2010, 104/2013, 187/2013 и 43/2014), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 7.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА РЕШЕНИЕТО ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА ПРИВРЕМЕНО ОДЗЕМЕНИ ПРЕДМЕТИ ВО ПРЕКРШОЧНА ПОСТАПКА НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ПРАВДА - УПРАВА ЗА ИЗВРШУВАЊЕ САНКЦИИ

Член 1

Со оваа одлука се дава согласност на Решението за отстапување на привремено одземени предмети во прекршочна постапка на Министерството за правда - Управа за извршување санкции бр. 09-2250/4 од 17.6.2014 година.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-4742/1
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3044.

Врз основа на член 33 став (2) од Законот за експропријација („Службен весник на Република Македонија“ бр.95/2012, 131/2012, 24/2013 и 27/2014), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 7.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРЕДАВАЊЕ НА НЕДВИЖНОСТ- ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО ВЛАДЕНИЕ НА ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА

Член 1

Со оваа одлука на Јавното претпријатие за државни патишта - како предлагач на експропријацијата, да му се предаде во владение градежното земјиште кое претставува:

1. Дел од КП бр.363/1 КО Мешеишта со површина од 1.226м2, евидентирана во Имотен лист бр.42, согласно Решение за експропријација УП.бр.26-1253/2014 од 2.4.2014 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи - Одделение за управна постапка во Охрид;

195. Дел од КП бр.1093/1 КО Мешеишта со површина од 421м², евидентирана во Имотен лист бр.339, согласно Решение за експропријација УП.бр.26-1221/2014 од 11.5.2014 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи - Одделение за управна постапка во Охрид;

196. Дел од КП бр.1092/4 КО Мешеишта со површина од 295м², евидентирана во Имотен лист бр.399, согласно Решение за експропријација УП.бр.26-1222/2014 од 10.5.2014 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи - Одделение за управна постапка во Охрид;

197. КП бр.2114/1 КО Мешеишта со површина од 214м², евидентирана во Имотен лист бр.33, согласно Решение за експропријација УП.бр.26-1223/2014 од 4.4.2014 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи - Одделение за управна постапка во Охрид;

198. Дел од КП бр.2104/7 КО Мешеишта со површина од 152м², евидентирана во Имотен лист бр.972, согласно Решение за експропријација УП.бр.26-1225/2014-2 од 16.5.2014 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи - Одделение за управна постапка во Охрид;

199. КП бр.280/6 КО Мешеишта со површина од 113м², евидентирана во Имотен лист бр.648, согласно Решение за експропријација УП.бр.26-1240/2014 од 10.4.2014 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи - Одделение за управна постапка во Охрид;

200. Дел од КП бр.278 КО Мешеишта со површина од 494м², евидентирана во Имотен лист бр.92, согласно Решение за експропријација УП.бр.26-1242/2014 од 2.4.2014 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи - Одделение за управна постапка во Охрид;

201. КП бр.280/2 КО Мешеишта со површина од 217м², евидентирана во Имотен лист бр.1114, согласно Решение за експропријација УП.бр.26-1248/2014 од 3.4.2014 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи - Одделение за управна постапка во Охрид;

202. Дел од КП бр.908/12 КО Оровник со површина од 83м², дел од КП бр.908/11 КО Оровник со површина од 81м², дел од КП бр.908/18 КО Оровник од 17м², дел од КП бр.908/10 КО Оровник од 82м² и дел од КП бр.908/9 КО Оровник од 88м², евидентирани во Имотен лист бр.322, согласно Решение за експропријација УП.бр.26-912/2014 од 31.3.2014 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи - Одделение за управна постапка во Охрид - за изградба на Автопатот „Кичево - Охрид“.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-5010
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р Владимир Пешевски, с.р.

3045.

Врз основа на член 33 став (2) од Законот за експропријација („Службен весник на Република Македонија“ бр. 95/2012, 131/2012, 24/2013 и 27/2014), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 7.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А ЗА ПРЕДАВАЊЕ НА НЕДВИЖНОСТ- ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО ВЛАДЕНИЕ НА ЈАВНОТО ПРЕТ- ПРИЈАТИЕ ЗА ЖЕЛЕЗНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА МАКЕДОНСКИ ЖЕЛЕЗНИЦИ

Член 1

Со оваа одлука на Јавното претпријатие за железничка инфраструктура Македонски железници - како предлагач на експропријацијата, да му се предаде во владение градежното земјиште кое претставува :

1. КП.бр.2052/4 КО Шупли Камен со површина од 1.310м², евидентирана во Имотен лист бр.620, согласно Решение за експропријација УП.бр.26-334/13-1 од 11.02.2014 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи - Одделение за управна постапка во Куманово;

2. Дел од КП.бр.2104/4 КО Шупли Камен (новоформирана КП.бр.2104/8) со површина од 365м², евидентирана во Имотен лист бр.474, согласно Решение за експропријација УП.бр.24-91/13 од 10.01.2014 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи - Одделение за управна постапка во Куманово;

3. Дел од КП.бр.2104/4 КО Шупли Камен (новоформирана КП.бр.2104/8) со површина од 365м², евидентирана во Имотен лист бр.474, согласно Решение за експропријација УП.бр.24-91/13 од 02.10.2013 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи - Одделение за управна постапка во Куманово;

4. Дел од КП.бр.1576/5 КО Добрашане (новоформирана КП.бр.1576/11) со површина од 340м², евидентирана во Имотен лист бр.176, согласно Решение за експропријација УП.бр.26-22/14 од 09.05.2014 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи - Одделение за управна постапка во Куманово

5. Дел од КП.бр.259 КО Клевовце (новоформирана КП.бр.259/3) со површина од 2.319м², евидентирана во Имотен лист бр.246, согласно Решение за експропријација УП.бр.26-18/14 од 30.04.2014 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи - Одделение за управна постапка во Куманово-

поради реализација на јавен интерес од значење за Република Македонија, за отпочнување на рехабилитација на пругата Куманово- Бељаковце.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-5012/1
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р Владимир Пешевски, с.р.

3046.

Врз основа на член 110 став 1 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 35/2008, 103/2008, 26/2009, 83/2009, 99/2009, 115/2010, 17/2011, 51/2011, 123/2012, 15/2013, 24/2013 и 41/2014), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 9.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА БРОЈОТ НА СТУДЕНТИ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ ВО ПРВА ГОДИНА-ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ НА ЈАВНИТЕ ВИСОКООБРАЗОВНИ УСТАНОВИ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ, УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ ВО БИТОЛА, ДРЖАВНИОТ УНИВЕРЗИТЕТ ВО ТЕТОВО, УНИВЕРЗИТЕТОТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП И УНИВЕРЗИТЕТОТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И ТЕХНОЛОГИИ „СВ. АПОСТОЛ ПАВЛЕ“ ВО ОХРИД ВО УЧЕБНАТА 2014/2015 ГОДИНА

Во Одлуката за бројот на студенти за запишување во прва година-прв циклус на студии на јавните високообразовни установи на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола, Државниот универзитет во Тетово, Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип и Универзитетот за информатички науки и технологии „Св. Апостол Павле“ во Охрид во учебната 2014/2015 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 73/14 и 76/14), во точката 1, во потточката 1.1 Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, делот од табелата

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ	385	200	255	400	170	400	810
Студии по биологија (8 семестри)	85	200	45	400			130
Биологија (за наставен кадар во средно образование)	15	200	10	400			25
Биохемија и физиологија	55	200	25	400			80
Екологија	15	200	10	400			25
Молекуларна биологија (во мирување)							

се заменува со нов дел, кој гласи:

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ	405	200	265	400	170	400	840
Студии по биологија (8 семестри)	105	200	55	400			160
Биологија (за наставен кадар во средно образование)	15	200	10	400			25
Биохемија и физиологија	55	200	25	400			80
Екологија	15	200	10	400			25
Молекуларна биологија	20	200	10	400			30

Делот од табелата:

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ СКОПЈЕ	5771		3267		1010		10048
--	------	--	------	--	------	--	-------

се заменува со нов дел, кој гласи:

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ СКОПЈЕ	5791		3277		1010		10078
--	------	--	------	--	------	--	-------

Во точката 1, во потточката 1.2 Универзитет „Св. Климент Охридски“ во Битола, делот од табелата

ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЛСТВО – ОХРИД со дисперзирани студии во Велес	140	100/200	55	100/400	20	400	215
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТУДИИ - четиригодишни	90	100/200	35	100/400	10	400	135
Туризам – Охрид	40	200	10	400	10	400	60
<i>Туризам – Велес (во мирување)</i>							
<i>Туризам - Крушево</i>	20	100	10	100			30
Осигурување – Охрид	20	200	10	400			30
<i>Осигурување – Велес (во мирување)</i>							
Царина и шпедиција – Охрид	10	200	5	400			15
Менаџмент во услужен сектор – Охрид (во мирување)							
<i>Менаџмент во услужен сектор – Велес (во мирување)</i>							
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТУДИИ - тригодишни	50	200	20	400	10	400	80
Гастрономија, исхрана и диететика – Охрид	30	200	10	400	10	400	50
<i>Гастрономија, исхрана и диететика – Битола (во мирување)</i>							
Хотелско – ресторантски менаџмент – Охрид	20	200	10	400			30
<i>Хотелско – ресторантски менаџмент – Велес (во мирување)</i>							
Безбедност и финансиска контрола (Заедничка студиска програма со Факултетот за безбедност) (во мирување)							

се заменува со нов дел, кој гласи:

ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЛСТВО – ОХРИД со дисперзирани студии во Велес	150	100/200	85	100/400	50	400	285
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТУДИИ - четиригодишни	100	100/200	65	100/400	30	400	195
Туризам – Охрид	50	200	30	400	20	400	100
<i>Туризам – Велес (во мирување)</i>							
<i>Туризам - Крушево</i>	20	100	10	100			30
Осигурување – Охрид	20	200	20	400	10	400	50
<i>Осигурување – Велес (во мирување)</i>							
Царина и шпедиција – Охрид	10	200	5	400			15
Менаџмент во услужен сектор – Охрид (во мирување)							
<i>Менаџмент во услужен сектор – Велес (во мирување)</i>							
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТУДИИ - тригодишни	50	200	20	400	20	400	90
Гастрономија, исхрана и диететика – Охрид	30	200	10	400	10	400	50
<i>Гастрономија, исхрана и диететика – Битола (во мирување)</i>							
Хотелско – ресторантски менаџмент – Охрид	20	200	10	400	10	400	40
<i>Хотелско – ресторантски менаџмент – Велес (во мирување)</i>							
Безбедност и финансиска контрола (Заедничка студиска програма со Факултетот за безбедност) (во мирување)							

Делот од табелата:

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ – БИТОЛА:	2145	940	510	3595
--	------	-----	-----	------

се заменува со нов дел, кој гласи:

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ – БИТОЛА:	2195	990	560	3745
--	------	-----	-----	------

Во точката 1, во потточката 1.3 Државен универзитет во Тетово, делот од табелата

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ	565	100/200	425	100/400	110	400	1100
Албански јазик и литература	30	200	30	400	20	400	80
<i>Наставна насока</i>							
Англиски јазик и литература	120	200	100	400	30	400	250
<i>Наставна насока</i>							
<i>Дисперзирани студии по англиски јазик и литература во Дебар (во мирување)</i>							
<i>Дисперзирани студии по англиски јазик и литература во Скопје</i>			80	100			80
<i>Дисперзирани студии по англиски јазик и литература во Кичево</i>			40	100			40
<i>Дисперзирани студии по англиски јазик и литература во Куманово</i>	60	100					60
Македонски јазик и литература	30	200	20	400	20	400	70
<i>Наставна насока</i>							
Германски јазик и литература	60	200	50	400	20	400	130
<i>Наставна насока</i>							
<i>Дисперзирани студии по германски јазик и литература во Дебар</i>	20	100	10	100			30
<i>Дисперзирани студии по германски јазик и литература во Кичево</i>	35	100	25	100			60
<i>Дисперзирани студии по германски јазик и литература во Скопје</i>	50	100					50
<i>Дисперзирани студии по германски јазик и литература во Струга</i>	50	100					50
Италијански јазик и литература	40	200	20	400	10	400	70
<i>Наставна насока</i>							
<i>Дисперзирани студии по италијански јазик и литература во Дебар</i>	20	100	10	100			30
Француски јазик и литература	20	200	10	400	10	400	40
<i>Наставна насока</i>							
<i>Дисперзирани студии по француски јазик и литература во Дебар (во мирување)</i>							
Преведување и толкување	30	200	30	400			60
<i>Преведување и толкување од англиски јазик на албански, македонски и обратно</i>							
<i>Преведување и толкување од албански јазик на македонски и обратно</i>							
<i>Преведување и толкување од германски јазик на албански, македонски и обратно</i>							

се заменува со нов дел, кој гласи:

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ	445	100/200	365	100/400	110	400	920
Албански јазик и литература	30	200	30	400	20	400	80
<i>Наставна насока</i>							

Англиски јазик и литература	120	200	100	400	30	400	250
<i>Наставна насока</i>							
<i>Дисперзирани студии по англиски јазик и литература во Дебар (во мирување)</i>							
<i>Дисперзирани студии по англиски јазик и литература во Скопје</i>	20	100	80	100			100
<i>Дисперзирани студии по англиски јазик и литература во Кичево (во мирување)</i>							
<i>Дисперзирани студии по англиски јазик и литература во Куманово</i>	60	100					60
Македонски јазик и литература	30	200	20	400	20	400	70
<i>Наставна насока</i>							
Германски јазик и литература	60	200	50	400	20	400	130
<i>Наставна насока</i>							
<i>Дисперзирани студии по германски јазик и литература во Дебар (во мирување)</i>							
<i>Дисперзирани студии по германски јазик и литература во Кичево</i>	35	100	25	100			60
<i>Дисперзирани студии по германски јазик и литература во Скопје (во мирување)</i>							
<i>Дисперзирани студии по германски јазик и литература во Струга (во мирување)</i>							
Италијански јазик и литература	40	200	20	400	10	400	70
<i>Наставна насока</i>							
<i>Дисперзирани студии по италијански јазик и литература во Дебар (во мирување)</i>							
Француски јазик и литература	20	200	10	400	10	400	40
<i>Наставна насока</i>							
<i>Дисперзирани студии по француски јазик и литература во Дебар (во мирување)</i>							
Преведување и толкување	30	200	30	400			60
<i>Преведување и толкување од англиски јазик на албански, македонски и обратно</i>							
<i>Преведување и толкување од албански јазик на македонски и обратно</i>							
<i>Преведување и толкување од германски јазик на албански, македонски и обратно</i>							

Делот од табелата:

ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ	190	100/200	290	100/400	55	400	535
Општа медицина	30	200	70	400			100
Стоматологија	20	200	50	400			70
Фармација	20	200	60	400			80
Инфермиерија, акушерија и физиотерапија	90	200	90	400	40	400	220
<i>Дисперзирани студии по физиотерапија во Дебар</i>	30	100	20	100	15	400	65

се заменува со нов дел, кој гласи:

ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ	160	200	270	400	40	400	470
Општа медицина	30	200	70	400			100
Стоматологија	20	200	50	400			70

Фармација	20	200	60	400			80
Инфермиерија, акушерија и физиотерапија	90	200	90	400	40	400	220
Дисперзирани студии по физиотерапија во Дебар (во мирување)							

Делот од табелата:

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ	430	100/200	310	100/400	60	400	800
Правни студии	150	200	100	400	50	400	300
Дисперзирани студии по правни студии во Скопје	70	100	50	100			120
Дисперзирани студии по правни студии во Кичево	60	100	50	100			110
Студии по новинарство	30	200	20	400	10	400	60
Дисперзирани студии по новинарство во Скопје	40	100	30	100			70
Политички студии	50	200	40	400			90
Дисперзирани студии по политички студии – Скопје (во мирување)							
Политички студии на англиски јазик	30	200	20	400			50
Криминалистика, безбедност и детективи (во мирување)							
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ	380	100/200	325	100/400	105	400	810
Финансии и сметководство	80	200	70	400	30	400	180
Дисперзирани студии по финансии и сметководство во Кичево	40	100	30	100			70
Маркетинг и менаџмент насока	75	200	75	400	30	400	180
Економија и бизнис	95	200	80	400	30	400	205
Дисперзирани студии во Струга (во мирување)							
Дисперзирани студии во Скопје	50	100	40	100			90
Туризам	40	200	30	400	15	400	85

се заменува со нов дел, кој гласи:

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ	450	100/200	430	100/400	60	400	940
Правни студии	150	200	100	400	50	400	300
Дисперзирани студии по правни студии во Скопје	70	100	80	100			150
Дисперзирани студии по правни студии во Кичево	60	100	50	100			110
Студии по новинарство	30	200	20	400	10	400	60
Дисперзирани студии по новинарство во Скопје	40	100	60	100			100
Политички студии	50	200	40	400			90
Дисперзирани студии по политички студии – Скопје	20	100	60	100			80
Политички студии на англиски јазик	30	200	20	400			50
Криминалистика, безбедност и детективи (во мирување)							
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ	380	100/200	355	100/400	105	400	840
Финансии и сметководство	80	200	70	400	30	400	180
Дисперзирани студии по финансии и сметководство во Кичево	40	100	30	100			70
Маркетинг и менаџмент насока	75	200	75	400	30	400	180
Економија и бизнис	95	200	80	400	30	400	205
Дисперзирани студии по економија и бизнис во Струга (во мирување)							
Дисперзирани студии по економија и бизнис во Скопје	50	100	70	100			120
Туризам	40	200	30	400	15	400	85

Делот од табелата:

ДРЖАВЕН УНИВЕРЗИТЕТ ВО ТЕТОВО	2820		2155		410		5385
-------------------------------	------	--	------	--	-----	--	------

се заменува со нов дел, кој гласи:

ДРЖАВЕН УНИВЕРЗИТЕТ ВО ТЕТОВО	2690		2225		395		5310
-------------------------------	------	--	------	--	-----	--	------

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.42 – 5096/1
9 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

3047.

Врз основа на член 42 став (3) од Законот за градежно земјиште („Службен весник на Република Македонија“ број 17/2011, 53/2011, 144/2012, 25/2013, 137/2013 и 163/2013), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 7.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ДАВАЊЕ НА ПРАВО НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ СОПСТВЕНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА ГРАД СКОПЈЕ****Член 1**

Со оваа одлука на Град Скопје се дава право на трајно користење на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, кое претставува:

- КП број 11949/23, КО Центар 1, со површина од 726 м², евидентирана во Имотен лист број 101220, согласно Извод од Детален урбанистички план Централно градско подрачје „Мал Ринг“, број 28-3456/2, од 02.06.2014 година на општина Центар, за градежна парцела 4.4.3 кое е наменето за изградба на објект со намена пешачки површини – Фонтана со споменик и обележја.

-КП број 11949/27, КО Центар 1, со површина од 1111 м², евидентирана во Имотен лист број 103652, КП број 12040/2, КО Центар 1, со површина од 140 м², евидентирана во Имотен лист број 103843, КП број 12039/2, КО Центар 1, со површина од 100 м², евидентирана во Имотен лист број 103654 и КП број 13822/11, КО Центар 1, со површина од 51 м², евидентирана во Имотен лист број 103655, односно вкупна површина од 1402 м², согласно Извод од Детален урбанистички план Централно градско подрачје „Мал Ринг“, број 28-4066/2, од 27.06.2014 година на Општина Центар, за градежна парцела наменета за изградба на јавна сообраќајна површина – пристапна улица.

Член 2

Правото на трајно користење на градежното земјиште од член 1 на оваа одлука се дава без надомест.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-5433/1
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3048.

Врз основа на член 42 став 3 од Законот за градежно земјиште („Службен весник на Република Македонија“ број 17/2011, 53/2011, 144/2012, 25/2013, 137/2013 и 163/2013) Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 7.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ДАВАЊЕ НА ПРАВО НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ СОПСТВЕНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА ГРАД СКОПЈЕ****Член 1**

Со оваа одлука на Град Скопје се дава право на трајно користење на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, кое претставува КП број 12000/1, КО Центар 1, со површина од 491 м², КП број 12000/2, КО Центар 1, со површина од 65 м², дел од

КП број 13823/2, КО Центар 1, со површина од 358 м², евидентирана во Имотен лист број 49534, КП број 11999/5, КО Центар 1, со површина од 3 м², евидентирана во Имотен лист број 103378, КП број 11999/6, КО Центар 1, со површина од 29 м², евидентирана во Имотен лист број 103379, КП број 11999/8, КО Центар 1, со површина од 126 м², евидентирана во Имотен лист број 103380, дел од КП број 11999/12, КО Центар 1, со површина од 1621 м², евидентирана во Имотен лист број 101656, КП број 11999/13, КО Центар 1, со површина од 186 м², КП број 11999/14, КО Центар 1, со површина од 160 м², евидентирана во Имотен лист број 101669, дел од КП број 11999/15, КО Центар 1, со површина од 197 м², евидентирана во Имотен лист број 54730, КП број 11999/16, КО Центар 1, со површина од 10 м², КП број 11999/17, КО Центар 1, со површина од 42 м², КП број 11999/18, КО Центар 1, со површина од 42 м², евидентирана во Имотен лист број 54949, КП број 11999/20, КО Центар 1, со површина од 62 м², евидентирана во Имотен лист број 103382, КП број 11999/22, КО Центар 1, со површина од 15 м², евидентирана во Имотен лист број 103540, КП број 12000/3, КО Центар 1, со површина од 21 м², евидентирана во Имотен лист број 101255, КП број 12000/4, КО Центар 1, со површина од 128 м², евидентирана во Имотен лист број 103386, КП број 12000/5, КО Центар 1, со површина од 94 м², евидентирана во Имотен лист број 103383, КП број 12000/6, КО Центар 1, со површина од 7 м², евидентирана во Имотен лист број 99414, КП број 12071/2, КО Центар 1, со површина од 319 м², евидентирана во Имотен лист број 46051, дел од КП број 13825/2, КО Центар 1, со површина од 133 м², евидентирана во Имотен лист број 9316, дел од КП број 13825/3, КО Центар 1, со површина од 178 м², евидентирана во Имотен лист број 103808, КП број 13825/4, КО Центар 1, со површина од 4 м², евидентирана во Имотен лист број 101256, КП број 13825/13, КО Центар 1, со површина од 41 м², евидентирана во Имотен лист број 103387, КП број 13825/14, КО Центар 1, со површина од 3 м², евидентирана во Имотен лист број 103388, КП број 13825/15, КО Центар 1, со површина од 7 м², евидентирана во Имотен лист број 103920, КП број 13823/4, КО Центар 1, со површина од 22 м², евидентирана во Имотен лист број 103385, КП број 9558/3, КО Центар 1, со површина од 169 м², дел од КП број 9558/4, КО Центар 1, со површина од 167 м², евидентирана во Имотен лист број 45655 и дел од КП број 9558/7, КО Центар 1, со површина од 54 м², евидентирана во Имотен лист број 101697, односно вкупна површина од 4754 м², согласно Извод од Детален урбанистички план Централно градско подрачје „Мал Ринг“, број 28-4201/2, од 03.07.2014 година на општина Центар, за градежна парцела наменета за изградба на јавна пешачка површина – Плоштад Македонија.

Член 2

Правото на трајно користење на градежното земјиште од член 1 на оваа одлука се дава без надомест.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-5434/1
7 јули 2014 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА**3049.**

Врз основа на член 62 став (3) од Законот за возила („Службен весник на Република Македонија“ бр. 140/08, 53/11, 123/12, 70/13 и 164/13), министерот за економија, донесе

П Р А В И Л Н И К**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА БАРАЊЕТО ЗА
ДОБИВАЊЕ НА РЕШЕНИЕ ЗА ОВЛАСТУВАЊЕ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ ЗА ВРШЕЊЕ НА
РАБОТИТЕ ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ОЦЕНА НА
ТЕХНИЧКАТА СОСТОЈБА НА ВОЗИЛАТА****Член 1**

Во Правилникот за формата и содржината на барањето за добивање на решение за овластување на правното лице за вршење на работите за идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 35/13), Прилогот се заменува со нов Прилог кој е составен дел на овој правилник.

Член 2

Овој Правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето на „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 25-1530/3
8 јули 2014 година
Скопје

Министер за економија,
Беким Незири, с.р.

ПРИЛОГ

ДО: МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

Б А Р А Њ Е

за добивање на решение за овластување на правното лице за вршење на работите за идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата

Од

(Назив на правното лице - подносител на барањето)

Седиште на правното лице:

Единствен матичен број на субјектот (ЕМБС) _____

Единствен даночен број на субјектот (ЕДБС) _____

Лице за контакт _____

Телефон за контакт _____

Скопје,

_____ година

м.п. *

Подносител на барањето

* „За трговските друштва не е задолжителна употреба на официјалниот печат согласно Законот за трговските друштва”.

3050.

Врз основа на член 62 став (7) од Законот за возила („Службен весник на Република Македонија“ бр. 140/08, 53/11, 123/12, 70/13 и 164/13), министерот за економија, донесе

П РА В И Л Н И К**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА БАРАЊЕТО ЗАРАДИ НЕДОНЕСУВАЊЕ НА РЕШЕНИЕ ЗА ОВЛАСТУВАЊЕ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ ЗА ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА РАБОТИ НА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ОЦЕНА НА ТЕХНИЧКАТА СОСТОЈБА НА ВОЗИЛОТО, ОДНОСНО ЗАРАДИ НЕДОНЕСУВАЊЕ НА РЕШЕНИЕ ЗА ОДБИВАЊЕ НА БАРАЊЕТО ЗА ОВЛАСТУВАЊЕ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ ЗА ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА РАБОТИ НА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ОЦЕНА НА ТЕХНИЧКАТА СОСТОЈБА НА ВОЗИЛОТО****Член 1**

Во Правилникот за формата и содржината на барањето заради недонесување на решение за овластување на правното лице за технички преглед за извршување на работи на идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилото, односно заради недонесување на решение за одбивање на барањето за овластување на правното лице за технички преглед за извршување на работи на идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилото („Службен весник на Република Македонија“ бр. 35/13), Прилогот се заменува со нов Прилог кој е составен дел на овој правилник.

Член 2

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.25–1532/4
8 јули 2014 година
Скопје

Министер за економија,
Беким Незири, с.р.

ПРИЛОГ

ДО: ПИСАРНИЦАТА НА МИНИСТЕРОТ ЗА ЕКОНОМИЈА

БАРАЊЕ

заради недонесување на решение за овластување на правното лице за технички преглед за извршување на работи на идентификација и идентификација и оценка на техничката состојба на возилото, односно заради недонесување на решение за одбивање на барањето за овластување на правното лице за технички преглед за извршување на работи на идентификација и идентификација и оценка на техничката состојба на возилото

Од:

(Назив на правното лице - подносител на барањето)

Седиште на правното лице:

Телефон на овластеното лице

Е-адреса на овластеното лице

Краток опис поради што се поднесува барањето

Молам согласно рокот утврден во член 62 став (8) од Законот за возила, министерот за економија да постапи по барањето на правното лице поднесено до Министерството за економија под бр. _____ од ____ . ____ . 20__ година.

Напомена: Подносителот на барањето, со барањето ја поднесува целокупната документација во копија и приложува уплатница за платена административна такса од 250 денари.

Скопје,

_____ година

м.п.*

Подносител на барањето

* „За трговските друштва не е задолжителна употреба на официјалниот печат согласно Законот за трговските друштва”.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО**3051.**

Врз основа на член 69 алинеја 2 од Законот за здравјето на растенијата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 29/05, 81/08, 20/09, 57/10, 17/11, 148/11, 69/13 и 43/14), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, донесе

НАРЕДБА**ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА МЕЃУНАРОДНИОТ СТАНДАРД ЗА УТВРДУВАЊЕ НА УСЛОВИ ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПОДРАЧЈА СЛОБОДНИ ОД ШТЕТНИ ОРГАНИЗМИ БР. 4****Член 1**

Со оваа наредба се пропишува начинот на спроведување на меѓународниот стандард за утврдување на услови за определување на подрачја слободни од штетни организми бр.4.

Член 2

Во постапката за утврдување на услови за определување на подрачја слободни од штетни организми, може да се примени меѓународниот стандард за утврдување на услови за определување на подрачја слободни од штетни организми бр. 4 кој е даден во Прилог и е составен дел на оваа наредба.

Член 3

Оваа наредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 17-79/4
7 јули 2014 година
Скопје

Министер за земјоделство,
шумарство и водостопанство,
м-р **Михаил Цветков**, с.р.

Прилог

УТВРДУВАЊЕ НА УСЛОВИ ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПОДРАЧЈА СЛОБОДНИ ОД ШТЕТНИ
ОРГАНИЗМИФитосанитарна мерка бр.4
(1995)

ОДОБРЕНО

Овој стандард беше усвоен на 28-та седница на конференцијата на ФАО во ноември 1995 година.

ВОВЕД

ПРЕДМЕТ

Овој стандард ги пропишува условите за определување на подрачја слободни од штетни организми (PFA) и нивната примена како начин за управување со ризик од штетни организми за фитосанитарна сертификација на растенија, растителни производи и други регулирани производи извезени од подрачјето слободно од штетни организми. Исто така стандардот обезбедува научна поткрепа за преземените фитосанитарни мерки од страна на земјата - увозник, а со цел да се заштити загрозеното подрачје кое е слободно од штетни организми.

ЛИТЕРАТУРА

Спогодбата за примена на санитарни и фитосанитарни мерки, 1994 година, Женева, Светска трговска организација.

ФАО Поимникот на фитосанитарни термини, ФАО *Билтен за заштита на растенија* 38(1), 1990: 5-23.

Упатството за анализа на ризик од штетни организми, ISPM бр. 2, 1996 година, ФАО, Рим.

Упатството за спроведување на општ надзор, ISPM бр. 6, 1998 година, ФАО, Рим.

Меѓународната конвенција за заштита на растенијата, 1992 година, ФАО, Рим.

Принципите на растителен карантин поврзани со меѓународната трговија, ISPM бр.1, 1995 година, ФАО, Рим.

ДЕФИНИЦИИ

Дефинициите на фитосанитарните термини употребени во овој стандард можат да се најдат во меѓународниот стандард ISPM бр. 5 (Поимник на фитосанитарни термини).

ПРЕГЛЕД НА УСЛОВИ

Подрачје слободно од штетни организми претставува подрачје во кое одреден штетен организам не се појавува, кое е научно докажано, а состојбата официјално е одржувана.

Кога одредени услови се исполнети, определувањето на подрачјето слободно од штетни организми и неговото управување од страна на Националната организација за заштита на растенијата овозможува извозот на растенија, растителни производи и други објекти и предмети од земјата во која се наоѓа ова подрачје (земја - извозник) во друга земја (земја - увозник) да се одвива без примена на дополнителни фитосанитарни мерки. Статусот на подрачјето „ слободно од штетни организми“ треба да се користи како основа за издавање на фитосанитарен сертификат за растенија, растителни производи и други објекти и предмети, при тоа земајќи ја во предвид состојбата со штетните организми. Како елемент при процена на ризик од штетни организми, статусот на подрачјето обезбедува дополнителна научна потврда за отсуството на одредени штетни организми. Подрачје слободно од штетни организми претставува еден елемент за оправданост за преземање фитосанитарни мерки, од страна на земјата - увозник, за заштитата на потенцијално загрозеното подрачје.

Иако терминот „ подрачје слободно од штетни организми“ опфаќа повеќе величини (од држава чија цела територија е слободна од штетни организми па се до мало подрачје слободно од штетни организми, но сместено во рамките на државата каде тој штетен организам е присутен) констатирано е дека најдобро е условите за нивно утврдување да се поделат преку дефинирање на три големини на подрачја слободни од штетни организми:

- една држава како целина;

- еден незаразен дел од државата во кој се наоѓа дефинирано заразено подрачје и
- еден незаразен дел од државата кој се наоѓа во недефинирано заразено подрачје.

Во секој од овие случаи, подрачјето слободно од штетни организми може да се однесува на цели или на делови од одредени држави.

При утврдување и континуирано одржување на подрачјето слободно од штетни организми се земаат во предвид следните три главни компоненти или фази:

- системи за утврдување на отсуство на штетни организми;
- фитосанитарни мерки за одржување на отсуството на штетни организми и
- прегледи како потврда дека отсуството на штетни организми се одржува.

Природата на овие компоненти ќе варира во зависност од: биологијата на штетниот организам, видот и карактеристиките на подрачјето слободно од штетни организми, како и од потребниот степен на фитосанитарни безбедносни услови базирани на анализата на ризик од штетен организам. Методите кои се користат за да се добијат овие компоненти вклучуваат:

- збир на податоци;
- посебни надзори (разграничување, откривање, следење);
- регулирани контроли;
- проверка (преглед и оценување) и
- документирање (извештаи, работни планови).

1. ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ПОДРАЧЈАТА СЛОБОДНИ ОД ШТЕТНИ ОРГАНИЗМИ

1.1. Определување на подрачјата слободни од штетни организми

При демаркацијата (разграничувањето) на подрачјето слободно од штетни организми, треба да се земе во предвид биологијата на релевантниот штетен организам, која што влијае на степенот до кој може да се дефинира подрачјето слободно од штетни организми и видовите на граници со кои може истото да се разграничи. Разграничувањето на подрачјето слободно од штетни организми треба да се базира на појавата на одреден штетен организам. Во пракса овие подрачја обично се разграничени со лесно препознатливи граници за кои се смета дека се во согласност со биолошки прифатливите граници на штетниот организам. Тие може да бидат административни (држава, регион или општина), географски (река, море, планински венец, патишта) или имотни граници, јасно дефинирани на сите страни. Од практични причини, подрачјето слободно од штетни организми може да се да се утврди во рамките на подрачје за кое е утврдено дека е слободно од штетни организми, а со тоа да се одбегне потребата за точно дефинирање на неговите граници.

1.2. Утврдување и определување на подрачје слободно од штетни организми

Постојат три главни компоненти за утврдување и одржувањето на подрачје слободно од штетни организми:

- системи за утврдување на отсуство на штетен организам;
- фитосанитарни мерки за одржување на отсуството на штетен организам и
- прегледи како потврда дека отсуството на штетен организам е одржано.

Природата на овие компоненти ќе варира во согласност со:

- биологијата на штетниот организам, земајќи го во обзир неговиот:

- потенцијал за опстанок;
- степен на репродукција;
- начини на ширење;
- достапноста на растенија домаќини и др.

- значајни карактеристики на подрачјето слободно од штетни организми:

- големина;
- степен на изолираност;
- еколошки услови;
- хомогеност и др.

- потребен степен на фитосанитарна безбедност, поврзана со степенот на ризик проценет при спроведената анализа на ризик од штетни организми.

Меѓународните стандарди за фитосанитарни мерки: Упатства за надзор и Упатства за анализа на ризик од штетни организми обезбедуваат понатамошни детали за условите за општ и посебен надзор.

1.2.1. Системи за утврдување на отсуство на штетен организам

Вообичаено се применуваат два типа на системи за обезбедување на податоци и тоа од:

- општ надзор и
- посебен надзор.

Општ надзор

Општиот надзор користи податоци од соодветни извори, како што се: Националните организации за заштита на растенијата, останати Национални и Владини агенции, истражувачки институции, универзитети, научни институции, производители, консултанти, природно-научни музеи и пошироката јавност. Информациите може да се добијат и од:

- научни и комерцијални списанија;
- необјавени податоци од минатото и
- современи истражувања.

Посебен надзор

Посебниот надзор може да претставува надзор за откривање или надзор за демаркација (разграничување). Тие се службени надзори и треба да се спроведуваат според планот кој е одобрен од страна на засегнатата Национална организација за заштита на растенијата.

1.2.2. Фитосанитарни мерки за одржување на отсуството на штетни организми

Со цел да се спречи внесувањето и ширењето на штетниот организам треба да се применат посебни мерки, кои вклучуваат:

- тековни активности, со вклучено:
 - запишување на штетниот организам во Листата на карантински штетни организми;
 - определување на условите за увоз во земјата или подрачјето и
 - ограничување на движењето на одредени производи во рамките на подрачјата на државата/те вклучувајќи и тампон зони;
- редовен мониторинг и
- општи совети за производителите.

1.2.3. Прегледи кои потврдуваат дека отсуството на штетни организми се одржува

По утврдувањето на подрачје слободно од штетни организми и по примената на фитосанитарните мерки за одржување, постоечкиот статус „ слободен од штетни организми“ треба да се провери, со цел да се потврди, како и внатрешно да се управува. Интензитетот на применетите системи за преглед зависат од потребната фитосанитарна безбедност. Овие прегледи се состојат од:

- ненајавен (вонреден) преглед на пратката наменета за извоз;
- известување од истражувачите, експертите или инспекторите до Националната организација за заштита на растенијата за било каква појава на штетен организам и
- мониторинг контроли.

1.3. Документирање и преглед

Воспоставувањето и одржувањето на подрачјето слободно од штетни организми треба соодветно да се документира и периодично да се прегледува.

Документирањето треба да биде на располагање независно од видот на подрачјето слободно од штетни организми и при тоа треба да се земат во предвид:

- собраните податоци за утврдување на подрачјето слободно од штетни организми;
- разните административни мерки преземени за поддршка на подрачјето слободно од штетни организми;
- демаркацијата (разграничувањето) на подрачјето слободно од штетни организми;
- применетите фитосанитарни прописи и
- техничките детали за општиот и посебниот надзор, како и за користените мониторинг системи.

Се препорачува, Националните организации за заштита на растенијата да ја доставуваат документацијата за подрачјето слободно од штетни организми заедно со сите релевантни детали до централните информативни сервиси (ФАО или Регионалната организација за заштита на растенијата), со цел истите да може да се достават до сите засегнати Национални организации за заштита на растенијата, по нивно барање.

Кога условите за утврдување и одржување на подрачје слободно од штетни организми бараат примена на комплексот мерки со кои се овозможува висок степен на фитосанитарна безбедност, потребен е акционен план базиран на билатерален договор. Во акциониот план треба да се предвидени специфичните детали за активностите кои се потребни при управување со подрачјето слободно од штетни организми, како и за улогата и одговорностите на производителите и дистрибутерите од земјата каде што е лоцирано ова подрачје. Активностите треба редовно да се проверуваат и оценуваат, а резултатите треба да бидат дел од самиот план.

2. ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА РАЗЛИЧНИ ВИДОВИ НА ПОДРАЧЈА СЛОБОДНИ ОД ШТЕТНИ ОРГАНИЗМИ

Терминот „ подрачја слободни од штетни организми“ ги опфаќа сите видови на такви подрачја. Условите за подрачја слободни од штетни организми се предмет на класификација во три произволни видови и тоа на:

- една држава како целина;
- еден незаразен дел од државата во кој се наоѓа дефинирано заразено подрачје и
- еден незаразен дел од државата кој се наоѓа во недефинирано заразено подрачје.

Во секој од овие случаи, подрачјето слободно од штетни организми може да се однесува на цела или на делови од држави. Посебните услови за трите видови на подрачја слободни од штетни организми се опишани подолу.

2.1. Цела држава

Во ваков случај, отсуството на одреден штетен организам од целата држава значи негово отсуство од политичката целина за која е надлежна Националната организација за заштита на растенијата.

Условите вклучуваат:

2.1.1. Системи за утврдување на отсуство на штетен организам

Податоците добиени од општиот и посебниот надзор се прифатливи и истите се разликуваат по тоа што може да обезбедат различен вид или степен на фитосанитарна безбедност.

2.1.2. Фитосанитарни мерки за задржување на отсуство на штетен организам

Треба да се земат во предвид мерките наведени во делот 1.2.2.

2.1.3. Прегледи како потврда дека отсуството се одржува

Треба да се земат во предвид мерките наведени во делот 1.2.3.

2.1.4. Документирање и ревизија

Треба да се земат во предвид мерките наведени во делот 1.3.

2.2. Незаразен дел од државата во кој се наоѓа дефинирано заразено подрачје

Во ваков случај, распространетоста на штетниот организам е ограничена во делови од државата утврдени од страна на Националната организација за заштита на растенијата. За да се опфати целата популација на штетни организми се применуваат службени контроли. Подрачјето слободно од штетни организми може да опфаќа цело или дел од незаразеното подрачје.

Условите вклучуваат:

2.2.1. Системи за утврдување на отсуство на штетни организми

Статусот на подрачјето слободно од штетни организми се определува врз основа на потврдата од посебниот надзор. За да се утврди степенот на заразата треба да се примени службен надзор за демаркација (разграничување). Како надополнување може да се примени и службен надзор за откривање, со кој ќе се потврди отсуството на штетниот организам во незаразената област.

Општиот надзор (види 2.1.1.) треба да се примени и за незаразениот дел од државата во кој се наоѓа ограничено заразено подрачје.

2.2.2. Фитосанитарни мерки за одржување на отсуство на штетни организми

Треба да се земат во предвид мерките наведени во делот 1.2.2. За ваквиот вид на подрачје слободно од штетни организми потребна е примена на фитосанитарното законодавство, кое го пропишува движењето на пратките од заразена во незаразената област, со цел да се спречи ширењето на штетниот организам (наведено во делот 1.2.2.).

2.2.3. Прегледи како потврда дека отсуството на штетни организми се одржува
Треба да се земат во предвид мерките наведени во делот 1.2.3.. Позначајни се мониторинг контролите за ваквиот вид на подрачје слободно од штетни организми од мониторингот кој се однесува на целата држава.

2.2.4. Документирање и ревизија

Документирањето вклучува дополнителна евиденција за официјалните контроли како што се: резултати од надзорот, фитосанитарно законодавство и информации за Националната организација (наведено во делот 1.3.).

2.3. Незаразен дел од државата кој се наоѓа во недефинирано заразено подрачје

Ваквиот вид на подрачје слободно од штетни организми, а се наоѓа во рамките на целосно заразено подрачје и истото е воспоставено како слободно од одреден штетен организам. Одржувањето на отсуството на штетниот организам во ваквиот вид на подрачје е статус кој земјата извозник може да го искористи како основа за фитосанитарна сертификација на растенијата и/или растителните производи.

Во одредени случаи, подрачје слободно од штетни организми може да се утврди и во рамките на подрачје чиј статус на заразеност не се базира на резултатите од посебниот надзор.

Подрачје слободно од штетни организми соодветно треба да се изолира во согласност со биологијата на штетниот организам.

Условите вклучуваат:

2.3.1. Системи за утврдување на отсуство на штетен организам

За ваквиот вид на подрачје слободно од штетни организми потребни се надзор за откривање и демаркација (разграничување).

2.3.2. Фитосанитарни мерки за одржување на отсуството на штетен организам

Треба да се земат во предвид мерките наведени во делот 1.2.2. За ваквиот вид на подрачје слободно од штетни организми потребна е да се користи фитосанитарното законодавство кое го пропишува движењето на материјалот домаќин од заразеното до незаразеното подрачје, а со цел да се спречи ширењето на штетниот организам (наведено во делот 1.2.2.).

2.3.3. Прегледи како потврда дека отсуството на штетен организам се одржува

Треба да се земат во предвид мерките наведени во делот 1.2.3. Потенцијален услов за ваквиот вид на подрачје слободно од штетен организам е тековниот мониторинг надзор.

2.3.4. Документирање и ревизија

Документирањето вклучува дополнителна евиденција за опис на службените контроли, како што се: резултати од надзорот, фитосанитарното законодавство и информациите за Националната организација за заштита на растенијата (наведено во делот 1.3.). Ваквиот вид на подрачје слободно од штетен организам го охрабрува склучувањето на договори помеѓу трговските партнери, а неговата имплементација треба да се ревидира и оцени од страна на Националната организација за заштита на растенијата на земјата - увозник.

3052.

Врз основа на член 16-ј став 1 и 3 од Законот за квалитет на земјоделски производи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 140/10, 53/11, 55/12 и 106/13), а по барањето на ДПП Кадино Индустри Груп ДООЕЛ, ул.„10“ бр. 43, с. Кадино – Скопје, министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, донесе

РЕШЕНИЕ
ЗА ОВЛАСТУВАЊЕ НА ЛАБОРАТОРИИ ЗА АНАЛИЗА И СУПЕРАНАЛИЗА НА ЗЕМЕНИТЕ ПРИМЕРОЦИ ЗА КОНТРОЛА НА БРАШНО

Се овластува Друштвото за производство и промет Кадино Индустри Груп ДООЕЛ, да врши анализа и суперанализа на земените примероци за контрола на брашно.

Образложение

Друштвото за производство и промет Кадино Индустри Груп ДООЕЛ ул. „10“ бр 43, с.Кадино, Скопје, поднесе барање бр.11-2691/1 од 10.3.2014 година со придружна документација согласно член 16-ј од Законот за квалитет на земјоделски производи.

Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство решавајќи по барањето на Друштвото за производство и промет Кадино Индустри Груп ДООЕЛ, утврди дека барателот ги исполнува условите согласно член 16-и од Законот за квалитет на земјоделски производи, Правилникот за поблиските услови за соодветните простории и потребната опрема со кои треба да располагаат лабораториите за вршење на анализа и суперанализа на брашно („Службен весник на Република Македонија“ бр.41/14) и Правилникот за минималните услови за ставање во промет, квалитетот и типовите на брашно, начинот и методите на земање на мостри, како и методите за анализа на квалитетот на брашното („Службен весник на Република Македонија“ бр. 24/14) и одлучи да се издаде овластување на барателот за вршење анализа и суперанализа на земените примероци за контрола на брашно.

Такса за ова решение е наплатена во износ од 1.500,00 денари согласно член 37 тарифен број 36 од Законот за административни такси („Службен весник на Република Македонија“ бр.17/93, 20/96, 7/98, 13/01, 24/03, 19/04, 61/04, 95/05, 70/06, 92/07, 88/08, 130/08, 6/10, 145/10, 17/11 и 84/12).

Упатство за правно средство:

Против ова решение незадоволната странка може да изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението до Државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен. Жалбата се таксира со 250,00 денари таксена марка согласно член 37 тарифен број 2 од Законот за административни такси („Службен весник на Република Македонија“ бр.17/93, 20/96, 7/98, 13/01, 24/03, 19/04, 61/04, 95/05, 70/06, 92/07, 88/08, 130/08, 6/10, 145/10, 17/11 и 84/12).

Бр. 11-2691/3
5 мај 2014 година
Скопје

Министер,
Љупчо Димовски, с.р.

УСТАВЕН СУД НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

3053.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 70/1992), на седницата одржана на 25 јуни 2014 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ УКИНУВААТ член 37 став 1 точка 6 и член 38 став 4 од Законот за патни исправи на граѓаните на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 67/1992, 20/2003, 46/2004, 19/2007, 84/2008, 51/2011 и 135/2011).

2. Оваа Одлука ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

3. Уставниот суд на Република Македонија со Решение У.бр. 189/2012 од 16 април 2014 година поведе постапка за оценување на уставноста 37 став 1 точка 6 и член 38 став 4 од Законот за патни исправи на граѓаните на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 67/1992, 20/2003, 46/2004, 19/2007, 84/2008, 51/2011 и 135/2011) бидејќи основано се постави прашањето за нивната согласност со Уставот.

4. Судот на седницата утврди дека според членот 37 став 1 точка 6 од Законот за патните исправи на граѓаните на Република Македонија, поднесеното барање за издавање на пасош или виза, ќе се одбие и нема да се издаде пасош или виза ако лицето е присилно вратено или протерано од друга држава поради постапување спротивно на прописите за влез и престој во таа држава.

Според оспорениот член 38 став 4 од Законот, ќе се смета дека се престанати причините за одбивање на барањето за издавање на пасош или виза од членот 37 став 1 точка 6 од овој закон по истекот на една година од денот на донесувањето на решението од членот 39 од овој закон.

5. Според член 8 став 1 алинеја 1 од Уставот, основните слободи и права на човекот и граѓанинот признаати во меѓународното право и утврдени со Уставот се темелни вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Во член 9 став 1 од Уставот е утврдено правото на еднаквост на граѓаните на Република Македонија во слободите и правата независно од полот, расата, бојата на кожата, националното и социјалното потекло, политичкото и верското уверување, имотната и општествената положба, а додека во ставот 2 на истиот член од Уставот е утврдено правото на еднаквост на граѓаните пред Уставот и законите.

Член 27 од Уставот, на секој граѓанин на Република Македонија му го гарантира правото на слободно движење и избирање на местото на своето живеалиште на територијата на Република Македонија, како и правото да ја напушти територијата на Републиката и да се врати во неа. Остварувањето на ова право може да се ограничи со закон, единствено во случаите кога е тоа потребно заради заштита на безбедноста на Републиката, водење на кривична постапка или заштита на здравјето на луѓето.

На меѓународен план ова право е регулирано во сите меѓународни инструменти за заштита на човековите слободи и права, усвоени како на универзално, така и на регионално ниво.

Според член 13 став 2 од Универзалната декларација за човекови права, секој има право да ја напушти земјата, вклучувајќи ја и неговата сопствена земја, како и да се врати во својата земја.

Според член 12 став 2 од Меѓународниот пакт за граѓански и политички права, секое лице има право да ја напушти која и да е земја, вклучувајќи ја и својата. Наведените права може да бидат ограничени само ако овие ограничувања се потребни заради заштита на националната безбедност, на јавниот ред, јавното здравје или моралот или правата и слободите на други лица и ако се во согласност со другите права што ги признава овој пакт.

Конвенцијата на ООН за елиминирање на сите форми на расна дискриминација, во членот 5 предвидува забрана на расна дискриминација при остварувањето на правото на напуштање на земјата: „Во согласност со фундаменталните обврски утврдени во член 2 од оваа Конвенцијата, Државите страни се обврзуваат да ја забранат и елиминираат расната дискриминација во сите нејзини форми и да го гарантираат правото на секого, без разлика на расата, бојата на кожата, националното или етничкото потекло, на еднаквост пред законот, особено во уживањето на следните права:

....

- Правото на напуштање на која и да било држава, вклучувајќи ја и својата и правото да се врати во својата земја.

Правото на напуштање на земјата е гарантирано и со Конвенцијата за правата на детето. Членот 10 став 2 предвидува дека Државите страни ќе го почитуваат правото на детето и на неговите родители да ја напуштат која и да било земја, вклучувајќи ја и нивната и да влезат во сопствената земја. Правото на напуштање на земјата подлежи само на оние ограничувања што се пропишани со закон и што се потребни заради заштита на националната безбедност, јавниот ред (*ordre public*), јавното здравје и морал или правата и слободите на други и што се во согласност со другите права признаци во оваа конвенција.

На сличен начин ова право и дозволените ограничувања се формулирани и со Европската конвенција за заштита на човековите права и основните слободи поточно во членот 2 став 2 од Протоколот бр. 4 кон Конвенцијата, според кој, секој ќе биде слободен да напушти било која земја, вклучувајќи ја и сопствената. Според ставот 3, остварувањето на овие права може да биде предмет само на оние ограничувања кои се предвидени со закон и кои се неопходни во едно демократско општество, во интерес на националната безбедност, јавната сигурност, за одржување на јавниот ред и мир, спречување на кривично дело, за заштита на здравјето или моралот или за заштита на правата и слободите на другите.

Заради создавање услови за остварување на наведеното уставно право на граѓаните на Република Македонија, во 1992 година беше донесен Закон за патните исправи на државјаните на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 67/1992, 20/2003, 46/2004, 19/2007, 84/2008, 51/2011 и 135/2011) со кој се утврдени видовите патни исправи и визи и постапката за нивно издавање.

Во членот 2 од Законот е определено дека за патување во странство на државјаните на Република Македонија потребна им е патна исправа утврдена со овој закон, ако со меѓународен договор не е поинаку определено. Владата на Република Македонија може да одреди дека за патување во странство или во одделни странски држави е потребна и виза од причина на меѓународен реципроцитет, заради заштита на безбедноста на Република Македонија или заштита на здравјето на луѓето.

Видовите на патни исправи се утврдени во членот 3 од Законот според кој патни исправи се: пасош, заеднички пасош, дипломатски пасош, службен пасош и патен лист, како и патни исправи кои се издаваат врз основа на меѓународни договори.

Во членот 5 од Законот пасошот е дефиниран како електронска исправа за лична идентификација која му се издава на државјанин на Република Македонија заради патување и престој во странство, како и за враќање во земјата.

Според членот 13 од Законот, визата е одобрение за патување во странство која се внесува во патната исправа и со која се констатира дека на имателот на патната исправа му е одобрено преминување на државната граница, поради заминавање во земјата која е назначена во визата и во рокот предвиден во истата. Визата се издава за едно или повеќе патувања во странство.

Согласно членот 29 од Законот, пасош се издава на барање на граѓанинот.

Во одредбите од член 25 до 43 е регулирана постапката за издавање на патни исправи и визи.

Во рамките на овие одредби се и оспорените одредби кои се однесуваат на случаите кога органот може да го одбие барањето за издавање на пасош или виза, односно да го одземе издадениот пасош и да ја поништи визата.

Според членот 37 од Законот, поднесеното барање за издавање на пасош или виза, ќе се одбие и нема да се издаде пасош или виза ако:

- 1) против лицето кое бара издавање на пасош или виза е поведена кривична постапка на барање од надлежниот суд;
- 2) лицето кое бара издавање на пасош или виза е осудено на безусловна казна затвор додека не ја издржи казната;
- 3) тоа го побара центарот за социјална работа во врска со вршењето надзор над родителското право и работите со старателството, согласно со Законот за семејството;
- 4) е поднесено барање за поведување на прекршочна постапка согласно со членовите 44 и 45 од овој закон
- 5) на лицето му престанало државјанството на Република Македонија или лицето не е државјанин на Република Македонија.
- 6) лицето е присилно вратено или протерано од друга држава поради постапување спротивно на прописите за влез и престој во таа држава и
- 7) ако не се исполнети условите предвидени во членовите 11 и 12 на овој закон.

Ако некоја од причините од став 1 на овој член настапила по издавањето на пасошот или визата, пасошот ќе се одземе, а визата ќе се поништи.

Согласно членот 38 од Законот, за сите факти кои за последица имаат престанување на причините за одбивање на барањето за издавање на пасош или виза, надлежниот суд или орган, должен е веднаш да го известат Министерството за внатрешни работи.

Ќе се смета дека се престанати причините за одбивање на барањето за издавање на пасош или виза од член 37 став 1 точка 1 на овој закон, ако надлежниот суд или орган не го обнови барањето по истекот на една година од денот на поднесувањето на барањето за одбивање на барањето за издавање на пасош или виза.

Ќе се смета дека се престанати причините за одбивање на барањето за издавање на пасош или визи од членот 37 став 1 точка 4 на овој закон по истекот на рокот од шест месеци од денот на поднесувањето на барањето за поведување на прекршочна постапка.

Ќе се смета дека се престанати причините за одбивање на барањето за издавање на пасош или виза од членот 37 став 1 точка 6 од овој закон по истекот на една година од денот на донесувањето на решението од членот 39 од овој закон.

Според членот 39 од Законот, во решението со кое се одбива барањето за издавање на пасош или виза, односно со кое се одзема пасошот или се поништува визата, се наведуваат причините од кои органот се раководел при донесувањето на таквото решение.

Во членот 40 од Законот е утврдено дека против решението со кое е одбиено барањето за издавање на пасош или виза, односно е одземен пасошот или е поништена визата, жалба може да се поднесе до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

6. Од наведените одредби од Уставот на Република Македонија (член 27) како и од одредбите од меѓународните конвенции за човековите права, произлегува дека правото на граѓанинот да ја напушти територијата на сопствената земја, односно правото на патување во странство претставува едно од основните човекови права кое произлегува од слободата на движење, што пак е составен дел на поширокиот контекст на слободата на личноста, односно општата слобода на дејствување на човекот и неговите активности во различни сфери од животот. Остварувањето на ова право, се смета дека претставува предуслов за остварување на други слободи и права (како на пример, правото на азил).

Од наведените одредби исто така произлегува дека ова право не е апсолутно, односно дека тоа може да се ограничи, но во точно определени услови. Остварувањето на правото на слободно движење и правото на напуштање на територијата на Република Македонија согласно ставот 3 на член 27 од Уставот, може да се ограничи со закон, единствено во случаите кога е тоа потребно заради заштита на безбедноста на Републиката, водење на кривична постапка или заштита на здравјето на луѓето.

Имајќи ја предвид содржината на правото на слобода на движење и правото на напуштање на земјата и неговото значење за остварување на другите слободи и права, произлегува дека и ограничувањата на правото на напуштање на земјата мора да се толкуваат строго, во смисла на тоа да не ја загрозуваат и негираат самата суштина на слободата на движење. Или, како што наведува Комитетот за човекови права на Обединетите нации во својот Генерален коментар бр.27 – Слобода на движење:

„1. Слободата на движење е неодвоив услов за слободниот развој на личноста“.

2. Дозволените ограничувања кои можат да бидат применети на правата заштитени со членот 12 (од Пактот) не смеат да го негираат (поништат) принципот на слобода на движење...

13. При усвојувањето на закони во кои се предвидени ограничувања што се дозволени согласно членот 12 став 3, Државите треба секогаш да бидат водени од принципот дека ограничувањата не смеат да ја нарушат суштината на правото; “

Оттука, секоја мерка што претставува ограничување на правото треба да се оценува не само од гледна точка на нејзината законитост, односно предвиденост во законот, туку и од аспект на нејзината неопходност и пропорционалност.

Со ова прашање се занимавал и Европскиот суд за човекови права кој на 27 ноември 2012 година ја донел пресудата во случајот *Stamose v. Bulgaria* (App.No.29713/05) во која Судот утврдил повреда на членот 2 од Протоколот бр. 4 кон Конвенцијата со образложение дека никогаш не е пропорционално автоматски да му се забрани на поединецот да патува во која и да било странска држава поради тоа што лицето постапило спротивно на имиграционите правила на одредена земја. Според Судот во Стразбур, нормалната последица од повредата на имиграционите закони е тоа што лицето било протерано и може да му се забрани на тоа лице да влезе во земјата од која што било протерано. Но, непропорционално е државата на потеклото на лицето, таквата казна да ја мултиплицира со тоа што ќе му забрани на лицето да патува во која и да било странска држава за определен временски период.

Аргументот истакнат од страна на бугарските власти дека таквите забрани биле неопходни од причини на меѓународна заемност и од практични причини за да им се помогне на другите држави во примената на нивните имиграциони правила и политики, за Судот во Стразбур не биле доволно убедителни. Иако Судот потврдил дека бугарските власти ги усвоиле измените на законот како дел од пакетот за да се елиминираат стравувањата на земјите членки на ЕУ од нерегуларната емиграција од Бугарија, тоа не било доволно да се избегне повредата на правото на напуштање на сопствената држава. Судот сметал дека можеби и може да се прифати за оправдана забраната на напуштање на сопствената држава изречена поради повреда на имиграционите закони на друга држава во определени исклучителни случаи, но дека автоматското изрекување на таква забрана без да се земе предвид ситуацијата на поединецот не е неопходно во едно демократско општество.

Според тоа, ефикасното остварување на правото на напуштање на земјата претпоставува поседување на валиден пасош односно виза, така што неиздавањето на пасош и неговото одземање, односно неиздавањето на виза неспорно претставува ограничување на правото и е ефективна забрана на лицето да ја напушти сопствената земја.

Од одговорот на Владата на Република Македонија произлегува дека оспорените законски решенија произлегуваат од потребата за оневозможување, односно намалување на ризикот за непочитување и конкретни злоупотреби на законските одредби од страна на лица кои спротивно на меѓународните договори го нарушуваат режимот за влез и престој во други земји и дека ваквиот начин на постапување на овие лица, во значителни рамки влијае врз меѓународниот углед на државата.

Меѓутоа, уставната одредба од членот 27 став 3 допушта ограничување на правото на напуштање на земјата само поради околности како што се заштита на безбедноста на Републиката, водење на кривична по-

стапка или заштита на здравјето на луѓето, така што заштитата на угледот на земјата и заштитата на режимот за влез и престој во други земји, (пр. правилата за влез и престој во земјите од Европската унија кои се дел од Шенген зоната) според оценката на Судот не би можеле да се подведат под ниту еден од наведените основи од членот 27 став 3 од Уставот.

Наведената мерка не би можела да се оправда со повикување на националната безбедност од причина што не се работи за право на влез во земјата, туку за право на лицето да ја напушти сопствената земја, така што логично се поставува прашањето на кој начин со една ваква мерка државата би ја штитела сопствената безбедност, ако е очигледно дека мерката е во функција на заштита на безбедноста на друга држава, односно други држави преку заштита на правилата за влез и престој на таа друга држава. Воведувањето на една ваква мерка практично значи дека нашата држава реализира суверени права на туѓа држава, што не доведува и до прашањето на кој начин би се направила проценката за тоа дали и како е нарушена безбедноста на другата држава или други држави.

Очигледно е исто така дека оваа мерка не би можела да се оправда со повикување на останатите две основи – водење на кривична постапка и заштита на здравјето на луѓето.

Судот понатаму оцени дека самата мерка е непропорционална и претставува прекумерно ограничување на слободата на движењето на лицето, односно на правото на патување во странство. Ова од причина што лицата на кои им се изрекува оспорената мерка биле веќе депортирани, односно присилно вратени во Република Македонија, што значи дека тие веќе трпат определена последица, така што логично би било да им се забрани повторен влез во државата, односно државите чии што правила за влез и престој ги прекршиле, но од страна на тие држави, а не од нивната сопствена држава. Наместо тоа, со оспорената мерка која опфаќа одземање на пасошот во период од една година, на овие лица им е во целост одземено правото да ја напуштат сопствената земја и да патуваат во која и да било друга странска земја, и таа мерка ја применува нивната матична држава. Токму таа автоматска забрана на лицата да патуваат било каде во странство, ја прави оваа мерка спорна од гледна точка на принципот на пропорционалност, како и од гледна точка на принципот на владеењето на правото.

Според мислењето на Судот, за да една држава, на сопствен државјанин кој поседува валидна патна исправа му го ограничи правото, односно слободата да ја напушти сопствената земја, треба да постојат навистина сериозни и исклучителни околности, какви што се впрочем оние наведени во членот 27 од Уставот. Оспореното ограничување иако е предвидено со закон, е прекумерно и непропорционално и не може да се подведе под дозволените ограничувања на ова право од членот 27 став 3 од Уставот на Република Македонија. Од тие причини Судот утврди дека оспорените одредби од член 37 став 1 точка 6 и член 38 став 4 од Законот за патни исправи на граѓаните на Република се спротивни на членот 27 од Уставот на Република Македонија.

7. Тргувајќи од наведеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

8. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на Судот Елена Гошева и судиите д-р Наташа Габер-Дамјановска, Исмаил Дарлишта, Никола Ивановски, Јован Јосифовски, Вангелина Маркудова и д-р Гзиме Старова.

У.бр.189/2012
25 јуни 2014 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Елена Гошева, с.р.

3054.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 став 2 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија” број 70/1992), на седницата одржана на 9 јули 2014 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВА Одлуката за донесување Урбанистички план вон населено место за ГП 1 во блок 4.3 на КП 2617/1 и КП 2618/1 КО Коњско (дел од туристички комплекс “Св. Стефан” Општина Охрид 2011-2021, број 07-5169/3 од 28.11.2012 година, донесена од Советот на Општина Охрид, објавена во “Службен гласник на Општина Охрид”, број 12/2012 од 30.11.2012 година.

2. СЕ СТАВА ВОН СИЛА Решението за запирање на извршувањето на поединечните акти или дејствија што се преземаат врз основа на Одлуката означена во точката 1 од оваа одлука.

3. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

4. Уставниот суд на Република Македонија, по повод поднесена иницијатива од Државниот инспекторат за локална самоуправа при Министерството за локална самоуправа-Скопје, со Решение У.бр. 6/2013 од 10 јули 2013 година, поведе постапка за оценување на уставноста и законитоста на одлуката означена во точката 1 од оваа одлука.

Постапката беше поведена затоа што пред Судот основано се постави прашањето за согласноста на оспорената одлука со Уставот и Законот.

5. Судот на седницата утврди дека Советот на Општина Охрид, врз основа на член 11, 22 и 25 од Законот за просторно и урбанистичко планирање (“Службен весник на Република Македонија” број 60/11-наведен е пречистениот текст на Законот) и член 18 од Статутот на Општината Охрид (“Службен гласник на Општина Охрид” број 8/07), на седницата одржана на 28.11.2012 година, донел Одлука за донесување Урбанистички план за вон населено место за ГП 1 во Блок 4.3 на КП 2617/1 и КП 2618/1 КО Коњско (дел од туристички комплекс “Св. Стефан” Општина Охрид 2011-2021.

Во членот 1 од Одлуката е определено дека со иста се донесува предметниот Урбанистички план.

Во членот 2 од Одлуката е определено дека:

Со овој урбанистички план се опфаќа простор со површина од 0,47 ха.

Просторот на планскиот опфат по Урбанистички план вон населено место за ГП 1 во Блок 4.3 на КП 2617/1 и КП 2618/1 КО Коњско (дел од туристички комплекс “Св. Стефан” Општина Охрид 2011-2021 е опфат на границите:

Улица "СО 1", ул. "Ст 1", ул. "Пе 1" и соседните кп 2617/2, кп 2617/4, кп 2610/1, кп 2617/3 и кп 2618/3.

Со членот 3 од Одлуката е определено дека предметниот Урбанистички план вон населено место, изработен од "УРБАН" ДОО ОХРИД со технички број 12/11 содржи:

- планиран развој-текстуален дел и графички прилог;
- докуменациона основа со текстуален дел и графички прилози.

Според членот 4 од Одлуката, предметниот Урбанистички план, се наведени составните делови на Одлуката и тоа: Текстуален дел, се заверува со потпис и печат на претседателот на Советот на Општина Охрид.

Со членот 5 од Одлуката, е определено дека предметниот Урбанистички план се чува, следи и реализира во Секторот за урбанизам, заштита на животна средина и комунален развој.

Со членот 6 од Одлуката, е предвидено дека истата влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен гласник на Општина Охрид“.

Одлуката е донесена под број 07-5169/3 од 28.11.2012 година, објавена во "Службен гласник на Општина Охрид", број 12/2012.

6. Согласно членот 8 став 1 алинеите 3 и 10 од Уставот на Република Македонија, владеењето на правото и уредувањето и хуманизацијата на просторот и заштитата и унапредувањето на животната средина и на природата се утврдени како темелни вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Условите и начинот на системот на просторното и урбанистичкото планирање, видовите и содржината на плановите, изработувањето и постапката за донесување на плановите, спроведувањето на плановите и следењето на реализацијата на плановите, надзорот и други прашања од областа на просторното и урбанистичко планирање се уредени со Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија" број 51/2005, 137/2007, 91/2009, 124/10, 18/11, 53/2011 и 144/2012).

Постапката за донесувањето на оспорената Одлука отпочнала по влегувањето во сила на актуелниот Закон за просторно и урбанистичко планирање од 2005 година, па оттука анализата на правната и фактичката состојба се врши во однос на одредбите од Законот од 2005 година со неговите измени и дополнувања заклучно со последната измена и дополнување на Законот од 2011 година, односно според одредбите од Законот што важел во време на донесувањето на предметниот урбанистичкиот план вон населено место.

Видовите и содржината на плановите, како и постапката за нивно изработување и донесување се уредени во глава II од Законот за просторно и урбанистичко планирање како "Планирање на просторот", во која се содржани членовите од 7-48 од Законот.

Со член 7 од овој закон се утврдени видовите планови кои се донесуваат во зависност од просторот кој е предмет на планирање, и тоа: просторни планови во кои спаѓа Просторен план на Република Македонија и урбанистички планови во кои спаѓаат генерален урбанистички план, детален урбанистички план, урбанистички план за село и урбанистички план вон населено место.

Според членот 13 од Законот, урбанистички план вон населено место се донесува по потреба за плански опфат, за подрачја на општините кои не се опфатени со генералните урбанистички планови и со урбанистички-

те планови за село. Со овој план се уредува намената и начинот на користење на просторот, како и условите за градење на комплекси и градби вон од градовите и другите населени места (став 1).

Урбанистички план од ставот 1 на овој член содржи текстуален дел и графички прикази на планските решенија, како и нумерички дел со билансни показатели за планираните површини и градби според намената и за инфраструктурата (став 2).

Графичките прикази од ставот 2 на овој член содржат: граница на планскиот опфат и намена и начин на користење на просторот, а за комплекси и градби треба да содржат намена на земјиштето и градбите, регулациони линии, парцелација на градежното земјиште, површини за градење на градби определени со градежни линии, максимална висина на градбите изразена во метри до венец, планско решение на примарната и секундарната сообраќајна мрежа со нивелманско решение и плански решенија на сите примарни и секундарни комунални и телекомуникациски инфраструктури (став 3).

Текстуалниот дел од ставот 2 на овој член содржи: општи услови за изградба, развој и користење на земјиштето и градбите, посебни услови за изградба за поединечни градежни парцели, податоци за сообраќајните, комуналните и телекомуникациските инфраструктури, други параметри за спроведување на планот, стратешка процена на влијанието врз животната средина, мерки за заштита на културното наследство, природата и животната средина, мерки за заштита од разурнувања и друго (став 4).

Нумеричкиот дел од ставот 2 на овој член содржи: податоци за површините на градежни парцели, планираните површини за градење, максималната висина на градбите изразена во метри до венец, податоци за инфраструктурните водови и градби и друго (став 5).

Урбанистичкиот план вон населено место се донесува врз основа на издадени услови за планирање на просторот согласно со закон (став 6).

Податоците за постојната состојба, можностите за просторниот развој и програмските проекции за просторниот развој претставуваат докуменациона основа на урбанистичкиот план вон населено место, која е прилог на планот (став 7).

Урбанистичкиот план вон населено место во чијшто плански опфат постојат споменици, споменички целини, културни предели и други заштитени добра со статус на културно наследство, треба да содржат детални параметри за заштита на културното наследство (став 8).

Според членот 13-а од Законот, со урбанистичките планови од членот 7 точка 2 алинеи 2, 3 и 4 на овој закон предмет на планирање може да биде и една градежна парцела, а може да се врши и нивно изменување и дополнување во рамките на една градежна парцела, доколку постои изградена сообраќајна секундарна инфраструктура, а според ставот 2 од наведениот член од Законот, во случаите од ставот 1 на овој член, урбанистичките планови се донесуваат во постапка утврдена во членот 24 од овој закон, а јавната анкета трае од најмалку пет до најмногу десет работни дена.

Со членот 17 од Законот е уредено:

(1) За изработување на плановите од членот 7 точка 2 на овој закон, општините и градот Скопје донесуваат годишна програма. Во годишната програма општините и градот Скопје можат да утврдат одредени планови заради економски развој на општината, да се донесат во постапка, пропишана во членот 24-а ставови (2), (3) и (4) на овој закон.

(2) Програмата од ставот (1) на овој член, општините и градот Скопје ја доставуваат до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот и задолжително ја објавуваат во јавните гласила.

(3) Изработката на плановите од програмата од ставот (1) на овој член, се финансира од буџетот на општината и буџетот на градот Скопје.

(4) Градоначалникот на општината, односно градоначалниците на општините во градот Скопје формираат Комисија составена најмалку од три члена од кои еден архитект со овластување за изработка на урбанистичките планови и две стручни лица од областа на урбанистичкото планирање, која дава мислење на нацрт плановите од членот 7 точка 2 на овој закон и дава предлог до градоначалникот за одобрување на локална урбанистичка планска документација. Градоначалникот на градот Скопје формира Комисија составена најмалку од пет члена од кои двајца архитекти со овластување за изработка на урбанистичките планови и три стручни лица од областа на урбанистичкото планирање, која дава мислење на нацртот на Генералниот урбанистички план на градот Скопје. Во комисијата формирана од градоначалникот на општината, односно градоначалниците на општините во градот Скопје е потребно најмалку еден член да не е лице вработено во општинската администрација, а во комисијата формирана од градоначалникот на градот Скопје најмалку два члена да не се лица вработени во администрацијата на градот Скопје.

(5) Заради ефикасно спроведување на политиката на планирање и уредување на просторот, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје се должни да обезбедат стручно следење на спроведувањето на плановите и да извршат согледување за степенот на реализација на плановите, заради подготвување на Програма за изработка на урбанистички планови.

(6) За обезбедување на стручност и јавност во процесот на просторното и урбанистичкото планирање советот на општината и Советот на градот Скопје формира партиципативно тело кое ги пренесува ставовите, мислењата и потребите на граѓаните и правните лица, ги следи состојбите во планирањето преку давање иницијативи, насоки и сугестии за изготвување на плански решенија за соодветната општина и градот Скопје. Партиципативното тело се состои од: претставници од советот, стручно лице од општинската администрација, истакнати стручни лица од областа на урбанистичкото планирање, претставници од здруженија на граѓани и граѓани од подрачјето на општината. Бројот на претставниците се утврдува со статутот на општината и Статутот на градот Скопје и не може да биде поголем од десет члена.

(7) Изработката на плановите од програмата од ставот (1) на овој член можат да ја финансираат и заинтересирани правни и физички лица чиешто програмски барања и подрачја на интерес се прифатливи за општината и градот Скопје.

Со членот 21 од Законот е определено:

(1) На нацртот на плановите од членот 7 на овој закон се врши стручна ревизија со која се утврдува дека плановите се изработени во согласност со одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

(2) Стручна ревизија на планот од членот 7 точка 1 на овој закон, врши стручна комисија што ја формира министерот кој раководи со органот на државна управа

надлежен за работите од областа на просторното планирање и се состои од најмалку три члена од стручно-научни институции, истакнати научни и стручни работници од областа на просторното и урбанистичко планирање и од други области суштествени за изработка на планската документација.

(3) Стручна ревизија на плановите од членот 7 точка 2 на овој закон финансирани од Буџетот на Република Македонија, и на државната урбанистичка планска документација врши стручна комисија што ја формира министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот. Стручната комисија се состои од најмалку три члена, од кои најмалку двајца се со овластување за носител на изработка на урбанистички планови.

(4) Стручна ревизија на плановите од членот 7 точка 2 на овој закон финансирани од буџетот на општините и буџетот на градот Скопје и на локалната урбанистичка планска документација, врши овластено правно лице од членот 18 став (1) на овој закон, определено од градоначалникот на општината или градоначалникот на градот Скопје.

(5) Забелешките од стручната ревизија се вградуваат во нацртот на планот, а изработувачот на планот задолжително дава извештај за постапувањето по забелешките на стручната ревизија, до органот надлежен за донесување на планот. Стручната ревизија и извештајот за постапувањето по забелешките од стручната ревизија се составен дел на планот.

(6) Стручна ревизија не може да врши изработувачот на планот на кој се врши ревизија.

(7) Доколку изработувачот и донесувачот на урбанистичките планови од членот 7 точка 2 на овој закон, на државната и локалната урбанистичка планска документација и на проектот за инфраструктура, не ги прибават потребните податоци и информации согласно со членот 29 од овој закон, на истите не може да се врши стручна ревизија.

Во членот 22 став 1 на овој закон се утврдува дека плановите од членот 7 на овој закон се изработуваат во две фази, односно како нацрт на план и предлог на план.

Со членот 24 на овој закон е определено:

(1) По нацртот на деталниот урбанистички план, урбанистичкиот план за село и урбанистичкиот план вон населено место, општината спроведува јавна презентација и јавна анкета.

(2) Организирањето на јавната презентација и јавната анкета по плановите од ставот (1) на овој член, го врши градоначалникот на општината, по утврдување на нацртот на планот од страна на советот за кој претходно е добиено мислење од комисијата од членот 17 став (4) на овој закон.

(3) За спроведената јавна презентација и јавна анкета се изработува извештај.

(4) За организирањето на јавна презентација и јавна анкета општината е должна писмено да ги извести субјектите од членот 29 на овој закон. Јавната анкета трае најмалку десет работни дена, во кој рок субјектите од членот 29 на овој закон како и сите заинтересирани физички и правни лица можат да достават забелешки и предлози по нацртот на планот, на анкетни листови. Доколку во овој рок субјектите од членот 29 на овој закон не достават забелешки и предлози, ќе се смета дека немаат забелешки и предлози на планското решение.

(5) Јавната презентација и јавната анкета од ставот (1) на овој член се спроведува со излагање на планот на јавно место кое се наоѓа во кругот на месната самоуправа.

(6) Јавната презентација е стручно презентирање на планот и се организира во простории и време што ќе го определи градоначалникот на општината.

(7) Извештај од јавната анкета со образложение за прифатените и неприфатените забелешки за плановите од ставот (1) на овој член, изработува стручна комисија формирана од градоначалникот на општината, која е составена од три члена, и тоа: носителот на изработка на планот, одговорно лице од општинската администрација надлежно за урбанистичко планирање и истакнат научен и стручен работник од областа на урбанистичкото планирање.

(8) Извештајот од ставот (6) на овој член е составен дел од одлуката за донесување на предлогот на планот.

(9) Врз основа на извештајот, комисијата од ставот (6) на овој член е должна писмено да го извести секое лице кое поднело анкетен лист со образложение за прифаќање или неприфаќање на неговите забелешки или предлози.

(10) Доколку комисијата од став (7) на овој член оцени дека нацртот на планот со прифатените забелешки од јавната анкета претрпел значајни промени (промена на границата на урбанистичкиот опфат, промени на регулационите линии, промена на намената на земјиштето и промени во поголем обем на други параметри утврдени во планот), градоначалникот на општината за нацртот на планот со вградени забелешки во планот повторно спроведува јавна презентација и јавна анкета.

(11) Времето и местото каде што ќе биде изложен планот и спроведувањето на јавната презентација и јавната анкета, задолжително се објавува со соопштение во најмалку две јавни гласила. Соопштението задолжително ги содржи податоците, местоположбата и површината на опфатот на планот.

Согласно член 25 став 1 од Законот, на плановите од членот 7 точка 2 на овој закон, изработени во форма на нацрт на план се дава мислење од комисијата од членот 17 став (4) на овој закон, заради согледување на степенот на усогласеноста на плановите со одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

Според ставот 2 на овој член од Законот, на плановите од членот 7 точка 2 на овој закон изработени во форма на предлог план согласност дава органот на државната управа надлежен за работите од областа на уредувањето на просторот, со која се потврдува дека постапката за изработување на предлог планот е спроведена согласно со одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

Според ставот 3 од истиот член од Законот, согласноста од ставот (2) на овој член се дава во рок од 15 работни дена од денот на поднесувањето на барањето од страна на донесувачот на планот. Доколку надлежниот орган за издавање на согласноста не одговори во наведениот рок, ќе се смета дека согласноста е издадена.

Во ставот 4 на членот 25 од овој Закон, се предвидува дека по добивањето на согласноста од ставот 2 на овој член, планот се доставува до надлежниот орган за донесување.

Според ставот 5 од погоре наведениот член од Законот, градоначалникот на општината е должен најдоцна 15 дена по добивање на согласноста од ставот (2) на овој член да го достави предлогот на планот до Советот на општината, а советот е должен во рок од 15 дена од приемот на предлогот на планот да го стави на седница и да одлучи по истиот.

Според членот 26 став 5 од Законот, Советите на општините со седиште во град донесуваат: генерален урбанистички план, детален урбанистички план, урбанистички план за село и урбанистички план вон населено место.

Со членот 28 став 5 од Законот е определено дека "измени и дополнувања на плановите и делови од плановите од членот 7 на овој закон се вршат по истата постапка пропишана за нивно донесување".

Од изнесените законски одредби произлегува дека законодавецот во функција на обезбедување на уредувањето и хуманизацијата на просторот и заштитата и унапредувањето на животната средина и на природата како темелна вредност на уставниот поредок на Република Македонија, утврдил прецизна регулатива во врска со планирањето на просторот, точно определувајќи ги плановите за просторно и урбанистичко планирање, нивната содржина и постапката за нивно донесување.

Во конкретниот случај, Советот на Општина Охрид, ја донел оспорената одлука, а во постапката за нејзино донесување ги презел следните дејствија:

- Програма за изработка на урбанистички планови за Општина Охрид во 2011 година, број 07-3360/4-1 од 29.12.2010 година и Одлука за усвојување на Програмата, број 07-3360/4 од 29.12.2010, донесени од Советот на Општина Охрид;

Од увидот во оваа Програма произлегува дека предметниот Урбанистички план вон населено место за ГП 1 во Блок 4.3 на КП 2617/1 и КП 2618/1 КО Коњско (дел од туристички комплекс "Св. Стефан) со П=0,47 ха, во Програмата не е наведен, што значи не е предвиден за изработка. Во точка 43 од Програмата, наведен е Урбанистички план вон населено место за Блок 4.3 дел од Туристички комплекс Св.Стефан, со П=9,35 ха, но тоа не е планот што се оспорува. Планскиот опфат утврден со планот што се оспорува е само дел од Блокот 4.3.

- Програма за изработка на урбанистички планови за Општина Охрид во 2012 година, број 07-4280/10-1 од 27.12.2011 година и Одлука за усвојување на Програмата, број 07-4280/10 од 27.12.2011, донесени од Советот на Општина Охрид;

Од увидот и во оваа Програма произлегува дека предметниот Урбанистички план вон населено место за ГП 1 во Блок 4.3 на КП 2617/1 и КП 2618/1 КО Коњско (дел од туристички комплекс "Св. Стефан) со П=0,47 ха, и во оваа Програма не е наведен, што значи не е предвиден за изработка. Во точка 36 од Програмата, стои Урбанистички план вон населено место за Блок 4.3 дел од Туристички комплекс Св.Стефан, со П=9,35 ха, но тоа не е планот што се оспорува.

- Планска програма за изработка на Урбанистички план вон населено место за ГП 1 во Блок 4.3 на КП 2617/1 и КП 2618/1 КО Коњско (дел од туристички комплекс "Св. Стефан) Општина Охрид 2011-2016, број 09-1178/6 од 14.07.2011 година, изработена од "УРБАН" доо-Охрид, друштво за урбанистичко планирање, проектирање и инженеринг;

- Решение за формирање на Комисија за разгледување на Планската програма за Урбанистичкиот план вон населено место, формирана од градоначалникот на Општина Охрид, број 09-1178/7 од 14.07.2011 година;

- Мислење од Комисијата за Планската програма за изработка на предметниот урбанистички план, број 09-1178/7-1 од 19.07.2011 година;

Во Мислењето, во делот: Забелешка-Констатација, Комисијата дала забелешка дека веќе во тек била постапка за донесување на Урбанистички план вон населено место (УПВНМ) каде биле опфатени и КП 2617/1 и КП 2618/1.

- Одговор на мислење од “УРБАН” доо-Охрид на Комисијата по планската програма, како изработувач на предметниот урбанистички план, техн.бр. 12/2011 од јули 2011;

Во одговорот е наведено дека “УРБАН” доо-Охрид е изработувач на УПВНМ за УБ 4.3 дел од Туристички комплекс Св.Стефан, К.О. Коњско, Општина Охрид 2010-2020 (изменување и дополнување), но и истовремено е изработувач на УПВНМ за ГП 1 во УБ 4.3 на кп 2617/1 и кп 2618/1 КО Коњско (дел од туристички комплекс “Св. Стефан”), 2011-2021 Општина Охрид. Наведено е и дека опфатот за кој се изработува УПВНМ за ГП 1 во УБ 4.3 на кп 2617/1 и кп 2618/1 КО Коњско е содржан и во задачата на УПВНМ за УБ 4.3 дел од Туристички комплекс Св.Стефан, К.О. Коњско, Општина Охрид 2010-2020 (изменување и дополнување), чија изработка бил во подолг застој.

- Извештај за извршена Стручна ревизија од ДОО “ПЛАНЕР”- инженеринг-Струга, број 03-25 од 10.07.2011 година, на Урбанистички план во населено место за ГП 1 во Блок 4.3 на КП 2617/1 и КП 2618/1 КО Коњско (дел од туристички комплекс “Св. Стефан”) Општина Охрид, нацрт план 2010-2020;

- Одговор од “УРБАН” доо-Охрид на Стручната ревизија на предметниот урбанистички план, од август 2011;

- Одговор на мислење од “УРБАН” доо-Охрид од август 2011, на Комисијата за давање на мислење на Нацрт Урбанистичкиот план вон населено место;

- Решение за формирање Комисија број 09-1178/9 од 08.08.2011 година, за разгледување на УПВНМ за ГП 1 во Блок 4.3 на КП 2617/1 и КП 2618/1 КО Коњско (дел од туристички комплекс “Св. Стефан”) Општина Охрид 2011-2016, нацрт план со тех.бр. 12/2011 од мај 2011 година, изработен од “УРБАН” доо-Охрид;

- Мислење за урбанистички план вон населено место, број 09-1178/11 од 23.08.2011 година, од Комисијата формирана со Решение број 09-1178/9 од 08.08.2011 година;

- Известување од Министерството за животна средина и просторно планирање до Друштво за урбанистичко планирање, проектирање и инженеринг “УРБАН” доо-Охрид, број 11-6996/2 од 01.09.2011 година.

- Одлука број 07-3860/11 од 02.12.2011 година, за утврдување Нацрт Урбанистички план во населено место за ГП 1 во Блок 4.3 на КП 2617/1 и КП 2618/1 и други КО Коњско (дел од туристички комплекс “Св. Стефан”) Општина Охрид 2011-2021, во која помеѓу другото се наведува дека градоначалникот ќе организира јавна презентација и јавна анкета по Нацрт Урбанистичкиот план вон населено место, која јавна анкета ќе трае од најмалку 10 работни денови. Одлуката е објавена во “Службен гласник на Општина Охрид” број 12 од 07.12.2011 година.

- Решение за организирање на Јавна анкета и Јавна презентација за УПВНМ за ГП 1 во Блок 4.3 на КП 2617/1 и КП 2618/1 и др. КО Коњско (дел од туристички комплекс “Св. Стефан”) Општина Охрид 2011-2021, број 09-1178/15 од 09.12.2011 година, во кое е наведено дека јавната анкета и јавната презентација за Нацрт-планот, ќе трае од 12.12.2011 година заклучно со 20.12.2011 година (7 работни дена);

- Соопштение за организирање на Јавна анкета и Јавна презентација за УПВНМ за ГП 1 во Блок 4.3 на КП 2617/1 и КП 2618/1 и др. КО Коњско (дел од туристички комплекс “Св. Стефан”) Општина Охрид 2011-2021, број 09-1178/16 од 09.12.2011 година, во кое помеѓу другото се наведува дека јавната анкета и јавната презентација ќе трае од 12.12.2011 година заклучно со 20.12.2011 година (7 работни дена), односно дека јавната презентација ќе се одржи во Општина Охрид на ден 19.12.2011 година со почеток во 14,00 часот, каде ќе биде изложен предметниот план;

- Доказ за објавено Соопштение во две јавни гласила, односно во дневниот весник “Нова Македонија” од 10-11 декември 2011 година и потврда од Радио Охрид, дека во рамките на Радио огласник било објавено соопштение за организирање на Јавна анкета и Јавна презентација во периодот од 12-19 декември 2011 година;

- Решение за формирање Комисија за изработка на Извештај по спроведена јавна анкета и јавна презентација по нацрт-планот, број 09-1178/18 од 09.12.2011 година, донесено од градоначалникот на Општина Охрид;

- Покани до 9 правни лица за организирање на јавна анкета и јавна презентација со број 09-1178/17 од 09.12.2011 година и едно со број 09-1784/8 од 09.12.2011 година;

- Известување од “УРБАН” доо-Охрид, број 03-48 од 14.12.2011 година, до Општина Охрид за постапување согласно известувањето од Министерството за животна средина и просторно планирање број број 11-6996/2 од 01.09.2011 година;

- Записник број 09-1178/15-1 од 19.12.2011 година од јавна анкета и јавна презентација за УПВНМ за ГП 1 во Блок 4.3 на КП 2617/1 и КП 2618/1 и др. КО Коњско (дел од туристички комплекс “Св. Стефан”) Општина Охрид 2011-2021;

Во Записникот се наведени поставени прашања и одговори од присутни лица. Од истиот произлегува дека дискусиите повеќе се насочени за судбината на УПВНМ за УБ 4.3 (дел од туристички комплекс “Св. Стефан”) и тоа не е планот што се оспорува, туку план во чиј опфат бил содржан и опфатот за кој е донесен предметниот оспорен план.

- Стручно мислење, со препораки и насоки од Министерството за животна средина и просторно планирање, број 11-6996/4 од 29.12.2011 година, по Нацрт на предметниот урбанистички план;

- Известување од Национална установа Завод за заштита на спомениците на културата и музеј-Охрид, број 13-128/1 од 09.02.2012 година;

- Согласност од Дирекцијата за заштита и спасување, број 10-65/2 од 01.03.2012 година;

- Мислење од ЈП “Нискоградба Охрид”-Охрид, број 09-549/2 од 13.03.2012 година;

- Согласност од Македонски Телеком АД Скопје, број 251-75135/4 од 23.03.2012 година;

- Согласност од ЕВН Македонија АД, скопје, број 27-352/2 од 26.03.2012 година;

- Мислење од Министерството за животна средина и просторно планирање по Извештај за стратегиска оценка на животната средина, број 08-2949/2 од 27.03.2012 година;

- Анкетен лист број 1 од 20.12.2011 година, број 09-2468/1, поднесен од 3 физички лица, со истакнати забелешки за недоследности и незаконитости по однос Нацрт-планот.

- Извештај број 09-14/15 од 05.04.2012 година од спроведена јавна анкета и јавна презентација по Нацрт планот - УПВНМ за ГП 1 во Блок 4.3 на КП 2617/1 и КП 2618/1 и други КО Коњско (дел од туристички комплекс "Св. Стефан") Општина Охрид 2011-2021, со констатација дека по спроведената јавна анкета и јавна презентација е пристигнат 1 (еден) анкетен лист од тројца подносителите и констатација за неприфатени забелешки;

- Доказ за доставено известување до подносителите на анкетниот лист;

- Известување - достава на податоци од Општинскиот инспекторат-Општина Охрид, Уп 1 Бр. 28-1-328 од 10.04.2012 година;

- Мислење од Министерството за култура-Управа за заштита на културното наследство-Скопје, број 08-1211/2 од 20.04.2012 година;

- Известување од градоначалникот на Општина Охрид, број 09-7/17 од 23.04.2012 година до Секторот за урбанизам и заштита на животна средина, за изготвен извештај од спроведена јавна анкета и јавна презентација.

- Известување од Министерството за транспорт и врски до Општина Охрид дека не ја дава бараната согласност по Предлог урбанистичкиот план вон населено место за ГП 1 во Блок 4.3 на КП 2617/1 и КП 2618/1 КО Коњско (дел од туристички комплекс "Св. Стефан") Општина Охрид 2011-2021, број 16-10348/2 од 10.05.2012 година;

- Барање на услови за планирање на просторот, упатено до Министерството за животна средина и просторно планирање-Скопје, во врска со постапка за донесување на Урбанистички план вон населено место за УБ 4.3 дел од Туристички комплекс "Св. Стефан" Општина Охрид, број 09-2309/2 од 06.07.2012 година, од страна на Општина Охрид до Министерството за животна средина и просторно планирање.

Од погоре наведеното барање произлегува дека бараните услови за планирање на просторот не се однесуваат на предметниот урбанистички план, туку за друг план, односно на нацрт план донесен од Советот на Општина Охрид со Одлука број 07-999/43 од 07.05.2010 година; Предметниот Нацрт-урбанистички план вон населено место е донесен со Одлука за утврдување Нацрт Урбанистички план вон населено место за ГП 1 во Блок 4.3 на КП 2617/1 и КП 2618/1 и други КО Коњско (дел од туристички комплекс "Св. Стефан") Општина Охрид 2011-2021, број 07-3860/11 од 02.12.2011 година, донесена од Советот на Општина Охрид;

- Известување од Министерството за животна средина и просторно планирање, број 15-7352/3 од 21.08.2012 година, за неиздавање на Услови за планирање;

Во Известувањето е потенцирано дека Урбанистички план вон населено место не се донесува за плански опфат кој е опфатен со урбанистичко планска документација.

- Одговор од планерот "УРБАН" доо-Охрид од октомври 2012 година, по однос неиздавањето на согласност од Министерството за транспорт и врски со број 16-10348/2 од 10.05.2012 година, по однос предметниот урбанистички план.

Планерот, по однос добиениот став во Известувањето од Министерството за животна средина и просторно планирање, со кое ја информира Општина Охрид дека не се издаваат услови за планирање на просторот, за простор за кој што има важечки урбанистички план,

во Одговорот наведува дека во тој случај, останувало промената на намената на веќе планираниот простор со важечки план, да била направена согласно Планската програма за изработка на урбанистички документација за дел од крајбрежниот простор "Туристички локалитет Горица-Св. Стефан-Метропол" 2010-2020, донесена од Советот на Општина Охрид (Одлука број 07-593/23 од 15.03.2010).

- Повторно барање согласност од Министерството за транспорт и врски, број 09-7/21 од 24.10.2012 година;

- Донесена е оспорената Одлука за донесување Урбанистички план вон населено место за ГП 1 во блок 4.3 на кп 2617/1 и кп 2618/1 КО Коњако (дел од туристички комплекс "Св. Стефан") Општина Охрид 2011-2021, со број 07-5169/3 од 28.11.2012 година, Заклучок за прогласување на Одлуката за донесување на планот и извадок од "Службен гласник на Општина Охрид" број 12 од 30.11.2012 година каде Одлуката е објавена;

- Известување од Министерството за транспорт и врски број 16-21091/2 од 24.11.2012 година, со кое се известува доносителот на планот дека не се издава согласноста за донесување на предметниот Урбанистички план вон населено место;

- Известување од Министерството за транспорт и врски, број 38-835 од 29.11.2012 година, дека Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам при Министерството за транспорт и врски, ќе изврши увид во постапката за донесување на предметниот план;

Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам го известил градоначалникот и службите во Општина Охрид, дека на ден 30.11.2012 година, ќе изврши увид во постапката за донесување на планот што сега се оспорува, со напомена согласно законските прописи да бидат обезбедени услови за вршење на надзорот.

Увидот се извршил на ден 30.11.2012 година во просториите на Општина Охрид, во присуство на службени лица, во кој инспекторатот констатирал низа неправилности во постапката за донесување на планот, односно дека постапката во која е донесена Одлуката за донесување Урбанистички план вон населено место за ГП 1 во блок 4.3 на кп 2617/1 и кп 2618/1 КО Коњако (дел од туристички комплекс "Св. Стефан") Општина Охрид 2011-2021, со број 07-5169/3 од 28.11.2012 година, отстапува од одредбите пропишани за донесување на плановите во Законот за просторно и урбанистичко планирање;

- Известување од Министерството за транспорт и врски-Државен инспекторат за градежништво и урбанизам-Скопје, број 38 ип1-85 од 04.12.2012 година, во кое е наведено дека од извршениот надзор, инспекторатот констатирал забелешки и неправилности од спроведената постапка за донесување на предметниот план;

- Записник за констатација (вкупно седум страни), број 38 ип1-85/1, составен на 04.12.2012 година, од извршен инспекциски надзор во документацијата во врска со донесување на предметниот урбанистички план вон населено место, со Наод на утврдена фактичка состојба, изготвен од Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам-Скопје;

Од Записникот за констатација, било констатирано: Предмет на инспекциски надзор е постапката за донесување и законитоста на Урбанистички план вон населено место за ГП 1 во блок 4.3 на КП 2617/1 и КП 2618/1 КО Коњско (дел од туристички комплекс "Св. Стефан") Општина Охрид 2011-2021, број 07-5169/3 од 28.11.2012 година, донесен од Советот на Општина Охрид;

Инспекторите констатирале дека во моментот на надзорот оспорената Одлука за донесување на предметниот план - се уште не била објавена во "Службен гласник на Општина Охрид";

Инспекторите констатирале дека со оспорениот план бил оформен плански опфат со површина од 0,5 ха како градежна парцела број 1, кој претставувал дел од блок 4.3, но и дека тој дел е веќе планиран со ГУП за крајбрежен простор Туристички локалитет "Горица-Св. Стефан-Метропол" Охрид, донесен од страна на Советот на Општина Охрид со Одлука број 07-291/4 од 03.04.2001 година;

Исто така инспекторите констатирале дека и во двете Програми (погоре цитирани) за изработка на урбанистички планови за Општина Охрид, едната за 2010 година, а другата за 2011 година, не е влезен и конкретниот оспорен урбанистички план, а дека дотогаш веќе била одобрена Планската програма за изработка на оспорениот план. Оттука, инспекторатот утврдил дека предметниот УПВНМ, се донел, но, не бил предвиден во Програмата за изработка на урбанистички планови за Општина Охрид за 2012 година.

Инспекторатот констатирал и дека Советот на Општина Охрид со Одлука број 07-593/23 од 15.03.2010 година донел Планска програма за изработка на урбанистички планови за дел од крајбрежниот простор на Општина Охрид Туристички локалитет "Горица-Св. Стефан-Метропол", и дека Општината таа Програма ја применувала како урбанистички план со кој била вршена измена на ГУП-от за крајбрежен простор Туристички локалитет "Горица-Св. Стефан-Метропол" Охрид, донесен од страна на Општина Охрид со Одлука број 07-291/4 од 03.04.2001 година, спротивно на членот 28 став 5 од Законот кој прецизно уредува дека измените на намената и други измени на урбанистички план или дел од план, се врши по иста постапка пропишана за нивно донесување, а што се однесува до Планската програма согласно членот 17-а став 3 од Законот, таа може да претставува само почеток на измена и дополна на ГУП-от.

Инспекторатот констатирал дека два пати не била издадена согласност од Министерството за транспорт и врски на предлог-планот, дека градоначалникот на Општина Охрид го доставил предлог-планот на усвојување до Советот, но Комисијата за урбанизам на Советот на Општина Охрид не го ставила предлог-планот на дневен ред на седница, поради што без да се разгледа ни предлог-Одлуката за усвојување-донесување, ниту предлог-планот на предметниот оспорен УПВНМ, а оттука и без даден извештај за усвоена предлог-одлука и план од страна на комисијата, туку предлог-планот веднаш бил ставен на дневен ред на седница на Совет за донесување. Инспекторатот констатирал: "Постапката за донесување на планот е водена со отстапување од предвидените законски и подзаконски одредби и нормативи".

Инспекторатот констатирал дека со предметниот план се врши измена на предвидена намена на простор планиран со ГУП за крајбрежен простор, спротивно на законските прописи. Имено, од Записникот за констатација, стр. 6 е наведено (делови од цитат):

- "Од Извод од ГУП за крајбрежен простор Туристички локалитет "Горица-Св. Стефан-Метропол" Охрид, донесен од страна на Советот на Општина Охрид со Одлука број 07-291/4 од 03.04.2001 година и ДУП за Туристички локалитет "Св. Стефан" – план за реализација, донесен од страна на Советот на Општина

Охрид со Одлука број 01-7526 од 28.12.1983 година, кои се составен дел на документационата основа-графички прилози, е видно дека предметниот локалитет се наоѓа во урбаниот опфат на блок 4.3.

Од постојниот ДУП за Туристички локалитет "Св. Стефан" – план за реализација, е видно дека не е предвидена градежна парцела со опфат како предметниот УПВНМ и согласно истиот ДУП урбаниот опфат на новоформираната ГП1-предмет на планот, е предвиден со две намени: дел од основни рецептивни капацитети/сегашни и планирани и паркинг простор и дел од рекреативен забавен спортски центар.

Од Извод од ГУП за крајбрежен простор Туристички локалитет "Горица-Св. Стефан-Метропол" Охрид, е видно дека урбаниот опфат на новоформираната ГП1-предмет на планот, влегува во зона за спорт и рекреација и е предвиден со намена: спортски терени, а во одредбите за реализација на ГУП-от во член 19 и 20 е пропишано дека освен во спортскиот центар Горица, во другиот дел со оваа намена можат да се градат само приземни објекти во функција на самите терени и активности.

Градежното земјиште на локалитетот во кој припаѓа урбаниот опфат на предметниот УПВНМ е предвидено со намена: основна класа на намена: А4-временно сместување (и инфраструктура Е1), истата не соодветствува на предвидената намена во предметниот ГУП за крајбрежен простор Туристички локалитет "Горица-Св. Стефан-Метропол" Охрид.

Забелешка (од Инспекторатот): Намената на предметниот УПВНМ е во спротивност со ГУП за крајбрежен простор Туристички локалитет "Горица-Св. Стефан-Метропол" Охрид.

Инспекторатот констатирал дека постапката за донесување на предметниот Урбанистички план вон населено место кој и сега се оспорува со иницијативата, отстапувал од законските одредби за донесување на истиот и дал предлози до градоначалникот на Општината и службите во Општина Охрид за отстранување на неправилностите со предлог до Советот на Општина Охрид да ја поништи-укине сега оспорената Одлука број 07-5169/3 од 28.11.2012 година, а меѓу другото и да не ја објавуваат спорната Одлука во "Службен Гласник на Општина Охрид", односно да ја запрат постапката за примена-извршност на оспорената Одлука, како и реализацијата на оспорениот план до преиспитувањето на постапката за донесување и на законитоста на предметниот урбанистички план согласно издадените насоки во Записникот.

- Одговор на Записник за констатација од Општина Охрид, број 09-4041/3 од 11.12.2012 година до Министерството за транспорт и врски-Државен инспекторат за градежништво и урбанизам-Скопје;

- Допис број 09-2309/4 од 26.12.2012 година од Општина Охрид до Агенцијата за катастар на недвижности-Охрид, за донесување на предметниот план и достава на истиот во прилог;

- Допис број 09-2309/6 од 26.12.2012 година од Општина Охрид до Државниот архив на Република Македонија-Одделение Охрид, за донесување на предметниот план и достава на истиот во прилог;

- Допис број 09-2309/6 од 26.12.2012 година од Општина Охрид до Министерството за транспорт и врски-Скопје, за донесување на предметниот план и достава на истиот во прилог;

Во прилог на документацијата доставени се и Извод на дел од Генералниот урбанистички план за крајбрежен простор Туристички локалитет ГОРИЦА-СВ. СТЕФАН-МЕТРОПОЛ, Општина Охрид 2000-2010 со Графички дел и Планирана состојба, како и Планска програма за изработка на урбанистички планови за дел од крајбрежен простор на Општина Охрид, Туристички локалитет ГОРИЦА-СВ. СТЕФАН-МЕТРОПОЛ 2010-2020;

Во конкретниот случај со оспорената Одлука, се донесува урбанистички план вон населено место за кој план со членот 13 став 1 од Законот, е уредено дека урбанистички план вон населено место се донесува по потреба за плански опфат, за подрачја на општините кои не се опфатени со генералните урбанистички планови и со урбанистичките планови за село. Со овој план се уредува намената и начинот на користење на просторот, како и условите за градење на комплекси и градби вон од градовите и другите населени места.

Според ставот 6 од членот 13 од Законот, урбанистичкиот план вон населено место се донесува врз основа на издадени услови за планирање на просторот согласно со закон.

Со членот 15 став 1 од Законот, помеѓу другото е определено дека условите за планирање на просторот се бараат заради согледување на планските можности за планирање на просторот односно изготвување на урбанистички планови освен детален урбанистички план.

Од документацијата произлегува дека јавната анкета е спроведена согласно членот 13-а од Законот, според кој со урбанистичките планови од членот 7 точка 2 алинеи 2, 3 и 4 на овој закон предмет на планирање може да биде и една градежна парцела, а може да се врши и нивно изменување и дополнување во рамките на една градежна парцела, доколку постои изградена сообраќајна секундарна инфраструктура, а според ставот 2 од наведениот член од Законот, во случаите од ставот 1 на овој член, урбанистичките планови се донесуваат во постапка утврдена во членот 24 од овој закон, а јавната анкета трае од најмалку пет до најмногу десет работни дена.

Во Одлуката број 07-3860/11 од 02.12.2011 година, за утврдување Нацрт Урбанистичкиот план во населено место за ГП 1 во Блок 4.3 на КП 2617/1 и КП 2618/1 и други КО Коњско (дел од туристички комплекс "Св. Стефан) Општина Охрид 2011-2021, носителот на оспорениот акт навел дека градоначалникот ќе организира јавна презентација и јавна анкета по Нацрт Урбанистичкиот план вон населено место, која јавна анкета ќе трае од најмалку 10 работни денови. Одлуката е објавена во "Службен гласник на Општина Охрид" број 12 од 07.12.2011 година. Меѓутоа јавната анкета потоа е спроведена во траење од 7 работни дена. Во конкретниот случај носителот на предметниот план, при спроведувањето на јавната анкета го применил членот 13-а од Законот, така што јавната анкета ја спровел во траење од 7 работни дена, бидејќи како што гласи оспорената одлука предметниот урбанистички план вон населено место се однесува за една градежна парцела.

Од анализата на погоре цитираните законски одредби, произлегува дека урбанистички план вон населено место, може да биде донесен исклучиво за планирање на простор кој не е опфатен со генерален урбанистички план и со урбанистичките планови за село, односно за простор кој не е плански дефиниран со постоечки важечки план.

Од увидот во прибавената и приложена документација, конкретно од увидот во Изводот на дел од Генералниот урбанистички план за крајбрежен простор Туристички локалитет ГОРИЦА-СВ. СТЕФАН-МЕТРОПОЛ, Општина Охрид 2000-2010 со Графички дел и Планирана состојба, произлегува дека предметниот урбанистички план се однесува за планирање на простор кој веќе е опфатен со Генерален урбанистички план за крајбрежниот простор на Охридското езеро и дека просторот кој е во рамките на планскиот опфат на Генералниот урбанистички план, а кој сега со оспорениот план е дефиниран како градежна парцела, со ГУП-от е дефиниран како зона - спортски терени и високо зеленило.

Оттука произлегува дека со оспорениот план се редефинира и рекомпонира намена на простор дефинирана со важечки план, во случајов тоа е простор кој е во плански опфат на Генералниот урбанистички план, а со тоа во суштина се прави измена на Генералниот урбанистички план, спротивно на со закон определениот начин за изменување или дополнување на плановите од членот 7 од Законот за просторно и урбанистичко планирање, односно спротивно на членот 28 став 5 од Законот според кој "измени и дополнувања на плановите од членот 7 на овој закон, се вршат по истата постапка пропишана за нивно донесување", а не со донесување на друг план во друга постапка, како што е случај со оспорениот урбанистички план за вон населено место.

На погоре наведената околност, укажувал и органот на државната управа надлежен за работите од областа на уредувањето на просторот во случајов Министерството за транспорт и врски, кое со допис број 16-10348/2 од 10.05.2012 година, а и повторно со допис број 16-21091/2 од 24.11.2012 година, помеѓу другите укажувања за сторени неправилности и недоследности во постапката при донесување на оспорениот план, укажал и на околноста дека носителот на оспорениот акт, треба да го преиспита планскиот опфат со оглед дека во истиот се вршело промена на дел од намената утврдена со важечки план, а со тоа и да се преиспита и постапката за изработка на конкретниот оспорен урбанистички план вон населено место, од кои причини и не дало согласност за донесување на предметниот оспорен урбанистички план.

Од документацијата, конкретно од одговорот на неиздавање на согласност од Министерството за транспорт и врски, а кој одговор го дал планерот "УРБАН" доо Охрид по однос забелешката од Министерството за преиспитување на планскиот опфат дефиниран со оспорениот урбанистички план вон населено место, произлегува дека планерот ја прифатил наведената забелешка. Тој констатирал дека со промена на намената преку Планската програма за изработка на урбанистички планови за дел од крајбрежниот простор на Општина Охрид, Туристички локалитет "Горица-Св. Стефан-Метропол" 2010-2020 година, донесена од Советот на Општина Охрид со Одлука број 07-593/23 од 15.03.2010 година, во која биле дадени насоки за изработката на оспорениот урбанистички план, се решил проблемот на кој укажувало Министерството.

Според Судот, ова е спротивно на одредбите од Законот имајќи во вид дека измената и дополнувањата на плановите се врши во иста постапка пропишана за нивно донесување, бидејќи со важечки генерален урбанистички план веќе била дефинирана намената на просторот, и истиот не може да се менува со Планска програма, туку во постапка за изменување или дополнување на важечкиот план.

Исто така, доносителот на оспорениот акт, во прилог на документацијата од спроведената постапка, не достави доказ дека се издадени услови за планирање на просторот кој е предмет на планирање со оспорениот урбанистички план вон населено место, а кој задолжително потребно е да биде прибавен кога предмет на планирање е урбанистички план вон населено место, согласно со членот 13 став 6 од Законот.

Од документацијата, произлегува дека доносителот на оспорениот акт, барал од надлежниот орган издавање услови за планирање, но тоа барање не се однесува за предметниот урбанистички план вон населено место Г.П. 1 во УБ. 4.3 на к.п. 2617/1 и к.п. 2618/1 К.О. Коњско (дел од туристички комплекс “Св. Стефан”), 2011-2021, Општина Охрид, туку на нацрт план донесен од Советот на Општина Охрид со Одлука број 07-999/43 од 07.05.2010 година, односно тоа се однесува за Урбанистички план вон населено место (УПВНМ) за УБ 4.3 дел од Туристички комплекс “Св. Стефан”- Охрид, КО Коњско Општина Охрид 2010-2020 (изменување и дополнување).

Имено, од приложената документација, конкретно од Одговорот на мислење на Комисијата по планската програма за урбанистичкиот план вон населено место Г.П. 1 во УБ. 4.3 на к.п. 2617/1 и к.п. 2618/1 К.О. Коњско (дел од туристички комплекс “Св. Стефан”) од јули 2011 година, дадено од страна на планерот од “УРБАН” доо-Охрид, произлегува дека “УРБАН” доо-Охрид е изработувач на УПВНМ за УБ 4.3 дел од Туристички комплекс “Св. Стефан”- Охрид, КО Коњско Општина Охрид 2010-2020 (изменување и дополнување), но и истовремено изработувач на предметниот оспорен УПВНМ за Г.П. 1 во УБ. 4.3 на к.п. 2617/1 и к.п. 2618/1 К.О. Коњско (дел од туристички комплекс “Св. Стефан”), 2011-2021, Општина Охрид.

Во известувањето понатаму се наведува дека опфатот за кој се изработува предметниот оспорен урбанистички план, е содржан и во задачата на УПВНМ за УБ 4.3 дел од Туристички комплекс “Св. Стефан”- Охрид, КО Коњско Општина Охрид 2010-2020 (изменување и дополнување), чија изработка бил во подолг застој, “УРБАН” доо-Охрид како изработувач и на двата урбанистички плана се обврзал истите да ги синхронизира (Во случајов за Судот релевантно е прашањето за синхронизираноста или несинхронизираноста на двата урбанистички плана вон населено место, за УБ 4.3 дел од Туристички комплекс “Св. Стефан”- Охрид, и тоа е прашање на други надлежни органи, туку прашањето дали постапката во која се донесуваат плановите се донесени согласно со Уставот и одредбите на Законот, конкретно дали предметниот план е донесен согласно со членот 13 од Законот за просторно и урбанистичко планирање).

Од документацијата произлегува дека Советот на Општина Охрид, ја продолжил постапката за донесување на оспорениот урбанистички план вон населено место, што резултира со конечна Одлука за негово донесување, а за која постапка надлежното министерство на два наврати констатирало низа неправилности и недостатоци во самата постапката за донесување на предметниот план.

Клучно и во двете известувања е забелешката на околности дека доносителот на оспорениот акт, треба да го преиспита планскиот опфат со оглед дека во истиот се вршело промена на дел од намената утврдена со важечки план, како и дека не се издадени услови за планирање на просторот кој е предмет на планирање со

оспорениот урбанистички план вон населено место. По однос на планскиот опфат членот 13 став 1 од Законот децидно уредува дека урбанистички план вон населено место се донесува по потреба за плански опфат, за подрачја на општините кои не се опфатени со генералните урбанистички планови и со урбанистичките планови за село. Со овој план се уредува намената и начинот на користење на просторот, како и условите за градење на комплекси и градби вон од градовите и другите населени места.

Имајќи го предвид сето погоре изнесено, како и приложената и прибавена документација, произлегува дека планскиот опфат дефиниран со оспорениот урбанистички план вон населено место, е опфатен со важечки план, односно со Генерален урбанистички план (ГУП) за крајбрежен простор Туристички локалитет ГОРИЦА-СВ. СТЕФАН-МЕТРОПОЛ, Општина Охрид 2000-2010.

Со оглед дека просторот кој се планира со оспорениот план, е во рамките на плански опфат на Генералниот урбанистички план за крајбрежен простор, произлегува дека доносителот на оспорениот акт, спротивно на одредбите од член 13 став 1 од Законот, спровел постапка за донесување на урбанистички план вон населено место, кој план подразбира планско уредување на простор во плански опфат за подрачја на општините кои не се опфатени со генералните урбанистички планови и со урбанистичките планови за село.

Во оваа насока, се имаше предвид членот 78 став 2 (преодни и завршни одредби) од Законот објавен во “Службениот весник на Република Македонија” број 51/2005.), според која одредба: “Генералните урбанистички планови за стопански и други комплекси донесени пред денот на влегувањето во сила на овој закон, се применуваат како урбанистички планови вон населено место и истите ќе се усогласат со одредбите на овој закон во рок од четири години од денот на неговото влегување во сила”, но истата не е од влијание за конкретниот случај, поради следното:

Според оваа одредба, ГУП-овите за стопански и други комплекси кои биле донесени пред денот на влегувањето во сила на овој закон (од 2005 година), се применуваат како урбанистички планови вон населено место, но истите треба да се усогласат со одредбите на овој закон во даден рок од 4 години од денот на неговото влегување во сила (влезен во сила во 2005 година).

Од приложената документација, од ниту еден документ не произлегува дека ГУП-от за крајбрежен простор... е усогласен и се применува како Урбанистички план вон населено место.

Од содржината на членот 78 став 2 од Законот (преодни и завршни одредби), не произлегува дека сите постоечки ГУП-ови донесени од општините, и кои не се однесуваат исклучиво за Градот, се укинуваат. Од содржината на одредбата од Законот, произлегува дека ГУП-овите кои се однесуваат за стопански и други комплекси донесени пред денот на влегувањето во сила на овој закон, се применуваат како урбанистички планови вон населено место, со даден рок за нивно усогласување, што значи одредбата не упатува дека сите донесени ГУП-ови кои не се однесуваат за населба Град, односно сите ГУП-ови за плански опфат надвор од град се укинуваат, туку точно прецизира кои постоечки ГУП-ови ќе се применуваат како урбанистички планови вон населено место. Во конкретниот случај станува збор за ГУП-от за крајбрежен простор Туристички локалитет ГОРИЦА-СВ. СТЕФАН-МЕТРОПОЛ, Општина Охрид 2000-2010.

Такво усогласување за Генералниот урбанистички план (ГУП) за крајбрежен простор Туристички локалитет ГОРИЦА-СВ. СТЕФАН-МЕТРОПОЛ, Општина Охрид 2000-2010, од документацијата не произлегува.

Во конкретниот случај, просторот кој се планира со оспорениот акт е во рамките на плански опфат на ГУП-от за крајбрежен простор Туристички локалитет ГОРИЦА-СВ. СТЕФАН-МЕТРОПОЛ, Општина Охрид 2000-2010, кој Општината се уште го применува како план-ГУП.

Дури, евентуално и да се работи за усогласување на ГУП во УПВНМ, и веќе ГУП-от да се применува како УПВНМ (Општината тоа не го направила), и во тој случај оспорениот акт е донесен во незаконита постапка, бидејќи во случајов се работи за веќе испланиран простор со план кој е во сила и во важност, без разлика како планот е насловен, па прописно и логично измените на веќе планираното да се врши во постапка за изменување и дополнување на постоен план, а не да се донесува нов, при состојба кога претходно планираното е во важност. Оттука, би произлегло во сила да биде претходно планираното и во сила да биде ново планираното, што значи фактички да постојат две плански решенија за еден ист простор и тоа со два плана, едно зона - спортски терени и високо зеленило што е испланирано со ГУП-от, а другото - изградба на хотел со оспорениот план, што според Судот е во спротивност со начелото на владеештето на правото.

Во оваа насока, имајќи во вид дека во случајов се донесува нов УПВНМ, а не измена на постоен УПВНМ или пак измена на ГУП кој се применува како УПВНМ, разбирливо е неиздавањето на услови за планирање бидејќи веќе биле издадени за претходен план (дали тоа е УПВНМ или ГУП кој се применува како УПВНМ).

Констатацијата на овој суд дека во конкретниот случај не се издадени услови за планирање, упатува само на околности за повредата на конкретната постапка која во предметниот случај е водена, односно дека преку постапка за донесување на нов план за простор, фактички се врши измена на веќе планиран простор со важечки план, а измената не е направена преку постапка за изменување и дополнување на постоечки план, што е неспорно бидејќи во случајов предмет на оваа постапка е оценување на уставност и законитост на одлука со која се донесува нов план, а не Одлука за измена и дополнување на Одлуката за донесување на кој и да било план.

Оттука, измена на планиран простор, спротивно на со закон определениот начин за изменување или дополнување на плановите од членот 7 од Законот за просторно и урбанистичко планирање, односно спротивно на членот 28 став 5 од Законот според кој "измени и дополнувања на плановите од членот 7 на овој закон, се вршат по истата постапка пропишана за нивно донесување", а не со донесување на друг план во друга постапка, како што е случај со оспорениот урбанистички план за вон населено место, претставува повреда на одредбите од Законот.

Што се однесува до наводите од доносителот на оспорениот акт, дека неиздадената согласност по предлог-планот, не е и не можело да биде основ за укинување или поништување на одлуката со кој е донесен оспорениот план бидејќи Министерството за транспорт и врски не одговорило во законски предвидени рок по барањето за согласност, со што се смета дека согласноста е издадена, односно што се однесува до наводите

дека таа околност не го правела оспорениот акт неуставен и незаконит, тоа се наводи со кои се оправдуваат само причините за окончување на постапката со донесување на оспорената одлука во отсуство на одговор од надлежниот орган во законски предвидениот рок за произнесување по планот. Меѓутоа Уставниот суд ја оценува законитоста на постапката во која се донесуваат плановите во целина, што значи севкупното постапување при донесувањето на планот. Според тоа, произнесувањето од ресорното министерство по барањето на согласност, е само сегмент од целината на постапката во која оспорениот план е донесен.

Ненавременото произнесување на Министерството по бараната согласност, е само законска оправданост за донесување на предметната Одлука, но тоа по автоматизам не ја прави целокупната постапка законита која е збир на фази и дејствија од постапување, што значи само еден сегмент од законитото постапување, не значи законитост и на сите останати дејствија и фази во постапката, тоа може да се утврди само преку анализа на целокупната постапка со сите фази и спроведени дејствија.

Според тоа, при состојба на други законски повреди на постапката како што е во конкретниот случај, според Судот, не се основани наводите од доносителот на оспорениот акт изнесени во одговорот дека недобие ниот одговор по барањето на согласност во рокот определен со Законот, значи законитото спроведена постапка, што може да се утврди исклучиво преку уставно-судска анализа.

Имено и во случај кога ресорното министерство во законски предвидениот рок би се произнело по однос предлог-планот и тоа позитивно, а ригор тоа не упатува на законитото спроведена постапка, туку оцената за законитоста на конкретна постапка за донесување на конкретен план, произлегува од уставно судската анализа на целината на постапката во која е донесен планот кој е предмет на оспорување пред Судот, односно од севкупната анализа на постапката за донесување на плановите во целина, а не поедини нејзини делови, за што посведочува и уставно-судската практика на Уставниот суд, пред кој се оспорувани планови за кои е добиено позитивно мислење од страна на ресорното министерство, но уставно-правната анализа резултирала со интервентна одлука на Судот, поради утврдени незаконитости во постапката за донесување на плановите.

7. Тргувајќи од сето погоре изнесено, Судот, утврди дека со вака донесената Одлука се доведени во прашање начелото на владеештето на правото и уредувањето и хуманизацијата на просторот и заштитата и унапредувањето на животната средина и на природата, поради што Судот оцени дека оспорената одлука не е во согласност со одредбите од член 8 став 1 алинеи 3 и 10 од Уставот на Република Македонија, како и со одредбите од Законот за просторно и урбанистичко планирање со кој е утврдена постапката за донесување на урбанистички план вон населено место.

8. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точките 1 и 2 од оваа одлука.

9. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на Судот Елена Гошева и судиите д-р Наташа Габер-Дамјановска, Исмаил Дарлишта, Никола Ивановски, Јован Јосифовски, Вангелина Маркудова, Сали Мурати, д-р Гзиме Старова и Владимир Стојаноски.

У. бр. 6/2013
9 јули 2014 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Елена Гошева, с.р.

3055.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.70/1992) на седницата одржана на 28 мај 2014 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВА член 213-в став 3 од Законот за работните односи „Службен весник на РМ“ бр.62/2005, 106/2008, 161/2008, 114/2009, 130/2009, 50/2010, 52/2010, 124/2010, 47/2011, 11/2012, 39/2012, 13/2013, 25/2013 и 170/2013).

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

3. Уставниот суд на Република Македонија по повод поднесена иницијатива на Асоцијацијата „Магна Карта“ претставувана од Димитар Апасиев од Велес, Движење за социјална правда „Ленка“ претставувано од Богољуб Павловски од Скопје, и Самостојниот синдикат на новинарите и медиумските работници претставуван од Тамара Чаусидис од Скопје, со Решение У.бр.62/2013 од 5 март 2014 година поведе постапка за оценување уставноста на членот означен во точката 1 од оваа одлука.

Постапката беше поведена затоа што пред Судот основано се постави прашањето за согласноста на оспорениот член со Уставот.

4. Судот на седницата утврди дека во Законот за работните односи, во делот XVIII насловен како „Синдикати и здруженија на работодавачи“, се уредени прашањата на основањето на синдикатите и здруженијата на работодавачи, доброволноста на нивното членство, заштитата, здружување на повисоки нивоа, статутите на овие асоцијации, правната способност и запишувањето во регистар кој се води во Министерството за труд и социјална политика, постапка за упис во регистарот, имот на синдикатот и здружението на работодавачите, судска заштита на членските права, судска заштита на правото на здружување, синдикални претставници и нивна заштита, престанок на дејствување на синдикатите и здруженијата на работодавачите, забрана на дејствување на синдикатот и здруженијата на работодавачите и други прашања.

Во делот XIX „Колективни договори“, од Законот се уредуваат прашањата кои се однесуваат на видовите на колективни договори, учесници во склучувањето на колективен договор, репрезентативноста на синдикатот и на здружението на работодавачи, услови за определување на репрезентативност на синдикатот, орган надлежен за утврдување на репрезентативноста, барање за утврдување на репрезентативност, постапката по барањето и други прашања поврзани со колективното договарање.

5. Понатаму, Судот утврди дека со Законот за изменување и дополнување на Законот за работните односи („Службен весник на Република Македонија“, бр. 130/2009) по членот 213 се додаваат шест нови наслови и шест нови члена, меѓу кои и насловот „Барање за утврдување на репрезентативност“, и член 213-в.

Во членот 213-в било предвидено дека:

(1) Барање за утврдување на репрезентативност до Комисијата доставува синдикат, односно здружение на работодавачи на повисоко ниво.

(2) Со барањето се поднесуваат и докази за исполнување на условите за репрезентативност, и тоа:

1) решение од уписот во регистарот на синдикати, односно решение од уписот во регистарот на здруженија на работодавачите;

2) список на членовите на синдикатот кои плаќаат членарина заверен од страна на овластен претставник на синдикатот и работодавачот, и пристапници на членовите, односно доказ за членство на работодавачите во здружението на работодавачите;

3) список на склучени колективни договори или колективни договори на кои им пристапил синдикатот, односно здружението на работодавачи;

4) список на синдикати - членки на синдикатот по гранки, односно оддели, односно список на работодавачи членки по гранки, односно оддели и

5) список на локалните синдикати - членки, односно работодавачи по општини со седиште и адреса.

(3) По завршувањето на постапката за утврдување на репрезентативноста, пристапниците од ставот (2) на овој член се враќаат на синдикатите.

(4) Работодавачот е должен, на барање на синдикатот да издаде потврда со списокот на членовите на синдикатот кои се вработени кај него и плаќаат членарина.

Тргувајќи од анализата на наведениот член произлегува дека при утврдување на репрезентативност на синдикатот освен списокот на членовите на синдикатот кон барањето за утврдување на репрезентативност било потребно до Комисијата да се достават и пристапници на членовите, при што согласно ставот 3 од истиот член по завршување на постапката пристапниците од ставот 2 на член 213-в се враќале на синдикатот.

6. Судот, исто така утврди дека со Законот за изменување и дополнување на Законот за работните односи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 11/2012) било предвидено дека во членот 213-в став 2 точка 2 зборовите, „и пристапниците на членовите,“ се бришат.

Со наведените измени на Законот за работните односи членот 213-в поместен во поднасловот „Барање за утврдување на репрезентативност е предвидено:

(1) Барање за утврдување на репрезентативност до Комисијата доставува синдикат, односно здружение на работодавачи на повисоко ниво.

(2) Со барањето се поднесуваат и докази за исполнување на условите за репрезентативност, и тоа:

1) решение од уписот во регистарот на синдикати, односно решение од уписот во регистарот на здруженија на работодавачите;

2) список на членовите на синдикатот кои плаќаат членарина заверен од страна на овластен претставник на синдикатот и работодавачот, односно доказ за членство на работодавачите во здружението на работодавачите;

3) список на склучени колективни договори или колективни договори на кои им пристапил синдикатот, односно здружението на работодавачи;

4) список на синдикати - членки на синдикатот по гранки, односно оддели, односно список на работодавачи членки по гранки, односно оддели и

5) список на локалните синдикати - членки, односно работодавачи по општини со седиште и адреса.

(3) По завршувањето на постапката за утврдување на репрезентативноста, пристапниците од ставот (2) на овој член се враќаат на синдикатите.

(4) Работодавачот е должен, на барање на синдикатот да издаде потврда со списокот на членовите на синдикатот кои се вработени кај него и плаќаат членарина.

Од анализата на наведениот член произлегува дека со измените на Законот за работните односи од 2012 година, обврската за доставување на пристапници на членовите на синдикатот за утврдување на репрезентативност престанала или поточно речено делот од член 213-в став 2 точка 2 „и пристапниците на членовите,, не е во правниот поредок.

7. Според член 8 став 1 алинеи 1, 3, 8 и 11 од Уставот на Република Македонија, основните слободи и права на човекот и граѓанинот признати во меѓународното право и утврдени со Уставот; владеењето на правото; хуманизмот, социјалната правда и солидарноста и почитувањето на општо прифатените норми на меѓународното право се темелни вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

8. Со оглед на тоа, Судот оцени дека ставот 3 на член 213-в,а кој е оспорен со иницијативата, бил во функција на ставот 2 се до измените на Законот. Со направените измени, оспорениот став 3 на член 213-в ја изгубил својата функција односно станал неприменлив, од кои причини се повредува начелото на владеење на правото како темелна вредност на уставниот поредок на Република Македонија.

9. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

10. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на Судот Елена Гошева и судиите: д-р Наташа Габер-Дамјановска, Исмаил Дарлишта, Никола Ивановски, Јован Јосифовски, Вангелина Маркудова, Сали Мурати, д-р Гзиме Старова и Владимир Стојаноски.

У. бр. 62/2013
28 мај 2014 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Елена Гошева, с.р.

3056.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на член 110 алинеја 3 од Уставот на Република Македонија и членовите 56 и 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.70/1992), на седницата одржана на 25 јуни 2014 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ ОДБИВА барањето на Тито Петковски од Скопје, за заштита на слободата и правото на јавно изразување на мислата, кои барателот смета дека му се повредени со Пресуда на Основниот суд Скопје 2 Скопје, VIII–О П4а-144/2013 од 15.7.2013 година и Пресуда на Апелациониот суд Скопје, КЖ бр. 5498/13 од 9.1.2014 година.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

3. Тито Петковски од Скопје до Уставниот суд на Република Македонија поднесе барање за заштита на слободата и правото на јавно изразување на мислата од член 110 алинеја 3 од Уставот, повредени со пресудите наведени во точката 1 од оваа одлука.

Според наводите во барањето, со првостепената пресуда, потврдена во целост од второстепениот суд, Основниот суд Скопје 2 Скопје делумно го усвоил

тужбеното барање на тужителот Никола Груевски и утврдил одговорност за клеветата на тужениот Тито Петковски (подносителот на барањето за заштита на слободите и правата), затоа што во неделникот Фокус од 30.11.2012 година со намера да наштети на честа и угледот на тужителот изнел невистинити факти што биле штетни за честа и угледот на тужителот на начин што изјавил дека тужителот “Никола Груевски со официјално писмо до Генералниот секретар на Обединетите нации во 2008 година предложил новото име на Република Македонија да биде Република Македонија – Скопје“, а која изјава била објавена во неделникот Фокус на страна 13 во посебна рамка со наслов „Зошто не го стават во спотот и предлогот на Груевски – Република Македонија-Скопје“, па го задолжил тужениот да плати на тужителот на име надомест на нематеријална штета износ од 650.000,00 денари со законска казнена камата сметано од денот на пресудувањето...во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата.

Инкриминираната изјава на тужениот – подносителот на барањето Тито Петковски која претставувала израз на слободата на јавно изразување на мислата и на политичкото дејствување во смисла на член 110 алинеја 3 од Уставот и член 2 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клеветата, се однесувала на настан од 2008 година (Самитот во Букурешт).

Во таа изјава не се тврдело дека тужителот Никола Груевски (претседател на Владата на Република Македонија) се откажал од референдум во врска со спорот за името на Република Македонија.

Објективно, тежиштето на изјавата била вистинскиот факт дека претседателот на Владата на Република Македонија, впрочем заедно со претседателот на Република Македонија, на Самитот во Букурешт во врска со политичкиот спор за името, отишле со заеднички политички став: Република Македонија (Скопје).

Овој факт (името), што всушност и не бил спорен меѓу парничните странки во граѓанската судска постапка, бил од пресудно значење за разбирањето и оценувањето на целовитата смисла на политичката вистинитост на предметната изјава и ја претставувал нејзината вистинска политичко-правна релевантна суштина.

За целовитата смисла на политичката вистинитост на предметната изјава, од споредно и помало значење било дали премиерот лично или министерот за надворешни работи упатил писмо до Советот за безбедност и Генералното собрание на ООН во коешто писмо инаку неспорно стоело горенаведеното име или дали премиерот или министерот предложил или се согласил со таков предлог, како што погрешно сметале граѓанските судови, од следните причини:

а) во однос на првиот факт (писмо) – затоа што вон од секако сомнение било разумно и неизбежно да се заклучи дека политичкиот став на министерот за надворешни работи, г-дин Антонио Милошоски (министерството несомнено било орган на државна управа, а министерот член на Владата, според Уставот, Законот за Владата и Законот за организација и работа на органите на државната управа, и еден од најблиските соработници на премиерот) во врска со промената на името официјално искажан во службен документ испратен до ООН претставувал истовремено и официјален преговарачки политички став на Владата на Република Македонија, а тоа нужно значело и на премиерот, со кој став бил запознаен и претседателот на САД (предложен како сведок во граѓанската парница од страна на тужениот, т.е. подносителот на ова барање, но одбиен од страна на граѓанскиот суд).

Понатаму, во барањето се укажува што претставувало законски основ за исклучување на одговорност во смисла на член 10 став 1 точка 1 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета (ЗГОНК):

Тврдење на факт дадено во вршење на политичка дејност (одговор на пратеник за политички став во врска со спорот со името даден на новинарско прашање), во одбрана на слобода на јавно изразување на мислата (различни политички и политичко-партиски ставови и оценки) и при заштита на јавен интерес (спор за името на државата) и друг оправдан интерес (заштита на јавно изразен сопствен политички и политички став на својата партија НСДП во релација со претходни политички дисквалификации од страна на друга политичка партија ВМРО-ДПМНЕ чиј претседател е премиерот што кулминирало во оцрнувачки видео спот против подносителот на предметното барање), бидејќи всушност се изнесувало тврдење (според формално „невистинит“ факт: писмо, предложил) што било содржано во акт и активност на државен орган МНР.

Незамисливо било министерот за надворешни работи за така важно прашање од јавен, политички и државен интерес какво што е спорот за името, во службеното писмо до Генералниот секретар на ООН да не го изнесувал истовремено и нужно и ставот на Владата и на премиерот. Напротив, постоела извесност дека претходно утврдениот став на Владата и на премиерот била само сублимиран во писмото формално потпишано од министерот за надворешни работи. Затоа, кога се ставал знак на политичко равенство, во гореописаната смисла, помеѓу министерот и премиерот, тоа не претставувало изнесување „невистинити“ факти кои штетат на честа и угледот на г-дин Никола Груевски, како што погрешно сметале граѓанските судови. Сосема било легално и легитимно и во согласност со политичкиот обичај и пракса, а особено кога се давал одговор на новинарско прашање, да ставот за акцептирањето на името „Република Македонија (Скопје)“ формализиран во писмо поднесено од министерот за надворешни работи, се поистовети со став и писмо поднесено од премиерот, бидејќи се членови на истата влада. Според тоа, суштински, писмото од министерот за надворешни работи претставувало писмо на Владата и премиерот, што произлегувало од уставната и законската поставеност на нивниот меѓусебен однос.

б) Во однос на вториот факт (предложил) – затоа што неспорно било и општо познато дека во политичкиот спор со името не учествуваат непосредно и непосредувано само две држави (Република Македонија и Република Грција), туку дека меѓу нив повеќе години активно посредувал меѓународниот фактор г-дин Метју Нимиц кој во интерес на решавање на спорот го формулирал горе наведеното име пред Самитот во Букурешт во 2008 година.

Понатаму, во барањето се укажува дека за проценување на постоење на клевета во остварувањето на уставната слобода на политичко изразување и дејствување, од една страна, и од друга страна, за проценување дали во поединечна судска пресуда со која се утврдува одговорност за клевета всушност се ограничува и суспендира уставната слобода на изразувањето, покрај одредбите на ЗГОНК применети на конкретниот фактичко-процесуален градеж, ipso iure биле релевантни и стандардите и духот на одредбите на Европската конвенција за заштита на човековите права и основните слободи, како и праксата на Европскиот суд за човекови права, за кои што граѓанскиот суд не водел сметка.

Имено, од анализата на првостепената пресуда произлегувало дека судот не ги земал предвид одредбите на Европската конвенција за заштита на човековите права и основните слободи, ниту праксата на Европскиот суд за човекови права, додека од второстепената пресуда произлегувало дека судот само ја споменувал Конвенцијата, без соодветен коментар и без наведување на пракса на Европскиот суд за човекови права – *res interpretata*.

А во смисла на истите (конвенцијата и праксата), во едно демократско општество дозволени биле и претерувања ако тоа требало да предизвика дебата, политички дискурс, јавна дискусија, без што било невозможно да се одвива било кој политички живот воопшто, бидејќи на тој начин се пројавувала живеела освоена уставна слобода на јавно политичко изразување и дејствување: во придобивките на јавната дискусија се соостоела оригиналната непроменлива суштина на парламентарната демократија *latu sensu*.

Горното, ако се доведело во врска со дисквалификационите претерувања од пропагандниот политички спот насочен против подносителот на барањето – кој сепак не истапил со тужба за навреда и клевета, водејќи сметка токму за значењето на слободата на јавно политичко изразување и дејствување, што нужно подразбирало и одредени претерувања кои во современи услови мора да се поднесуваат од секој носител на јавна функција, подеднакво укажувало дека со конечната правосилна поединечна одлука на граѓанскиот суд било повредено уставното право на јавно политичко изразување на подносителот на барањето.

Учесниците во граѓанската судска постапка биле носители на јавна функција, а исто така и инкриминираната изјава се однесувала на подрачје и прашање од јавен интерес, и тоа државен, политички интерес. За решавањето на спорот за името, помеѓу учесниците и политичките партии кои ги предводат, постоеле познати разлики во политичките ставови, коишто би можеле, условно, да се квалификуваат како потврди и помеки политички ставови.

Суштината на предметната изјава на подносителот на барањето: променетото име Република Македонија (Скопје), имала за легитимна цел директно да укаже на јавноста дека премиерот и Владата немале баш таков тврд став во врска со спорот со името, како што тоа произлегувало од негови други изјави во Република Македонија, пред и по Самитот во Букурешт (а сепак никој не правел дисквалификациони видео спотови за таа цел).

Дека тежиштето на изјавата била вистинит факт (променето име), инаку во јавноста потиснуван, јасно се потврдувало и од Одговорот на демантот објавен во Фокус од 14.12.2012 година (значи пред поднесување на граѓанската тужба од 26.02/2013 година), во кој подносителот на барањето експлицитно појаснувал дека „Владата на Република Македонија официјално доставила согласност до Советот за безбедност на ОН за името – Република Македонија (Скопје).“

Од изјавата, демантот и одговорот на демантот, како и од целокупноста на парничната постапка, произлегувало дека суштината на изјавата се однесувала на вистинит факт дека премиерот и Владата се согласиле и на Самитот во Букурешт отишле да преговараат за променето име.

Политичката смисла на спорната изјава во сојуз со одговорот на демантот, а во врска со ставот на премиерот, но и во врска со слободата на политичко изразување

ње на подносителот на барањето, што во политичко-дебатна смисла од јавен интерес никако не подразбирало строга формално-правна и математичка точност и прецизност, произлегувало и од предложениот но од граѓанскиот суд неоправдано одбиен доказ ЦД со видео снимка на која поранешниот министер за одбрана Лазар Еленовски пред ЦО на НСДП исто така појаснувал дека ставот на премиерот во врска со спорот со името на Самитот во Букурешт во 2008 година и не бил така цврст и непроменлив како што произлегувало од неговите јавни изјави во Република Македонија.

Спорот со името бил од голем јавен интерес и од големо значење било народот и граѓаните да осознаат што точно се случувало (на Самитот во Букурешт во 2008 година) и се случува, каков бил поконкретно и точно ставот на премиерот и Владата и што тоа во политичка смисла поконкретно значи, за што малку или воопшто отворено јавно и аргументирано, непосредно спротивставувачки, не се зборувало и дискутирало, поради што била поизразена потребата за тоа јавно да се проговори, особено ако се имале предвид различните ставови на политичките партии и нивните меѓусебни конфронтации во врска со тој спор.

Дури, кога тоа е потребно за предизвикување дебата, како што претходно било укажано, дозволени биле и одредени претерувања (споредните факти: писмо, предложил) со кои не се негира туку се потенцира централниот, носечки и вистинит факт на „спорната“ изјава, а тоа било дека Владата, значи и премиерот, на Самитот во Букурешт во 2008 година сепак го прифатиле предлогот за променето име („мек пристап“), иако во други јавни настапи во Република Македонија и после тој самит тврделе поинаку („тврдо пристап“).

Оттука, постоел законски основ за исклучување на одговорност и во смисла на член 10 став 1 точка 3 од ЗГОНК, според кој неистинитите факти, содржани во тврдењето (писмо, предложил) имале споредно значење во однос на вистинитите факти на кои се однесува тврдењето (променето име) и битно не ја менувале неговата целовита смисла на вистинито тврдење.

Секој знаел дека во спорот со името бил вклучен медијатор и дека по природа на работите, при преговарање, се претресуваат различни предлози и опции. Која била разликата ако медијаторот или другата страна дале еден предлог, а ние сме се сложиле, од ситуацијата кога ние сме дале одреден предлог, а другата страна се сложила? И во двата случаи, прифаќаме да преговараме за одредено променето име. Зошто би било штетно ако ние предложиме одредена опција, а другата страна се сложи, а не би било штетно ако таа опција ја предложила другата страна, а ние сме се сложиле? Кога и во двата случаи се сложуваме да преговараме за променето име, кое што во изјавата било вистинито пренесено. Имајќи предвид дека станувало збор за преговори, кои имплицираат компромис, небитно било кој што предложил, а кој прифатил, туку било битно какво променето име е прифатено (не:кој туку: што)

Она на што премиерот, Владата и владеачката партија најмногу се повикувале: референдумот и неговото апсолутизирање, во што тие го гледале својот тврди и испрвен став (во писмото од министерот за надворешни работи до ООН, кога се наведувало прифаќање на променетото име, никаде изречно не се оградувало и условувало со дополнителен референдум; на судски записник од 15.07.2013 година тужителот прво се согласил со писмото на министерот, потоа се повикал на точка 136 од пресудата на Меѓународниот суд на прав-

дата во Хар), во инкриминираната изјава никаде не се споменува, не се негирал и воопшто не се актуелизира. Поентата на изјавата била насочена кон актуелизирање на новото сознание, веста за променето име, што систематски се потиснувало и политички се минимизирало.

Но затоа сите оние што јавно се согласувале за одредено променето име со цел за побрза евро-атлантска интеграција, стабилност и просперитет на државата, биле дискредитирани и етикетираны (предавници, непатриоти), иако истовремено и премиерот и Владата и владеачката партија на репрезентативниот Самит во Букурешт во 2008 година отишле со политички преговарачки став за променето име.

Според тоа, во изјавата на подносителот на барањето немало елементи за утврдување на граѓанска одговорност за клеветата, односно во најмала рака постоеле законски основи за исклучување на неговата одговорност; но затоа, многу поважно, со конечниот поединечен судски акт – пресуда, се нарушувало и повредувало уставното право на слободно политичко изразување и дејствување на подносителот на барањето, пратеник, претседател на опозиционерска политичка партија, носител на јавна функција, давање одговор на новинарско прашање од јавен интерес, изразување на различен политички став од владеачката партија, оневозможување на поттикнување политичка дебата и сериозна критика, спречување демистификација и разобличување на „тврдите“ ставови, а истовремено се оневозможувало и казнивало остварувањето на уставно загарантираната слобода на јавно изразување и запознавање на народот, граѓаните и електоратот со вистинската смисла на важни политички ставови на власта, со што се оневозможувал демократскиот политички процес и живот.

Притоа, не се водело сметка за задолжителните стапови на Европскиот суд за човекови права, на кои било укажано во жалбата од 16.09.2013 година, според кои „витално е значението на политичките партии кои според Судот ја имаат клучната улога при промоцијата на плурализмот и обезбедување на здраво функционирање на демократијата; на политичките партии им се овозможува полна заштита на слободата на политичко изразување од член 10 од ЕКЧСП во насока на тоа да нивните активности се сметаат како практикување на слободата на изразување... суштината на демократијата е во нејзиниот капацитет да ги разрешува проблемите преку јавни и отворени дебати... Судот секогаш испитува дали изјавата е поврзана со тема од општ јавен интерес сфатен во широка смисла на поимот...“

Со правосилно утврдување на одговорност и осуда на подносителот на барањето со (енормен) надомест на нематеријална штета, со конечната поединечна граѓанска судска одлука, од една страна: спротивно на ЗГОНК, под изговор и со правно несупстанцирано образложение за наводно изнесување на неистинити факти – клеветата, службено се оневозможувала најшироката јавност и граѓаните на Република Македонија да бидат легитимно и очекувано соочени со изнесување на различни политички мислења што ги имаат политичарите од различна и спротивставена политичка провинција и определба, конкретно премиерот како ексклузивен претставник и симбол на власта и владеачката партија, и подносителот на барањето, пратеник од редовите на опозицијата, и нивно авторитарно анулирање и етатистичко укинување (во корист на првиот, на штета на вториот), а од друга страна: се повредувала уставната слобода на политичко изразување, кое што имало

вистинска раздвижувачка смисла и де факто можело да ужива уставно-судска заштита само доколку било *per definitionem* различно од она на актуелната власт.

Особено ако се имало предвид дека во современи услови прагот на толеранција кај политичарите *in genere*, а пред се оние кои биле на власт *sub specie*, праведно и разумно било објективно да мора да биде поставен на едно повисоко ниво, да се бара и да се очекува од нив зголемена трпеливост и намалена осетливост, во корист на демократијата и слободата на изразување, за што најдобар правен доказ била самата декриминализација на клеветата и навредата, на која линија биле недвосмислено и твр.основи за исклучување на одговорност пропишани со ЗГОНК. Со други зборови, затоа што јавниот интерес бил попретежен *vis a vis* приватниот.

Слободата на политичко изразување претставувала уставна материја *par excellence*, а нејзиното почитување, вклучително и од страна на граѓанските судови, сигурен барометар за вистинската демократичност и уставност на правниот и политичкиот поредок. Современиот демократски политички живот и (онаа) уставно-судска пракса, во која се вградени најдобрите традиции и придобивки на политичко - филозовските и метафизичките барања и стремежи со конституционална содржина и конотација, не се задоволувале со демократија од понизок интензитет (парламентарни избори, основни човекови права), туку барале политичка демократија и слобода од повисок интензитет, особено во однос на остварувањето и заштитата на уставните права и слободи.

Поради наведеното, се предлага Уставниот суд да ги прифати наводите, аргументите и гледиштата изнесени во ова барање.

Во изјавата на подносителот на барањето (како тужен), немало елементи на клевета и на негова граѓанска одговорност за штета нанесена на чест и углед на тужителот, бидејќи барем постоеле законски основи за исклучување на одговорноста на страна на подносителот на барањето, а од друга страна, истовремено со донесувањето на усвојувачката правосилна конечна судска пресуда, се ограничувала и повредувала уставната слобода на подносителот на ова барање на јавно изразување и политичко дејствување и дебатирање, бидејќи истиот неоправдано бил казнет и санкциониран, а граѓанскиот суд спротивно на правно-цивилизациониот принцип *fiat iustitiam pereat mundus* се ставил во заштита на тужителот и де факто во осуда на слободата на политичко изразување на подносителот на барањето (тужениот).

Во контекст на наведеното, исто така, граѓанскиот суд го повредил начелото на контрадикторност – бидејќи на подносителот на барањето, како тужен во граѓанската судска постапка, не му дозволил и овозможил поставување на прашања, значи активен процесуален однос, во врска со пресудата на Судот во Хаг, што во првостепената пресуда се користело за докажување на наводната неистинитост на неговиот исказ- изјава.

Во таа смисла, според подносителот на барањето, неоправдано биле одбиени неговите доказни предлози, а со формалното образложение дека истите не биле презентирани во одговор на тужба односно на подготвително рочиште де факто се уназирила неговата процесуална положба, ако се имало пред вид дека дополнително добил потврда од сведоците, а во секој случај, од аспект на принципот на еднаквост на оружјата, во чувствителен граѓанско-правен спор со уставно-поли-

тички консеквенции за кои судот не водел сметка, неприфатливо било да ниеден негов доказ не биде прифатен од страна на граѓанскиот суд.

И одмерувањето на висината на надоместокот на нематеријална штета бил без аргументи и без конкретно правно образложение, туку се темелел на еден паушален стереотип, без изведување на доказ со соодветно вештачење, што во примената на институцијата член 9-а став 2 и член 189 од Законот за облигационите односи, кои не правеле разлика на кој начин се повредени личните права (*lege non distinguente, nec nostrum est distinguere!*), според досегашната граѓанско судска пракса, а уште повеќе во смисла на член 235 од новелираниот ЗПП, неопходно било тужителот да достави доказ невropsихијатриско вештачење заради утврдување на интензитетот, степенот и времетраењето на наводната душевна болка (или евентуално на некој друг критериум) бидејќи станувало збор за стручни прашања за кои судот немал познавања во смисла на ЗПП, дотолку повеќе што правилното одмерување на висината на износот на досудената сатисфакција во владеечката судска пракса се супсумирал под одредбите за правилна примена на материјалното право: без соодветно вештачење истиот не може да се провери ниту втемели, а да не се западне во недозволена судска арбитражност (отворено говорејќи: без вештачење тужбеното барање морало да биде одбиено или во најмала рака тужбата отфрлена како неуредна).

Со оглед на наведеното се предлага Уставниот суд да донесе одлука со која ќе утврди дека со Пресудата на Основниот суд Скопје 2 Скопје, VIII-OP4a-144/2013 од 15.7.2013 година и Пресудата на Апелациониот суд Скопје, КЖ бр. 5498/13 од 09.01.2014 година е повредена слободата на јавно изразување на подносителот на барањето, утврдена со член 110 алинеја 3 од Уставот, поради што наведените пресуди се поништуваат.

Истовремено, се предлага Уставниот суд, согласно член 57 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија, да донесе решение, со кое, до донесување на конечна одлука, ќе го запре извршувањето на оспорените пресуди.

4. Судот на седницата утврди дека во неделникот Фокус од 30.11.2012 година, на страна 13 во посебна рамка со наслов „Зошто не го стават во спотот и предлогот на Груевски – Република Македонија-Скопје“, објавена е следната изјава од подносителот на барањето, Тито Петковски: “Никола Груевски со официјално писмо до Генералниот секретар на Обединетите нации во 2008 година предложил новото име на Република Македонија да биде Република Македонија – Скопје“.

Никола Груевски, преку свој полномошник во смисла на член 14 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, побарал објавување на демант. Демантот бил објавен во неделникот Фокус на ден 14.12.2012 година.

Исто така, Никола Груевски, преку свој полномошник во смисла на член 13 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, побарал извинување и јавно повлекување на дадената изјава од Тито Петковски.

Ниту после објавениот демант, ниту после применото барање за повлекување на изјавата и за извинување, Тито Петковски не ја повлекол изјавата, поради што Никола Груевски, преку свој полномошник, на 26.2.2013 година поднел до Основниот суд Скопје 2 Скопје тужба за утврдување на одговорност за клевета и надомест на штета за клевета, по која бил оформен предметот VIII-О П4а-144/13.

Во тужбата се наведува дека не било вистина дека тужителот со официјално писмо до Генералниот секретар на Обединетите нации во 2008 година предложил новото име на Република Македонија да биде Република Македонија-Скопје. Тоа биле факти измислени од страна на тужениот, со намера да се наштети на честа и угледот на тужителот. Изнесените факти биле штетни за честа и угледот на тужителот бидејќи пред јавноста го прикажувале како човек кој скриен од јавноста со официјално писмо до Генералниот секретар на Обединетите нации предложил ново име на државата, спротивно на своите јавни настапи како премиер и лидер на политичка партија јасно декларирал дека за прашањето на името можеле да одлучуваат граѓаните на референдум. Со овие невистини на опишаниот начин тужителот бил всушност претставен како лице кое се однесува спротивно на угледното и честото однесување. Особено што тужителот секогаш изјавувал дека нема да прифати ниту едно решение за проблемот со името без спроведување референдум. Поради тоа тврдењето на тужениот објавено во весникот Фокус од кое заклучокот бил дека тој постапува нечесно, претставувало повреда на неговата чест и углед. На тој начин, со изнесените невистини повредени биле личните права на углед и чест на тужителот. Тужителот бил чесен и угледен човек и неговата чест и углед биле респектирани и од неговата потесна средина и од огромен број граѓани на Република Македонија и надвор од неа што резултирало со јавно искажана доверба на огромен број граѓани при избори на кои што била искажана поддршка на неговата личност. Повредата на угледот и честа кај тужителот предизвикала душевни болки и од субјективното чувство на повреденост и од потенцирањето на тоа чувство со реакции од неговата поблиска и поширока околина. Сето тоа предизвикало јака душевна болка кај тужителот поради повреда на неговата чест и углед што претставувало нематеријална штета поради повреда на честа и угледот која што тужениот бил должен да ја надомести на тужителот, во вид на справедлив надоместок врз основа на одредбите од член 189 од Законот за облигационите односи, во висина од 950.000,00 денари.

По одржано подготвително рочиште (на 02.07.2013 година) и рочиште за главна јавна расправа (на 11.7.2013 година), Основниот суд Скопје 2 Скопје, на 15.7.2013 година донел Пресуда VIII-О П4а-144/13, со која тужбеното барање на тужителот Никола Груевски делумно се усвојува и се утврдува одговорност на тужениот Тито Петковски за клеветата затоа што во неделникот Фокус од 30.11.2012 година, со намера да наштети на честа и угледот на тужителот изнел невистинити факти што се штетни за честа и угледот на тужителот на начин што изјавил дека „тужителот Никола Груевски со официјално писмо до Генералниот секретар на Обединетите нации во 2008 година предложил новото име на Република Македонија да биде Република Македонија-Скопје“, а која што изјава е објавена во неделникот Фокус на страна 13 во посебна рамка со наслов „Зошто не го стават во спотот и предлогот на Груевски – Република Македонија-Скопје“. Со пресудата се задолжува тужениот Тито Петковски да плати на тужителот на име надомест за нематеријална штета за нарушена чест и углед на тужителот износ од 650.000,00 денари со законска казнена камата сметано од денот на пресудувањето, а поголемото барање за надомест на штета за разликата од побараниот износ од 950.000,00 денари, до досудениот износ од 650.000,00 денари, се одбива како неосновано.

Во образложението на пресудата се наведува дека Судот ја утврдил следната фактичка состојба:

„Во неделникот Фокус од 30.11.2012 година на страна 13 објавена е следната изјава од тужениот Тито Петковски: „Никола Груевски со официјално писмо до Генералниот секретар на Обединетите нации во 2008 година предложил новото име на Република Македонија да биде Република Македонија-Скопје“.

Ваквата изјава претставува изнесување на невистинити факти што се штетни за честа и угледот на тужителот и се со намера да се наштети на неговата чест и углед.

Тужителот преку својот полномошник во смисла на член 14 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, побара објавување демант. Демантот е објавен во неделникот Фокус на ден 14.12.2012 година, а во смисла на член 13 од истиот закон, од тужениот побарал и повлекување на изјавата и извинување, но тој тоа не го сторил.

Ваквата фактичка состојба судот ја утврди од изведените докази и тоа:

Содржината на самата изјава објавена во весникот „Фокус“ не беше спорна меѓу странките, кои во ниту еден момент не приговорија дека весникот објавил текст кој не е автентичен со изјавата дадена од тужениот. Во таа смисла и тужениот при својот распит изјави дека неговата изјава во Фокус е во суштина автентично пренесена.

По однос на околноста дали воопшто постои такво писмо тужениот преку својот полномошник изјави дека воопшто не се ни сомнева дека постои такво писмо со што околноста дека такво писмо не постои за овој суд е неспорен факт.

Воедно и самиот тужен при распитот воопшто не твреше дека такво писмо навистина постои туку изјави дека инкриминираната реченица се должи на телевизиски спот подготвен од партијата на тужителот на која се дискредитирал и тој спот му дал за право да го изговори тоа што стои во тужбата и дека кога ја дал изјавата за Фокус мислел на ставот на Република Македонија што тогашниот министер за надворешни работи Антонио Милошоски во името на Владата на РМ му го соопштил на генералниот секретар на ООН како и самото признание на Никола Груевски на македонските медиуми од 25.2.2011 година кога на средба на новинарите Никола Груевски покрај другото го кажал и следното: пред Букурешт во 2008 година, тука во Скопје, ми беше понудена опција од г-дин Нимиц односно конкретен предлог а тоа беше Република Македонија (Скопје), и ми беше кажано дека тоа е последен предлог пред самитот и дека треба да се изјасниме, ние одлучивме да се изјасниме да го прифатиме и да го ставиме на референдум.

Судот наоѓа дека изјавата која е предмет на тужбеното барање е со сосема поинаква содржина од објаснувањето што го дава тужениот, а опишано во претходниот став и со тоа всушност тужениот ја признава невистинитоста на изјавата што ја дал за Фокус, која што гласи: Никола Груевски со официјално писмо до Генералниот секретар на Обединетите нации во 2008 година предложил новото име на Република Македонија да биде Република Македонија-Скопје. Во таа конотација е и насловот ставен на изјавата: Зошто не го стават во спотот и предлогот на Груевски – Република Македонија – Скопје.

Ваквото објаснување на тужениот судот го оцени како обид да ја одбегне граѓанската одговорност за изречените неистинити факти и замена на предметот на расправањето на овој спор.

Меѓу странките неспорно е дека тужителот од тужениот побарал повлекување на изјавата и извинување, но тужениот ниту ја повлекол изјавата ниту се извинил, туку во бројот 911 на неделникот Фокус дал изјава дека ќе му се извинел само доколку не бил премиер во 2011 година, а е ноторен факт дека тужителот бил премиер во таа година.

За судот е неприфатливо објаснувањето на тужениот дадено при неговиот распит дека не му се извинил затоа што на конференцијата на 01 март 2011 година по жестока реторика од изјавата на Фокус, но тогаш не добил тужба и мислел дека таа работа е завршена. Имено, во случајов не се работи за конкретна изјава дадена на 30.11.2012 година за која во смисла на член 13 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета од него е побарано извинување и јавно повлекување на изјавата. Целта на оваа одредба е ублажување на штетата по конкретниот случај, па е без значење дали за изјава дадена во друг период имало тужба или не.

Дека се работи за изречени неистини, покрај од исказот на самиот тужен, јасно произлегува и од исказот на тужителот распрашан во својство на странка, кој категорично изјави дека е груба неистина дека со официјално писмо до генералниот секретар на ООН предложил новото име на РМ да биде Република Македонија-Скопје и дека секогаш ги застапувал ставовите на партијата на која е претседател да не се прифати промена на Уставот со цел промена на уставното име на Република Македонија, ниту идеи и предлози кои би го загрозиле македонскиот национален идентитет, засебност на македонската нација и македонскиот јазик и да не се дозволи кое било решение за спорот кој го наметнува Грција да биде прифатено од страна на политичари, поединци, Влада или Собрание без претходно за тоа да се изјаснат македонските граѓани на референдум и притоа мнозинството на граѓани кои ќе излезат на референдумот да се согласат со можното решение. Исто така, од распитот на тужителот во својство на странка судот утврди дека во пресудата на Меѓународниот суд на правдата во врска со примената на времената спогодба меѓу Република Македонија и Грција која што е донесена во наша корист и во која во точката 136 е точно опишано што во 2008 година се случувало по однос на прашањето за името при што тужителот го изнесе следниот цитат на т.136 од Пресудата: „Во март месец 2008 година посредникот на ООН предложи тужителот да го усвои името „Република Македонија (Скопје)“ за сите цели. Според доказите пред судот, тужителот изразил волја да организира референдум за овој предлог.“

Содржината на оваа пресуда и содржината на точка 136 не ја оспори ни тужениот во својот исказ, па со тоа судот утврди дека тоа што се случувало во месец март 2008 година е токму описот на т.136 од Пресудата цитиран од тужителот при распитот, а кој цитат претставува правосилно утврден факт, но тужениот иако тоа можел да го знае бидејќи е тоа јавно достапен факт, а како што изјави при распитот и ја знаел содржината на т.136 од Пресудата, сепак ги објавил неистинитите факти предмет на тужбата и овој спор.

Од сето изнесено за судот јасно произлегува дека изјавата што е предмет на тужбата претставува изнесување на целосно неистинити факти кои што тужениот ги изнесувал, а бил должен и можел да знае дека се неистинити.

Во случајов од самиот исказ на тужениот произлезе дека тој не само што можел туку и знаел дека тоа што го кажува е неистинито, што произлегува од неговиот исказ дека инкриминираната реченица имал право да ја каже како одговор на одреден спот, а мислел на нешто сосема поинаку како што претходно детално е опишано.

Судот наоѓа дека изнесените неистинити факти се штетни за честа и угледот на тужителот бидејќи пред јавноста го прикажуваат како нечесен човек кој скриен од јавноста презема постапки спротивни на своите јавни залагања и тие скриени постапки ги чини со официјално писмо до генералниот секретар на ООН предлага промена на името во Република Македонија – Скопје, а при јавните настапи се залага да не е прифати промена на Уставот со цел промена на уставното име на Република Македонија, ниту идеи и предлози кои би го загрозиле македонскиот национален идентитет, засебност на македонската нација и македонскиот јазик и да не дозволи кое било решение за спорот кој го наметнува Грција да биде прифатено од страна на политичари, поединци, Влада или Собрание без претходно за тоа да се изјаснат македонските граѓани на референдум и притоа мнозинството на граѓани кои ќе излезат на референдумот да се согласат со можното решение.

Тоа за овој суд секако значи претставување на тужителот како лице кое се однесува спротивно на угледното и чесното однесување.

Овој суд наоѓа дека неистинитите факти тужениот ги изнел со намера да наштети на честа и угледот на тужителот. Имено, тужениот самиот во својот исказ распрашан како странка потврди дека инкриминираната реченица се должела на телевизиски спот во кој како што изјави „на најподол и примитивен начин“ бил дискредитиран тој лично и дека тој спот му дал право да го изговори тоа што стои во тужбата. Тоа за овој суд значи дека тој намерно ги изнел неистинитите со цел да наштети на честа и угледот на тужителот. Од друга страна неговата намера произлегува од фактот што и покрај тоа што од медиумите кои што ги цитираше на распитот, долго време пред да ја даде изјавата за Фокус, уште на 25.02.2011 година знаел дека тужителот не испратил никакво официјално писмо со свој предлог за промена на името, туку содржината што ја цитираше беше во однос на прифаќањето на предлог на господин Нимиц и ставање на тој предлог на референдум, сепак на 30.11.2012 година за Фокус ја дал изјавата предмет на тужбеното барање кое претставува изнесување на неистинити факти. Во тој правец е и делот од неговата изјава дека ја знаел и содржината на пресудата на Меѓународниот суд и содржината на точката 136 која ја опиша тужителот, тужениот не ја оспори, а намерата да се наштети на честа и угледот конечно произлегува и од околноста што ниту после јавно објавениот демант од тужителот ниту после барањето за јавно повлекување на изјавата, тој својата изјава не ја повлекол, туку напротив повторно во весникот Фокус изјавил дека ќе му се извинел само ако не бил премиер во 2011 година.

Судот го ценеше делот на одговорот на тужбата на тужениот и наводите на подготвителното рочиште и на главната расправа и тоа:

- Дека тужениот немал активна легитимација и дека не се знаело дали тужител е премиер или граѓанин, но ги оцени како неосновани бидејќи тужбата е поднесена од тужителот Никола Груевски како физичко лице при што е наведен неговиот ЕМБГ а што е во склад со одредбата од член 19 ст.4 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, според кој лице кое врши јавна функција оштетено со навреда или клевета може да се повика како тужител само во негово својство на физичко лице. Поради тоа овој навод судот го оцени како неоснован.

- Како неосновано судот го оцени и повикувањето на член 10 став 1 точка 1 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, според кој нема одговорност за исклучување на одговорноста за клевета ако се изнесува тврдeње содржано во соопштение, одлука или друг документ на државен орган...затоа што тужениот ниту презентираше ниту наведе документ во кој што би било содржано тврдeње дека тужителот Никола Груевски со официјално писмо до Генералниот секретар на Обединетите нации во 2008 година предложил новото име на Република Македонија да биде Република Македонија-Скопје.

Од цитирањето на содржината на писмото на Антонио Милошоски, дадено при распитот на тужениот како странка, исто така не произлезе дека во тоа писмо е наведено дека тужителот Никола Груевски со официјално писмо до Генералниот секретар на Обединетите нации во 2008 година предложил новото име на Република Македонија да биде Република Македонија-Скопје. Имено, тужителот наведе дека во тоа писмо стои дека Република Македонија прифаќа предлог за промена на името Р.Македонија (Скопје), а тоа не е изјавата на тужениот објавена во весникот Фокус од 30.11.2012 година, која е предмет на тужбата.

Судот не ги прифати доказите предложени од полномошниците на тужениот со поднесок од 08.07.2013 година, затоа што согласно член 271 став 2 од Законот за парничната постапка, странките се должни најдоцна на подготвителното рочиште да ги изнесат сите факти и докази врз кои ги засноваат своите наводи како и да ги достават исправите и предметите кои имаат намера да ги употребат како доказ во постапката. Во случајов доказите не се изнесени ниту во одговорот на тужбата ниту на подготвителното рочиште. Наводот во одговорот на тужба дека тужениот го задржува правото да предложи докази до почетокот на главната расправа е без влијание, затоа што може да се задржи само право кое што е предвидено во закон, а согласно цитираните одредби доказите треба да се изнесат најдоцна на подготвителното рочиште. Повторениот предлог на главната расправа за изведување на истите докази со повикување на член 275 став 2 од ЗПП судот го одби затоа што оваа одредба се однесува на повторување на предлозите за докази кои се благовремено предложени согласно член 271 став 2 а судот не ги усвоил, што не беше случај во овој предмет, каде тужениот ги предложи доказите после законскиот рок, па судот нема законска основа да одлучи поинаку освен не ги усвои.

Врз основа на погоре изнесеното судот го усвои тужбеното барање за утврдување на одговорност на тужениот за клевета, како во диспозитивот на оваа пресуда, затоа што согласно член 8 став 1 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, за клевета одговора тој што за друго лице со утврден или очевиден

идентитет, со намера да наштети на неговата чест или углед пред трето лице изнесува или пронесува невестинити факти што се штетни за неговата чест и углед, знае или бил должен и може да знае дека се невестинити.

Во однос на тужбеното барање за надомест на нематеријална штета за нарушена чест и углед судот донесе одлука со која го задолжи тужениот да му плати на тужителот 650.000,00 денари со камата, како во диспозитивот, а за останатиот дел од побараниот износ да го одбие поради следното:

Согласно член 9-а од Законот за облигационите односи, секое физичко и правно лице има право на заштита на своите лични права согласно со закон. Како лични права се подразбираат и правото на чест и углед.

Во делот од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, со меѓунаслов надоместување на штета за клевета, во член 16 е предвидено дека надоместувањето треба да биде пропорционално со предизвиканата штета и да ја опфаќа нематеријалната штета нанесена на честа и угледот на оштетениот, како и докажаната материјална штета како вистинска штета и изгубена добивка.

Согласно член 17 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, судот при определувањето на висината на надоместокот на нематеријална штета во смисла на овој закон ќе ги има предвид одредбите од Законот за облигационите односи.

Согласно член 189 став 1 од ЗОО во случај на повреда на личните права судот, ако најде дека тежината на повредата и околностите на случајот го оправдуваат тоа, ќе досуди справедлив паричен надоместок, независно од надоместокот на материјалната штета, како и во нејзино отсуство.

Согласно став 2 од истиот член, при одлучувањето за барањето за справедлив паричен надоместок судот ќе води сметка за силината и траењето на повредата со која биле предизвикани физички болки, душевни болки и страв, како и за целта за која служи надоместокот, но и за тоа надоместокот да не е во спротивност со стремите кои не се спојливи со неговата природа и општествената цел.

Во случајов судот наоѓа дека на тужителот му се повредени личните права на чест и углед со изнесените невестинити факти токму со намера да се наштети и тоа тужителот лично го погодило. Веднаш откако го прочитал написот тоа го доживеал емоционално многу непријатно, со чувство на загриженост и внатрешен немир од можноста ваквото тврдeње да биде прифатено макар и од дел од неговата потесна и поширока средина и од можноста за осуда базирана врз невестината дека тужителот предложил промена на името. Овие непријатни чувства ги имал подолго време. Тоа се душевни болки кои се последица на намерно изнесените невестини од страна на тужениот. Овие околности судот недвосмислено ги утврди од јасниот исказ на тужителот распрашан во својство на странка, а на кој му поклонил целосна верба. Судот смета дека досудениот износ од 650.000,00 денари претставува справедлив паричен надоместок за повреда на личните права – чест и углед на тужителот. При одлучувањето за висината на справедливиот паричен надоместок судот водеше сметка и за силината и траењето на повредата, со која биле предизвикани понапред опишаните душевни болки, при што најде дека се работи за исклучително силна повреда на личните права чест и углед која е извршена со објава на невестинити факти во многу читан печат

тен медиум, а поради односот на тужениот кој не ја повлекол изјавата и не се извинил, туку ја потенцирал одбивајќи да се извини, како е опишано понапред во оваа пресуда. Со тоа тужениот не сторил ништо да ја искористи можноста која ја дава член 13 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета.

Траењето на повредата на личните права според овој суд е долготрајно бидејќи и после објавувањето се одбива давањето на извинување со изјава во истиот печатен медиум при што тоа фактички претставува натамошно пролонгирање и потенцирање на повредата, тоа се чини и во текот на постапката по овој предмет во кој како што е понапред опишано тужениот суштински останува на тоа дека нема потреба од повлекување на изјавата, а се разбира дека сето тоа се пренесува преку јавни медиуми.

Овој суд го имаше предвид приговорот на тужената страна дека повредата на личните права треба да се утврдува со невропсихијатриско вештачење, но најде дека таквиот навод нема правна основа бидејќи се работи за повреда на лични права сторена со изнесување на неистинити факти и судот оценува колку е силна таа повреда и трајна врз основа на доказите изведени во текот на постапката. За оцена на доказите на судот не му е потребно вештачење а по однос на душевната болка предизвикана од повредите на личните права релевантен доказ е јасниот и категоричен исказ на тужителот сослушан во својство на странка. Судот досудува надомест во вид на нематеријална штета поради повреда на личните права која повреда е сторена со фактички дејствија – објавување неистинити факти во јавен медиум. Не се работи за повреда од медицински карактер туку за повреда сторена со фактички дејствија – објавување на неистинити во печатен медиум. За утврдување на постоење на ваква повреда, нејзина сила и траење не е потребно медицинско знаење затоа што се работи за утврдување на факти врз основа на оцена на докази, што судот го врши во текот на расправањето а согласно своите законски овластувања од член 8 од ЗПП според кој кои факти ќе ги земе како докажани одлучува судот по свое убедување врз основа на совесна и грижлива оцена на секој доказ посебно и на сите докази заедно, како и врз основа на резултатите од целокупната постапка.“

Незадоволен од донесената пресуда на Основниот суд Скопје 2 Скопје, тужениот, преку своите полномошници, доставил жалба против пресудата VIII –О П4а-144/2013 од 15.7.2013 година. Апелациониот суд во Скопје, постапувајќи по жалбата, донел Пресуда, КЖ бр. 5498/13 од 9.1.2014 година со која жалбата на тужениот ја одбил како неоснована, а првостепената пресуда ја потврдил.

Во оваа пресуда Апелациониот суд оценил дека „правилно првостепениот суд не ги прифатил доказите предложени од полномошниците на тужениот со поднесок од 08.07.2013 година, затоа што како утврдил, согласно членот 271 став 2 од Законот за парничната постапка, странките се должни најдоцна на подготвителното рочиште да ги изнесат сите факти и докази врз кои ги засноваат своите наводи како и да ги достават исправите и предметите кои имаат намера да ги употребат како доказ во постапката, а во случајот, доказите не се изнесени ниту во одговорот на тужбата, ниту на подготвителното рочиште, туку за прв пат со поднесок после одржувањето на подготвителното рочиште. Наводот во одговорот на тужба, дека тужениот го задржува правото да предложи докази до почетокот на

главната расправа, правилно првостепениот суд утврдил дека е без влијание за поинакво одлучување, затоа што тужениот не може да задржи право кое што не е предвидено во законот. Оттука, неосновани се жалбените наводи дека првостепениот суд по секоја цена настојувал да ја води постапката во полза на тужителот и дека не дозволувал никакви предлози и докази од тужениот и неговите полномошници.

.....

Во поглед на жалбениот навод за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба истиот е неоснован, од причина што фактичката состојба по предметот е утврдена врз основа на изведените докази, при тоа првостепениот суд постапувајќи согласно член 7 и 8 од ЗПП, утврдил правилна и целосна фактичка состојба кога утврдил дека во неделникот Фокус од 30.11.2012 година на страна 13 објавена била следната изјава од тужениот Тито Петковски: “Никола Груевски со официјално писмо до Генералниот секретар на Обединети нации во 2008 година предложил новото име на Република Македонија да биде Република Македонија – Скопје“. Утврдил дека ваквата изјава претставува изнесување на неистинити факти што се штетни за честа и угледот на тужителот и се со намера да се наштети на неговата чест и углед, како и дека тужителот преку својот полномошник во смисла на член 14 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, побарал објавување Демант, кој бил објавен во неделникот Фокус на ден 14.12.2012 година, а во смисла на член 13 од истиот закон од тужениот побарал и повлекување на изјавата и извинување, но тој тоа не го сторил, поради што е поднесена предметната тужба.

Утврдената фактичка состојба се оспорува со жалбата на тужениот и се истакнува дека првостепениот суд требал пошироко да ја толкува изјавата на тужениот кој е лидер на политичка партија и има право на заштита на слободата на изразување, во смисла на член 10 од Европската конвенција за заштита на основните човекови права, како и дека не ги ценел одредбите од член 7 став 1 точка 2, член 9 став 3 и член 10 став 1 точка 1 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, во смисла на кои во случајот постои основ за исклучување на одговорноста на тужениот.

Овој суд ги ценеше ваквите жалбени наводи, но за истите најде дека се неосновани. Имено, точно е дека во член 10 од Европската конвенција за човекови права се наведува: Секој има право на слобода на изразување и дека ова право ја вклучува слободата на сопствено мислење и примање и пренесување на информации или идеи без било какво мешање на јавната власт и без оглед на државните граници. Меѓутоа, остварувањето на овие слободи, бидејќи со себе носи и одговорност, може да се подложи на формалности, услови, рестрикции или казни определени со закон и неопходни во едно демократско општество во интерес на националната безбедност, територијалниот интегритет или јавната сигурност, за заштита од намери или кривично дело, на здравјето или моралот, репутација или правата на другите, за заштита од откривање на доверливи информации или за одржување на авторитетот и непристрасноста на правосудството.“

Значи, Европската конвенција на која се повикува тужениот, од една страна ја гарантира слободата на изразување, но од друга страна се наведува дека истата не е апсолутна. Според Европската конвенција, слободата на изразување опфаќа слобода на мислење и слобода на примање и давање информации и идеи без ме-

шање на јавната власт. Меѓутоа, оваа слобода не е апсолутна. Државите потписнички на Конвенцијата имаат право на нејзино ограничување. Што се однесува пак конкретно до слободата на изразување од една страна и честа и угледот од друга страна, Конвенцијата не дава предност ниту на една од наведените вредности, туку истакнува дека државите имаат овластување слободата на изразување да ја доведат под контрола, услови и казни кои се предвидени со закон, за да се остварат интересите на заштита на здравјето, моралот, угледот и правата на другите. Од ова јасно произлегува дека слободата на изразување не е вредност која заслужува и ужива апсолутна заштита, туку е еден сегмент на основните слободи и права кои ги уживаат сите лица и дека со одредбите од Европската конвенција за човекови права се дава јасна и недвосмислена заштита на честа и угледот на секоја индивидуа. Не случајно, на оваа линија застанува и уставно-правната теорија која во сегментот на човековите слободи и права поставува теза дека слободите и правата на човекот и граѓанинот можат да се ограничат до степен што ќе обезбеди истовремено почитување на слободите и правата на другите.

Оттука, правилно првостепениот суд од изведените докази утврдил дека изјавата која што е предмет на тужбата - „ Никола Груевски со официјално писмо до Генералниот секретар на Обединетите нации во 2008 година предложил новото име на Република Македонија да биде Република Македонија-Скопје“ претставува изнесување на целосно невистинити факти од страна на тужениот, дотолку повеќе што и самиот тужен во неговиот исказ навел дека знаел да тоа што го кажува е невистинито, не тврдел дека такво писмо навистина постои, туку дека инкриминираната реченица имал право да ја каже како одговор на одреден спот подготвен од партијата на тужителот во кој спот тужениот се дискредитирал, односно дека кога ја напишал изјавата мислел на нешто сосема поинакво – на ставот на Република Македонија што тогашниот министер за надворешни работи Антонио Милошоски во името на Владата на РМ му го соопштил на Генералниот секретар на ООН како и самото признание на Никола Груевски на македонските медиуми од 25.02.2011 година кога на средба со новинарите Никола Груевски покрај другото го кажал и следното: пред Букурешт во 2008 година, тука во Скопје ми беше понудена опција од г-дин Нимиц, односно конкретен предлог, а тоа беше Република Македонија (Скопје) и ми беше кажано дека тоа е последен предлог пред Самитот и дека треба да се изјасниме, ние одлучивме да се изјасниме да го прифатиме и да го ставиме на референдум.

Со оглед на наведеното, правилно првостепениот суд нашол дека изнесените невистинити факти претставуваат очигледна клевета со зла намера и се штетни за честа и угледот на тужителот, бидејќи пред јавноста го покажува како нечесен човек, кој скриен од јавноста преземал постапки спротивни на своите јавни залагања и тие скриени постапки ги чини со официјално писмо до Генералниот секретар на ООН и предлага промена на името во Република Македонија – Скопје, а при јавните настапи се залага да не се прифати промена на Уставот со цел промена на уставното име на Република Македонија, ниту идеи и предлози кои би го загрозиле македонскиот национален идентитет, засебноста на македонската нација и македонскиот јазик и да не се дозволи кое било решение на спорот кој го наметнува

ција да биде прифатено од страна на политичари, поединци, Влада или Собрание, без претходно за тоа да се изјаснат македонските граѓани на референдум да се согласат со можното решение. Оттука, правилно првостепениот суд утврдил дека невистинитите факти тужениот ги изнел со намера да наштети на честа и угледот на тужителот, дотолку повеќе што како е погоре утврдено тужениот самиот во својот исказ распрашан како странка потврдил дека инкриминираната реченица се должела на телевизиски спот во кој како што изјавил „на најподол и примитивен начин“ бил дискредитиран тој лично и дека тој спот му дал за право да го изговори тоа што стои во тужбата, од каде се утврдува дека тој намерно ги изнел невистините за тужителот со цел да наштети на неговиот углед и чест, што произлегува и од околноста што ниту после јавно објавениот демант од тужителот, ниту после барањето за јавно повлекување на изјавата, тој својата изјава не ја повлекол, туку напротив, повторно во весникот Фокус изјавил дека ќе му се извинел само ако не бил премиер во 2011 година.

Со оглед на сето погоре наведено, по оценка на овој суд во конкретниот случај не наоѓаат примена одредбите од член 7 став 1 точка 2, член 9 став 3 и член 10 став 1 точка 1 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, а во смисла на кои постои основ за исклучување на одговорноста на тужениот.

Ова од причина што согласно член 7 став 1 точка 2 од наведениот закон, нема одговорност за навреда ако е пренесено мислење содржано во службен документ на Собранието на Република Македонија, Владата на Република Македонија, органите на управата, судовите или други државни органи, соопштение или други документи на меѓународни организации или конференции, соопштение или друг документ за информирање на јавноста издадени од надлежни државни органи, установи или други правни лица, соопштение или друг службен документ од истраги за сторени кривични дела или прекршоци. Имајќи ја предвид содржината на погоре цитираната законска одредба, јасно се утврдува дека истата не може да се примени во конкретниот случај, бидејќи не се работи за пренесено мислење содржано во службени документи, туку од изведените и правилно ценети докази во текот на постапката, се утврдува дека тужениот директно, самиот дал изјава која е со невистинита содржина и која не е содржана претходно во никаков документ. Во смисла на наведеното, како правилно утврдил и првостепениот суд, како неосновано е и повикувањето на член 10 став 1 точка 1 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, според кој нема одговорност за исклучување на одговорноста за клевета ако се изнесува тврдење содржано во соопштение, одлука или друг документ на државен орган... ..затоа што, како правилно утврдил првостепениот суд, тужениот ниту презентирал, ниту навел друг документ во кој што би било содржано тврдењето дека тужителот Никола Груевски со официјално писмо до Генералниот секретар на Обединетите нации во 2008 година предложил новото име на Република Македонија да биде Република Македонија – Скопје“. По оценка на овој суд во случајот, не наоѓа примена ниту одредбата од член 9 став 3 од наведениот закон, согласно која товарот на докажување на вистинитоста на фактите паѓа врз тужителот, ако тужениот докаже дека имал основани причини за изнесување на тврдење што

е од јавен интерес, а ова од причина што по оцена на овој суд од доказите не се утврдува дека тужениот имал основани причини за да мора во интерес на јавноста да ја даде изјавата, како би можело да се смета дека товарот на докажување би паднал на тужителот.

Врз основа на погоре изнесеното, по оцена на овој суд, правилно првостепениот суд го усвоил тужбеното барање за утврдување на одговорност на тужениот за клевета, како во изреката на пресудата, затоа што согласно член 8 став 1 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, одговара тој што за друго лице со утврден или очевиден идентитет, со намера да наштети на неговата чест и углед, пред трето лице изнесува или пронесува неистинити факти што се штетни за неговата чест и углед, а знае или бил должен и може да знае дека се неистинити. Во случајот, правилно првостепениот суд утврдил дека на тужителот му се повредени личните права на чест и углед со изнесените неистинити факти, токму со намера да се наштети, кое нешто тужителот лично го погодило, во смисла што откако го прочитал написот, тоа го доживеал емоционално многу непријатно, со чувство на загриженост и внатрешен немир од можноста ваквото тврдење да биде прифатено макар и од дел од неговата потесна и поширока средина и од можноста за осуда базирана врз неистината дека тужителот предложил промена на името. Овие непријатни чувства тужителот ги имал подолго време и тоа се душевни болки кои се последица на намерно изнесените неистинити од страна на тужениот.

Имајќи го предвид погоре наведеното од една страна, а од друга страна пред се одредбата од член 189 од ЗОО, при постоење на душевните болки кај тужителот поради повреда на угледот и честа од искажаната изјава на тужениот преку погоре наведениот медиуми манифестацијата на душевните болки во наведениот временски период, овој суд цени дека правилно првостепениот суд сметал дека износот од вкупно 650.000,00 денари претставува справедлив паричен надоместок за повредата на личните права на тужителот, а при одлучувањето за висината на справедливиот паричен надоместок, правилно првостепениот суд водел сметка и за фактот да надоместот се ограничи само на релевантни напади кои според интензитетот и според приликите на општествената средина предизвикуваат јасно манифестирана повреда на честа и угледот на човековата личност. Притоа, првостепениот суд го ценел и фактот дека објавата на неистинитите факти била преку многу читан печатен медиум, а тужениот не ја повлекол изјавата и не се извинил, туку ја потенцирал одбивајќи да се извини, со што тужениот не сторил ништо да ја искористи можноста која ја дава член 13 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, во смисла за ублажување на штетата.“

Незадоволен од наведените пресуди, Тито Петковски доставува барање до Уставниот суд со кое бара заштита на слободата и правото на јавно изразување на мислата повредени со претходно цитираните пресуди.

5. Согласно членот 8 став 1 алинеите 1, 3 и 11 од Уставот на Република Македонија, основните слободи и права на човекот и граѓанинот признати во меѓународното право и утврдени со Уставот, владеештото на правото и почитување на општоприфатените норми на меѓународното право, се утврдени како едни од темелните вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Со членот 11 став 1 од Уставот, е определено дека физичкиот и моралниот интегритет на човекот се неприкосновени.

Според член 16 став 1 од Уставот, се гарантира слободата на уверувањето, совеста, мислата и јавното изразување на мислата.

Со членот 25 од Уставот, на секој граѓанин му се гарантира почитување и заштита на приватноста на неговиот личен и семеен живот, на достоинството и угледот.

Со членот 50 став 1 од Уставот е определено дека секој граѓанин може да се повика на заштита на слободите и правата утврдени со Уставот, пред судовите и пред Уставниот суд на Република Македонија, во постапка заснована на начелата на приоритет и итност.

Според член 54 од Уставот, слободите и правата на човекот и граѓанинот можат да се ограничат само во случаи утврдени со Уставот и тоа само во време на воена или вонредна состојба, според одредбите на Уставот, при што ограничувањето на слободите и правата не може да биде дискриминаторско по основ на пол, раса, боја на кожа, јазик, вера, национално или социјално потекло, имот или општествена положба. Ограничувањето на слободите и правата, според ставот 4 на овој член, не може да се однесува на правото на живот, забраната на мачење, на нечовечко и понижувачко постапување и казнување, на правната одреденост на казните дела и казните како и на слободата на уверувањето, совеста, мислата, јавното изразување на мислата и вероисповеста.

Според членот 110 алинеја 3 од Уставот, Уставниот суд ги штити слободите и правата на човекот и граѓанинот што се однесуваат на слободата на уверувањето, совеста, мислата и јавното изразување на мислата, политичкото здружување и дејствување и забраната на дискриминација на граѓаните по основ на пол, раса, верска, национална, социјална и политичка припадност.

Уставносудската заштита не се однесува на сите слободи и права утврдени со Уставот, туку на дел од нив, односно само за оние кои се во надлежност на Уставниот суд на Република Македонија определени во членот 110 алинеја 3 од Уставот. Но, граѓанинот, за слободите и правата кои не подлежат на уставносудска заштита, согласно цитираниот член 50 став 1 од Уставот, може таа заштита да ја остварат пред судовите во постапка заснована врз начелата на приоритет и итност.

Уставот на Република Македонија тргнува од гарантирање на самата слобода на уверувањето, совеста, мислата и јавното изразување на мислата, на начин кој е општ, генерален за сите поединци и токму од аспект на оваа општост мора да се толкува одредбата од член 54 став 4 од Уставот со која се исклучува ограничувањето на оваа слобода. Меѓутоа, ова не значи дека не постои никакво ограничување за поединецот во манифестирањето на генерално загарантираната слобода на уверувањето, совеста, мислата и јавното изразување на мислата. Границите на манифестирањето на оваа слобода за поединецот се наоѓаат во со закон санкционираните дејствија, без оглед дали се работи за кривична или граѓанско-правна санкција. Оттука, уставно-правен спор дали постои повреда на со Уставот загарантираната слобода на јавното изразување на мислата преку санкционирање на нејзината манифестација, се сведува на уставно-правна оцена дали со ваквата санкција е повредена самата содржина на уставно гарантираната

слобода на поединецот без никакво ограничување јавно да го искаже своето мислење, или пак е санкционирано дејствие кое, иако како свој појавен облик го има јавното искажување на мислење, всушност ја изгубило смислата на слобода на мислење и јавно искажување на мислата која што Уставот ја гарантира и заштитува, преминувајќи во дејствие со кое се повредуваат други со Уставот и со закон заштитени слободи, права и интереси.

Слободата на изразувањето наоѓа своја заштита и со меѓународните документи, но и ограничување. Имено, според членот 12 од Универзалната декларација за човекови права: “Никој нема да биде изложен на произволно вмешување во неговиот приватен и семеен живот, домот или преписката, ниту пак на напади врз неговата чест и углед. Секој има право на правна заштита од таквото вмешување или напади.

Овие слободи и права се уредени и со членот 18 од Универзалната декларација, според кој секој има право на слобода на мислата, совеста и религијата, а според членот 19 од Декларацијата, секој има право на слобода на мислење и изразување, со тоа што според член 29 став 2 од истата декларација, при користењето на своите права и слободи, секој ќе подлежи само на такви ограничувања, какви што се определени со закон, со единствена цел да се осигура должното признавање и почитување на правата и слободите на другите и со цел да се задоволат предметните барања во врска со моралот, јавниот ред и општата благосостојба во едно демократско општество.

Според членот 17 од Меѓународниот пакт за граѓанските и политичките права: “Никој не може да биде предмет на самоволни или незаконити мешања во неговиот приватен живот, во неговото семејство, во неговиот стан или неговата преписка, ниту на незаконити повреди на неговата чест или на неговиот углед. Секое лице има право на законска заштита против ваквите мешања или повреди.”

Според членот 19, исто така од Меѓународниот пакт за граѓанските и политичките права: “Никој не може да биде вознемируван поради своето мислење.

Секое лице има право на слобода на изразувањето. Ова право, без оглед на границите, ја подразбира слобода на изноаѓање, примање и ширење на информации и идеи од сите видови во усмена, писмена, печатена или уметничка форма, или на кој и да е начин по слободен избор.

Остварувањето на слободите предвидени во членот 2 на овој член опфаќа посебни должности и одговорности. Следствено на тоа, тоа може да биде подложено на извесни ограничувања што мораат, меѓутоа, да бидат одредени со закон, а се потребни од причините:

а) на почитување на правата или угледот на други лица;

б) на заштита на државната безбедност, на јавниот ред, на јавното здравје и на моралот.”

Според членот 8 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основните слободи, секој човек има право на почитување на неговиот приватен и семеен живот, домот и преписката.

Јавната власт не смее да се меша во остварувањето на ова право, освен ако тоа мешање е предвидено со закон и ако претставува мерка која е во интерес на државната и јавната безбедност, економската благосостојба на земјата, заштитата на здравјето и моралот или заштитата на правата и слободите на другите, во едно демократско општество.

Според членот 10 од Конвенцијата:

„Секој човек има право на слобода на изразувањето. Ова право ги опфаќа слободата на мислење и слободата на примање и пренесување информации или идеи, без мешање на јавната власт и без оглед на границите. Овој член не ги спречува државите на претпријатијата за радио, филм и телевизија да им наметнуваат режим на дозволи за работа.

Остварувањето на овие слободи, кое што вклучува обврски и одговорности, може да биде под определени формалности, услови, ограничувања и санкции предвидени со закон, кои во едно демократско општество претставуваат мерки неопходни за државната безбедност, територијалниот интегритет и јавната безбедност, заштитата на редот и спречувањето на нереди и злосторства, заштитата на здравјето или моралот, угледот или правата на другите; за спречување на ширење на доверливи информации или за зачувување на авторитетот и непристрасноста на судењето”.

Меѓународниот пакт за граѓанските и политичките права и Европската конвенција за човековите права поаѓаат од правото на поединецот слободно да го манифестира своето уверување и совест и слободно да ја изрази својата мисла, без никакво ограничување и во било која форма, но, истовремено, упатуваат на ограничувањата на оваа слобода, кои мора да бидат изречно утврдени со закон и кои се нужни, односно неопходни во едно демократско општество заради заштита на правата или слободите на другите лица, националната безбедност или јавниот поредок, здравјето или моралот.

Слободата на мислата и јавното изразување на мислата претставува субјективно право кое е нераскинливо поврзано со човековата личност. Гарантирањето на оваа слобода во Уставот на Република Македонија е на такво рамниште што овозможува нејзино директно остварување, без поддршка на посебно законско уредување и истовремено овозможува нејзина директна заштита врз основа на Уставот, од страна на Уставниот суд, согласно членот 110 став 1 алинеја 3 од Уставот. Исто така, Уставот на Република Македонија не содржи ниту специјална ниту генерална законска резерва која би ги определила границите на остварувањето на слободата на мислата и јавното изразување на мислата, поради што нејзината граница треба да се бара во севкупноста на Уставот и неговите определби имајќи ги при тоа во предвид меѓународните документи што се ратификувани во согласност со Уставот.

Ваквото високо ниво на гарантирање на слободата на мислата и нејзиното јавно изразување во Уставот на Република Македонија, интерпретирано во меѓународното право не може да важи неограничено. Заради обезбедување на заедничкиот живот, правниот поредок понекогаш мора да ја ограничи слободата на поединецот за да ја заштити слободата на другите, односно содржински да го ограничи нивното важење.

Во оваа смисла, со Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, се уредува граѓанската одговорност за штета нанесена на честа и угледот на физичко или правно лице со навреда и клевета (член 1).

Според член 2 на овој закон, Законот ја гарантира слободата на изразување и информирање како една од битните основи на демократското општество (став 1). Ограничувањата на слободата на изразување и информирање

мирање законски се уредуваат со определување на стриктни услови за граѓанска одговорност за навреда и клевета, во согласност со Европската конвенција за заштита на човековите права и основните слободи (член 10) и практиката на Европскиот суд за човекови права (став 2).

Согласно член 7 став 1 точка 2 од Законот, нема одговорност за навреда, ако е пренесено мислење содржано во службен документ на Собранието на Република Македонија, Владата на Република Македонија, органите на управата, судовите или други државни органи, соопштение или други документи на меѓународни организации или конференции, соопштение или друг документ за информирање на јавноста издадени од надлежни државни органи, установи или други правни лица, соопштение или друг службен документ од истраги за сторени кривични дела или прекршоци.

Според член 8 на овој закон, за клевета одговара тој што за друго лице со утврден или очевиден идентитет, со намера да наштети на неговата чест и углед, пред трето лице изнесува или пронесува неистинити факти што се штетни за неговата чест и углед, а знае или бил должен и може да знае дека се неистинити.

Согласно член 9 став 3 од овој закон, по исклучок од ставовите (1) и (2) на овој член, товарот на докажување паѓа врз тужителот кој како носител на јавна функција има законска должност да даде објаснување за конкретни факти кои најнепосредно се поврзани или се од значење за вршењето на неговата функција, ако тужениот докаже дека имал основани причини за изнесување на тврдење што е од јавен интерес.

Според член 10 став 1 точка 1 од Законот, исклучена е одговорноста за тврдење на факти штетни за честа и угледот на друг што е дадено во научно, книжевно или уметничко дело, во сериозна критика, во вршење на службена должност, новинарска професија, политичка или друга општествена дејност, во одбрана на слободата на јавно изразување на мислата или на други права или при заштита на јавен интерес или други оправдани интереси, ако се изнесува или пронесува тврдење што е содржано во соопштение, одлука или друг документ на државен орган, установа или правно лице, или е изнесено на јавен собир, во судска постапка, или друга јавна манифестација на активност на државни органи, установи, здруженија или правни лица или се пронесува тврдење што е јавно соопштено од друг.

Врз основа на напред наведеното, произлегува дека не е спорно дека прашањето на слободата на изразување и нејзиното ограничување или злоупотреба е мошне чувствително, а тоа особено кога таа слобода треба да се балансира со правото на приватноста, честа и угледот, поради што тоа треба да се утврди во секој конкретен случај.

Во конкретниот случај, судовите преку донесените судски одлуки, го санкционирале изнесеното јавно мислење на барателот Тито Петковски како мерка што ја сметале за неопходна за заштита на честа, угледот и авторитетот на друг граѓанин, бидејќи барателот Тито Петковски, користејќи го правото на слобода на јавно изразување, загрозил заштитено право на друг граѓанин, во конкретниот случај на лицето Никола Груевски.

Оттука, потребно е да се направи анализа на утврдената одговорност и изречената санкцијата на Тито Петковски за делото клевета, утврдени со правосилната пресуда, во насока на тоа дали утврдената одговорност и санкција претставува оправдано ограничување на неговите слободи и права или пак тоа не е случај, односно дали судовите постигнале фер баланс помеѓу потребата за заштита на угледот и честа на оштетениот и слободата на изразување на подносителот на барањето во контекст на околностите на случајот.

Во таа смисла, Судот го имаше предвид следното:

Не е спорно дека во неделникот Фокус од 30.11.2012 година, во посебна рамка под наслов „Зошто не го стават во спотот и предлогот на Груевски – Република Македонија – Скопје“ е објавена следаната изјава на подносителот на барањето Тито Петковски: „Никола Груевски со официјално писмо до Генералниот секретар на Обединетите нации во 2008 година предложил новото име на Република Македонија да биде Република Македонија – Скопје“.

Никола Груевски, преку својот полномошник, во смисла на член 14 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, побарал објавување на демант, кој бил објавен во неделникот Фокус на ден 14.12.2012 година, а во смисла на член 13 од истиот закон, од Тито Петковски побарал и повлекување на изјавата и извинување, но тоа не било сторено.

Наведената изјава Никола Груевски ја доживеал како клевета искажана со намера да се наштети на неговите чест и углед, поради што побарал судска заштита.

По спроведената судска постапка (пред првостепениот и Апелациониот суд), во која се сослушани двете страни, изведени сите докази предложени во согласност со Законот за парничната постапка кој се применува во случаите на утврдување на граѓанска одговорност за навреда и клевета и утврдената фактичка и правна состојба, Апелациониот суд ја потврдил пресудата на првостепенот суд со која е утврдена одговорноста на Тито Петковски за клевета со изнесување на неистинити факти што се штетни за честа и угледот на Никола Груевски и со која е задолжен тужениот на име надомест за нематеријална штета за нарушена чест и углед на тужителот да му плати износ од 650.000,00 денари.

Во однос на одбраната на тужениот, дека првостепениот суд требало пошироко да ја толкува изјавата на тужениот кој е лидер на политичка партија и има право на заштита на слободата на изразување, во смисла на член 10 од Европската конвенција за заштита на основните човекови права, како и дека не ги ценел одредбите од член 7 став 1 точка 2, член 9 став 3 и член 10 став 1 точка 1 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, во смисла на кои во случајот постои основ за исклучување на одговорноста на тужениот, Апелациониот суд во пресудата искажал став дека ваквите наводи се неосновани, затоа што Европската конвенција на која се повикува тужениот, од една страна ја гарантира слободата на изразување, но од друга страна се наведува дека истата не е апсолутна. Според Европската конвенција, слободата на изразување опфаќа слобода на мислење и слобода на примање и давање информации и идеи без мешање на јавната власт. Меѓутоа, оваа слобода не е апсолутна. Државите потписнички на Конвенцијата имаат право на нејзино ограничување. Што се однесува пак конкретно до слободата на изразување

од една страна и честа и угледот од друга страна, Конвенцијата не дава предност ниту на една од наведените вредности, туку истакнува дека државите имаат овластување слободата на изразување да ја доведат под контрола, услови и казни кои се предвидени со закон, за да се остварат интересите на заштита на здравјето, моралот, угледот и правата на другите. Од ова јасно произлегува дека слободата на изразување не е вредност која заслужува и ужива апсолутна заштита, туку е еден сегмент на основните слободи и права кои ги уживаат сите лица и дека со одредбите од Европската конвенција за човекови права се дава јасна и недвосмислена заштита на честа и угледот на секоја индивидуа. Не случајно, на оваа линија застанува и уставно-правната теорија која во сегментот на човековите слободи и права поставува теза дека слободите и правата на човекот и граѓанинот можат да се ограничат до степен што ќе обезбеди истовремено почитување на слободите и правата на другите.

Оттука, Апелациониот суд оценил дека правилно првостепениот суд од изведените докази утврдил дека изјавата која што е предмет на тужбата претставува изнесување на целосно неистинити факти од страна на тужениот, дотолку повеќе што и самиот тужен во неговиот исказ навел дека знаел дека тоа што го кажува е неистинитото, не тврдел дека такво писмо навистина постои, туку дека инкриминираната реченица имал право да ја каже како одговор на одреден спот подготвен од партијата на тужителот во кој спот тужениот бил дискредитиран. Според судот, изнесените неистинити факти претставуваат очигледна клевета со зла намера и се штетни за честа и угледот на тужителот.

Во однос на примената на одредбите од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, на кои се повикувал тужениот, а во смисла на кои постои основ за исклучување на одговорноста на тужениот (член 7 став 1 точка 2, член 9 став 3 и член 10 став 1 точка 1), Апелациониот суд, исто така, оценил дека во конкретниот случај не наоѓаат примена овие одредби. Ова од причина што имајќи ја предвид содржината на член 7 став 1 точка 2 од наведениот закон, јасно се утврдува дека истата не може да се примени во конкретниот случај, бидејќи не се работи за пренесено мислење содржано во службени документи, туку од изведените и правилно ценети докази во текот на постапката, се утврдува дека тужениот директно, самиот дал изјава која е со неистинитата содржина и која не е содржана претходно во никаков документ. Во смисла на наведеното, како правилно утврдил и првостепениот суд, како неосновано е и повикувањето на член 10 став 1 точка 1 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, затоа што, како правилно утврдил првостепениот суд, тужениот ниту презентирал, ниту навел друг документ во кој што би било содржано тврдењето дека тужителот Никола Груевски со официјално писмо до Генералниот секретар на Обединетите нации во 2008 година предложил новото име на Република Македонија да биде „Република Македонија – Скопје“. Судот, исто така, оценил, дека не наоѓа примена ниту одредбата од член 9 став 3 од наведениот закон, согласно која товарот на докажување на вистинитоста на фактите паѓа врз тужителот, ако тужениот докаже дека имал основани причини за изнесување на тврдење што е од јавен интерес, а ова од причина што по оценка на овој суд од

доказите не се утврдува дека тужениот имал основани причини за да мора во интерес на јавноста да ја даде изјавата, како би можело да се смета дека товарот на докажување би паднал на тужителот.

Врз основа на погоре изнесеното, Апелациониот суд оценил дека правилно првостепениот суд го усвоил тужбеното барање за утврдување на одговорност на тужениот за клевета, како во изреката на пресудата, затоа што согласно член 8 став 1 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, одговара тој што за друго лице со утврден или очигледен идентитет, со намера да наштети на неговата чест и углед, пред трето лице изнесува или протнесува неистинити факти што се штетни за неговата чест и углед, а знае или бил должен и може да знае дека се неистинити. Во случајот, правилно првостепениот суд утврдил дека на тужителот му се повредени личните права на чест и углед со изнесените неистинити факти, токму со намера да се наштети, кое нешто тужителот лично го погодило, во смисла што откако го прочитал написот, тоа го доживеал емоционално многу непријатно, со чувство на загриженост и внатрешен немир од можноста ваквото тврдење да биде прифатено макар и од дел од неговата потесна и поширока средина и од можноста за осуда базирана врз неистинитата дека тужителот предложил промена на името.

Тргувајќи од наведеното, според Судот, првостепениот и второстепениот суд, постапувајќи во рамките на своите надлежности и водејќи сметка за основните начела на кои се заснова Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, ги засновале своите одлуки на прифатлива оценка за релевантните факти и донеле пресуда со која е направен фер баланс помеѓу правото на слобода на изразување и правото на заштита на честа и угледот на секој граѓанин, поради што Судот оцени дека наведените аргументи на основниот и апелациониот суд се прифатливи и дека вмешувањето на државата е пропорционално со легитимната цел за заштита на угледот на оштетениот повреден со дадената изјава.

Поради тоа, Судот не го прифати наводот во барањето дека со донесувањето на оспорените пресуди била повредена слободата на јавно изразување на подносителот на барањето, затоа што таа слобода не е апсолутна, туку е ограничена со правото за заштита на достоинството и честа на секој граѓанин.

Во однос на наводите во барањето дека утврдената нематеријална штета била превисока односно несразмерно утврдена од страна на првостепениот и второстепениот суд, Судот оцени дека станува збор за прашање кое излегува надвор од доменот на надлежноста на Уставниот суд.

6. Тргувајќи од наведеното, Судот одлучи како во точка 1 од оваа одлука.

7. Оваа одлука Судот ја донесе со мнозинство гласови, во состав од претседателот на Судот, Елена Гошева и судиите: д-р Наташа Габер-Дамјановска, Исмаил Дарлишта, Никола Ивановски, Јован Јосифовски, Вангелина Маркудова и д-р Гзиме Старова.

У.бр.47/2014
25 јуни 2014 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Елена Гошева, с.р.

АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВЕТЕРИНАРСТВО

3057.

Врз основа на член 20 став (1) алинеја 13, а во врска со член 38 од Законот за безбедност на храната („Службен весник на Република Македонија“ бр. 157/10, 53/11, 1/12, 164/13, 187/13 и 43/14), директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство, донесе

РЕШЕНИЕ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО ЛАБОРАТОРИСКО ИСПИТУВАЊЕ НА РАДИОНУКЛИДИ ВО ПРАТКИ СО ХРАНА ЗА ИСХРАНА НА ЛУЃЕ И ПРАТКИ СО ХРАНА ЗА ИСХРАНА НА ЖИВОТНИ КОИ ПОТЕКНУВААТ ИЛИ СЕ ИСПОРАЧАНИ ОД ЈАПОНИЈА А КОИ СЕ НАМЕНЕТИ ЗА УВОЗ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА^(*)

Член 1

Со ова решение се наредува задолжително лабораториско испитување на радионуклиди во пратки со храна за исхрана на луѓе и пратки со храна за исхрана на животни кои потекнуваат или се испорачани од Јапонија а кои се наменети за увоз во Република Македонија.

Член 2

Заради спречување на увоз во Република Македонија на радионуклиди во пратки со храна кои потекнуваат или се испорачани од Јапонија, се наредува задолжително лабораториско испитување на сите пратки со храна за исхрана на луѓе и храна за исхрана на животни, освен на:

- пратки со храна за исхрана на луѓе и храна за исхрана на животни кои се извезени пред 28 март 2011 година од Јапонија;

- пратките со храна за исхрана на луѓе и храна за исхрана на животни добиени и/или преработени пред 11 март 2011 година од Јапонија;

- пратките со алкохолни пијалаци со тарифни ознаки 2203 до 2208;

- лични пратки со храна за исхрана на луѓе и домашни миленици од животинско потекло и од неживотинско потекло, согласно член 6 од Правилникот за начинот на вршење проверка и преглед на граничен премин на пратки од животинско потекло кои се внесени како личен багаж на патниците и се наменети за лична употреба или некомерцијални цели^(*).

Член 3

Одделни изрази употребени во ова решение го имаат следното значење:

1) „Преодни мерки согласно јапонското законодавство“ се преодните мерки донесени од страна на јапонските надлежни органи на 24 февруари 2012 година во однос на максималните нивоа на цезиум-134 и цезиум-137 кои треба да ги исполнува храната која е дадена во Прилог 1, кој е составен дел на ова решение и

2) „Пратка со храна за исхрана на луѓе и исхрана на животни кои потекнуваат или се испорачани од Јапонија“ е количина на секоја храна од иста класа и опис, превозе-

ни со исто превозно средство, пропратени со соодветна документација, како и со декларација за дозволено ниво на радионуклиди од член 5 на ова решение.

Член 4

Пратките со храна за исхрана на луѓе и пратките со храна за исхрана на животни кои потекнуваат или се испорачани од Јапонија (во понатамошниот текст – „пратки со храна“), може да се увезуваат во Република Македонија доколку се во согласност со ова решение.

Член 5

(1) Секоја пратка со храната освен храната од Прилог 1 на ова решение, треба да го содржи максималното ниво на цезиум-134 и цезиум-137 дадено во Прилог 2, кој е составен дел на ова решение.

(2) Секоја пратка со храна за која се донесени преодните мерки од јапонското законодавство во зависност од видот на храната, треба да го содржи максималното ниво за радиоактивен цезиум дадено во Прилог 2 на ова решение.

Член 6

(1) Секоја пратка со храна, со исклучок на чаевите со тарифен број 0902, 2101 20 и 2202 90 10 со потекло од префектурите освен од префектурата Фукушима, треба да биде пропратена со изјава за увоз во Република Македонија издадена и потпишана од надлежниот орган на Јапонија, со кое се потврдува дека:

1) пратката со храна е во согласност со важечкото јапонско законодавство кое е во сила (во поглед на максималното ниво на цезиум-134 и цезиум-137) и

2) пратката со храна е односно не е под преодни мерки согласно јапонското законодавство;

3) пратката со храна е собрана или преработена пред 11 март 2011 година;

4) пратката со храна, освен печурки, растенијата *koshiabura*, бамбус, *aralia sprout* и *bracken* кои потекнуваат од префектурите Акита, Јамагата и Нагано и други печурки кои потекнуваат или се испорачани од префектурите Јаманаши, Шизоука, Нигата и Аомори, потекнуваат или се испорачани од префектурите освен од префектурите Фукушима, Гунма, Ибараки, Точиги, Мијаги, Саитама, Чиба и Ивате;

5) пратката со храна која потекнува и е испорачана од Гунма, Ибараки, Точиги, Мијаги, Саитама, Чиба и Ивате а која не спаѓа во храната дадена во Прилог 3 кој е составен дел на ова решение, треба да е придружена со лабораториска анализа пред увозот;

6) пратката со храна која е испорачана од префектурите Фукушима, Гунма, Ибараки, Точиги, Мијаги, Саитама, Чиба, Ивате, Акита, Јамагата, Нагано, Јамаши, Шизоука, Нигата и Аомори, но не потекнува од овие префектури и не е изложена на радиоактивност за време при транзит;

7) во случај кога пратката со храна е печурки, растенија *koshiabura*, бамбус, *aralia sprout* и *bracken* која потекнува од префектурите Акита, Јамагата и Нагано или печурки кои потекнуваат од префектурите Јаманаши, Шизоука, Нигата и Аомори или добиени производи од нив содржат повеќе од 50 % од овие производи е придружена со аналитички извештај;

8) во случај кога пратката со храна од Прилог 3 на ова решение, потекнува од префектурите Фукушима, Гунма, Ибараки, Точиги, Мијаги, Саитама, Чиба, и Ивате или се состои од храна за животни или храна која содржи повеќе од 50% од овие производи, е придружена со аналитички извештај со резултатите од земелните мостри и анализи; и

(*) Со ова решение се врши усогласување со Регулативата на Комисијата за спроведување на регулативата бр.322/2014 и 996/2012 од 20 март 2014 година за одредување на специјални услови за увоз на храна и храна за животни со потекло или кои доаѓаат од Јапонија по инцидентот на нуклеарната централа во Фукушима CELEX 2014095R0001.

9) во случај кога потеклото на производот или на состојките кои се присутни во храната повеќе од 50% е непознат, ваквата пратка е придружена со аналитички извештај со резултатите на земање мостри и анализа.

(2) Пратката со храна собрана или преработена од крајбрежните пристаништа од префектурите од став (1) точка 9 на овој член, треба да биде придружена со изјава за увоз без оглед на земјата на потекло и местото во кое овие производи треба да бидат испорачани.

Член 7

(1) Изјавата за увоз од член 6 на ова решение треба да биде во форма и содржина дадена во Прилог 4 кој е составен дел на ова решение.

(2) За пратките со храна од член 6 став (1) точки 3), 4), 5) и 6) на ова решение, изјавата за увоз треба да биде потпишана од овластен претставник на надлежниот јапонски орган или од овластен претставник одобрен од надлежниот јапонски орган кој е под надлежност и надзор.

(3) За пратките со храна од член 6 став (1) точки 7), 8) и 9) на ова решение, изјавата за увоз треба да биде потпишана и изготвена од овластен претставник на надлежниот јапонски орган и придружени со аналитички извештај во кој се содржани резултатите од земните мостри и анализи.

Член 8

Секоја пратка со храна треба да биде идентификувана со код кој треба да биде идентичен со кодот на изјавата, со кодот на лабораториските резултати од земните мостри од член 6 став (1) на ова решение, со кодот од здравствениот сертификат, како и со кодот на секој документ кој ја придружува пратката.

Член 9

Сите пратки со храна, освен пратките со храна уредени со Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, листа на трети земји од кои е одобрен увоз и транзит, формата и содржината на ветеринарно-здравствениот сертификат или други документи кои ја придружуваат пратката со живи животни, аква култура и производи од животинско потекло, како и начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со живи животни, аква култура и производи од животинско потекло^(*)2), можат да се увезат во Република Македонија доколку претходно се спроведени официјални контроли и лабораториски анализи согласно Решението за зголемено ниво на официјални контроли на храна за животни и храна од неживотинско потекло при увоз во Република Македонија.

Член 10

Бизнис операторот со храна или неговиот овластен застапник, пред секое пристигнување на пратка со храна, треба до инспекторот за храна на инспекциско место на граничен премин за влез на пратката и до официјалните ветеринари на граничен премин на влез во Република Македонија, да достави претходно известување за датумот и времето на пристигнување на пратката најмалку два дена пред нејзиното физичко пристигнување.

Член 11

(1) При увоз на пратките со храна, инспекторите за храна и официјалните ветеринари на инспекциското место на граничниот премин за влез или на определени места за влез во Република Македонија вршат:

1) преглед на сите документи на пратки со храна од член 2 на ова решение;

2) преглед и проверка на идентитет и физички преглед на сите пратки со храна, вклучувајќи и лабораториски анализи со земање на 5% од пратките со храна заради проверка на присуство на цезиум-134 и цезиум-137.

(2) Пратките со храна пред да се пуштат во слободен промет треба да подлежат на официјална контрола и да се чуваат под надзор се додека не се добијат резултатите од лабораториските анализи.

(3) Доколку резултатот од спроведената лабораториска анализа од став (1) точка 2 на ова решение покажува дека податоците кои се наведени во изјавата за увоз не се точни, односно покажува дека пратката со храна содржи цезиум-134 и цезиум-137 над максималното дозволено ниво, во тој случај изјавата се смета за невалидна и пратката со храна безбедно се уништува или се враќа во земјата на потекло согласно одредбите од членовите 91, 92, 93 и 94 од Законот за безбедност на храната.

Член 12

Трошоците кои произлегуваат од извршените официјални контроли од член 11 на ова решение како и сите преземени мерки по неусогласеност (уништување или враќање на храната) се на товар на бизнис операторите согласно член 88 став (9) и член 94 од Законот за безбедност на храната.

Член 13

Пратките со храна можат да бидат ставени во промет во Република Македонија, доколку бизнис операторот или неговиот овластен претставник до царинските органи поднесат:

1) изјава за увоз која треба да биде одобрена од страна на надлежниот орган на граничен инспекциски премин или на одредената точка на влез;

2) доказ за извршени официјални контроли од член 11 на ова решение и

3) извештај од спроведени лабораториски анализи со кои се докажува дека добиените резултатите се во согласност со дозволеното максимално ниво на цезиум.

Член 14

Со денот на влегувањето на сила на ова решение престанува да важи Решението за задолжително лабораториско испитување на радионуклиди во пратки со храна за исхрана на луѓе и храна за исхрана на животни, кои потекнуваат или се испорачани од Јапонија и кои се наменети за увоз во Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/11, 81/11, 113/11 и 15/12).

Член 15

Ова решение престанува да важи со пристапувањето на Република Македонија во Европска унија.

Член 16

Ова решение влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе отпочне да се применува од 1 август 2014 година.

Бр. 02-3668/3
8 јули 2014 година
Скопје

Директор,
Дејан Рунтевски, с.р.

Прилог 1

Преодни мерки согласно јапонското законодавство предвидени и во оваа решение

- (1) Млеко и млечни производи, минерална вода и други безалкохолни пијалаци кои се произведени и/или преработени пред 13 март 2012 година не треба да содржат радиоактивен цезиум повеќе од 200 Bg/kg. Производите кои се произведени и/или преработени пред 13 март 2012 година не треба да содржат радиоактивен цезиум повеќе од 500 Bg/kg – ориз и производи од ориз, соја и производи од соја.
- (2) Производи кои се добиени од ориз, кои се произведени и/или преработени пред 30 септември 2012 година не треба да содржат радиоактивен цезиум повеќе од 500 Bg/kg.
- (3) Собраната соја која е пласирана на пазарот пред 31 декември 2012 година, не треба да содржи радиоактивен цезиум повеќе од 500 Bg/kg.
- (4) Производите од соја што се произведени и/или преработени пред 31 декември 2012 година, не треба да содржат радиоактивен цезиум повеќе од 500 Bg/kg .

Прилог 2

Максимално ниво на цезиум за храна за исхрана на луѓе ⁽¹⁾ во (Bg/Kg)

	Храна за доенчиња и мали деца	Млеко и млечни пијалаци	Друга храна, со исклучок на минерални води – и слични пијалаци чај неферментиран приготвен на одредена температура од неговите лисја	минерални води – и слични пијалаци чај неферментиран приготвен на одредена температура од неговите лисја
Збирот на цезиум-134 и цезиум-137	50 ⁽²⁾	50 ⁽²⁾	100 ⁽²⁾	10 ⁽²⁾

(1) За сушени производи кои се наменети за исхрана, максималното ниво на цезиум се однесува на готовиот производ кој е подготвен за потрошувачка. За сушени печурки за преработка се применува збирот на максимално ниво на цезиум кој треба да биде до степен 50. За чај, максималното ниво се однесува на инфузија приготвена на одредена температура од неговите листови. Максималното ниво на цезиум за обработка за исушени листови е 50 и затоа максималното ниво од 500 Bg/kg суви листови овозможува нивото во сварениот чај да не го надминува максималното ниво од 10 Bg/kg.

(2) Со цел да се обезбеди конзистентност со максималните нивоа на цезиум кои во моментот се применуваат во Јапонија, овие вредности се земени на привремена основа.

Максимално ниво за цезиум за храна за животни ⁽³⁾ во (Bg/Kg)

	Храна наменета за добиток и коњи	Храна наменета за свињи	Храна наменета за живина	Храна наменета за риба ⁽³⁾
Збирот на цезиум-134 и цезиум-137	100 ⁽⁵⁾	80 ⁽⁵⁾	160 ⁽⁵⁾	40 ⁽⁵⁾

(1) Максимално ниво во однос на влага е 12, со исклучок на храна за украсни риби.

(2) Со цел да се обезбеди конзистентност со максималните нивоа кои моментално се применуваат во Јапонија, оваа вредност се заменува на привремена основа.

Прилог 3

**Храна за животни и храна која подлежи на земање мостри и анализа за присуство на цезиум-134 и цезиум-137
потребна пред извоз во Република Македонија**

1) Производи со потекло од префектурата Фукушима:

- сите производи, земајќи ги предвид исклучоците предвидени во член 2 од ова решение.

2) Производи со потекло од префектурата Акита, Јамагата и Нагано:

- печурки и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 51, 0709 59, 0710 80 61, 0710 80 69, 0711 51 00, 0711 59, 0712 31, 0712 32, 0712 33, 0712 39, 2003 10, 2003 90 и 2005 99 80,
- зеле (*Agaricija spp.*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90 и 0712 90,
- растение од бамбус (*bamboo shot – Phyllostacys pubescens*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90, 0712 90, 2004 90 и 2005 91,
- васкуларно растение (*bracken – Pteridium aquilinum*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90 и 0712 90,
- растение *koshiabura* (*shoot of Eleuterococcus sciadophylloides*) и од нив преработени производи тарифни ознаки 0709 99, 071 80, 0711 90 и 0712 90;

3) Производи со потекло од префектурата Јаманаши, Шиџоука, Нигата или Амори:

- печурки и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 51, 0709 59, 0710 80 61, 0710 80 69, 0711 51 00, 0711 59, 0712 31, 0712 32, 0712 33, 0712 39, 2003 10, 2003 90 и 2005 99 80.

4) Производи со потекло од префектурите Гунма, Ибараки, Точиги, Мијаги, Саитама, Чиба и Ивате:

- печурки и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 51, 0709 59, 0710 80 61, 0710 80 69, 0711 51 00, 0711 59, 0712 31, 0712 32, 0712 33, 0712 39, 2003 10, 2003 90 и 2005 99 80;
- риба и рибни производи со тарифни ознаки 0302, 0303, 0304, 0305, 0306, 0307 и 0308; 1504 10; 1504 20; 1604 И 1605 со исклучок на раковини со тарифни ознаки 0307 21; 0307 29 и 1605 52 00.
- ориз и од него преработени производи со тарифни ознаки 1006, 1102 90 50, 1103 19 50, 1103 20 50, 1104 19 91, 1104 19 99, 1104 29 17, 1104 29 30, 1104 29 59, 1104 29 89, 1104 30 90, 1901, 1904 10 30, 1904 20 95, 1904 90 10 и 1905 90;
- соја и производи од соја со тарифни ознаки 1201 90; 1208 10, 1507;
- црвен трав (*Adzuki beans*) со тарифни ознаки 0708 20, 0713 32 00 и од него преработени производи со тарифни ознаки 1106 10;
- боровинки и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0810 40 30, 0810 40 50, 0811 90 50, 0811 90 70, 0812 90 40, 0813 40 95;
- жолт орев (*ginkgo nut*) со тарифни ознаки 0802 9085 и од него преработени производи со тарифни ознаки 0811 90 19, 0811 90 39, 0811 90 95, 0812 90 98, 0813 40 95;
- јапонска кајсија со тарифни ознаки 0809 40 05, и од неа преработени производи со тарифни ознаки 0811 90 19, 0811 9039, 0811 90 95, 0812 90 98, 0813 40 95;
- цитрусни овошја (агруми) со тарифни ознаки 0805, кора од цитрусно овошје со тарифни ознаки 0814 00 00 и од него преработени производи со тарифни ознаки 0811 90 19, 0811 90 39, 0811 90 95, 0812 90 25, 0812 90 98, 0813 40 95;
- јапонска јаболка со тарифни ознаки 0810 70 00 и од неа преработени производи со тарифни ознаки 0811 90 19, 0811 90 39, 0811 90 95, 0812 90 98, 0813 40 95;
- калинка со тарифни ознаки 0810 90 75 и од неа преработени производи со тарифни ознаки 0811 90 19, 0811 90 39, 0811 90 95, 0812 90 98, 0813 40 95;
- чоколадно вино (*Akebia quinata*) и од него преработени производи со тарифни ознаки 0810 90 75, 0811 90 19, 0811 90 39, 0811 90 95, 0812 90 98 и 0813 40 95;
- костени со тарифни ознаки 0802 41 00 и 0802 42 00 и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0811 90 19, 0811 90 39, 0811 90 95, 0812 90 98, 0813 40 95;
- ореви со тарифни ознаки 0802 31 00 и 0802 32 00 и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0811 90 19, 0811 90 39, 0811 90 95, 0812 90 98, 0813 40 95;
- зелено растение (*Angelica keiskei*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90 и 0712 90;
- јапонска јабарбара (*fuki*), јапонско стебло (*Petasites japonicus*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90 и 0712 90;
- јапонски ѓумбир (*Myoga*) со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90, 0712 90 и од нив преработени производи со тарифни ознаки 2008 99 49, 2008 99 67;
- јадлив дел од растението *Aralia sp.* и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90 и 0712 90;
- стебло од бамбус (*Phyllostacys pubescens*) и преработени производи од него со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90, 0712 90 и 2005 91;
- растение орлова папрат (*bracken - Pteridium Aquilinum*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709, 0710 80, 0711 90 и 0712 90;
- јадлив дел на јапонски рен или басаби (јапонска зелка *Wasabia japonica*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90, 0712 90 и 0910 99;
- јапонски магданос (*Oenanthe javanica*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90 и 0712 90;
- јапонски бибер (*Zanthoxylum piperitum*) со тарифни ознаки 0910 99;
- јапонски кралски папрат (*Osmunda japonica*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90 и 0712 90;
- стебленце од растение *koshiabura* (*Eleuterococcus sciadophylloides*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90 и 0712 90;

- црвени лисја или лисја од јаворово дрво *momijigasa* (*Parasenecio delphiniifolius*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90 и 0712 90;
 - растение папрат (*ostrich fern* - *Matteuccia struthiopteris*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90 и 0712 90;
 - јапонско растение крин (*Hosta Montana*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90 и 0712 90;
 - шумско јапонско растение (*Elatostoma umbellatum var. majus*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90 и 0712 90;
 - јапонски кромид (*Allium victorialis subsp. Platyphyllum*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0703 10, 0710 80, 0711 90, 0712 20 и 0712 90;
 - јапонско цветно растение трн (*Cirsium japonicum*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90 и 0712 90;
 - јапонско диво цвеќе (*Cacalia hastate ssp orientalis*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90 и 0712 90;
 - јапонско планинско цвеќе (*Oyamabokuchi*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90 и 0712 90;
 - јапонско растение коњско опавче (*Equisetum arvense*) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0710 80, 0711 90 и 0712 90;
 - *Actinidia polygama* (сребрена винова лоза) и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0810 90 75, 0811 90 19, 0811 90 39, 0811 90 95, 0812 90 98 и 0813 40 95;
 - свежо говетско месо со тарифни ознаки 0201, 0202, 0206 10, 0206 21 00, 0206 22 00, 0206 29, 0504 и 1502;
 - леќа и од нив преработени производи со тарифни ознаки 1008 10 00, 1102 90 90, 1103 19 90, 1103 20 90, 1104 19 99, 1104 29 17, 1104 29 30, 1104 29 59, 1104 29 89, 1104 30 90, 1901, 1904 10 90, 1904 20 99, 1904 20 99, 1904 90 80 и 1905 90;
 - корен од лотус и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0709 99, 0711 90, 0712 90 и 1211 90;
 - корен од три лисно растение и од нив преработени производи со тарифни ознаки 0714 90.
- 5) Соединенијата кои содржат повеќе од 50 % од производите од точките од 1, 2, 3 и 4 од овој Прилог.

Прилог 4

Изјава за увоз во Република Македонија
Declaration for the import into Republic of Macedonia

.....Производ и земја на потекло/Product and country of origin)

Код за идентификација/Batch identification Code.....Број на изјава /Declaration number.....

Согласно со одредбите од Решението за задолжителни лабораториско испитување на радионуклиди во пратки со храна за исхрана на луѓе и храна за животни, кои потекнуваат или се испорачани од Јапонија и кои се наменети за увоз во Република Македонија/According to the provisions of the Commission Implementing Regulation (EU) No 322/2014 imposing conditions governing the import of feed and food originating in or consigned from Japan following the accident at the Fukushima nuclear power station the

..... (овластен претставник наведен во член 7 (1) или (2) од ова решение/authorized representative referred to in Article 6 (2) or (3) of implementing Regulation (EU) No 322/2014)

ИЗЈАВУВА дека/ DECLARES that

the.....

.....(производи наведени во член 1/products referred to in Article 1)

од оваа пратка составена од/of this consignment composed of:.....

.....(опис на пратката, производ, број и тип на пакување, бруто или нето тежина/description of consignment, product, number and type of packages, gross or net weight)

Натоварена/embarbed at.....(место на натовар/embarcation place)

На/on.....(датум на натовар/ date of embarkation)

Од страна на/By.....(идентификација на транспортерот/identification of transporter)

Наменета за/going to.....(место и држава на дестинација/place and country of destination)

со потекло на објект/which comes from the establishment.....

..... (име и адреса на објектот на потекло/name and address of establishment)

е во согласност со законодавството во Јапонија во поглед на максималните нивоа на цезиум-134 и цезиум-137/is compliant with the legislation in force in Japan as regards the maximum levels for the sum of caesium-134 and caesium-137.

Изјавува дека пратката се однесува на добиточна храна или храна/DECLARES that the consignment concerns feed and food

- не спаѓаат во рамките на преодните мерки предвидени во јапонското законодавство (види прилог 1) во однос на максималното ниво на цезиум-134 и цезиум-137/**not falling under the transitional measures** provided in the Japanese Legislation (see Annex III to implementing regulation (EU) No 322/2014) as regards the maximum level for the sum of caesium-134 and caesium-137
- спаѓаат во рамките на преодни мерки предвидени во јапонското законодавство (види прилог 1) во однос на максималното ниво на цезиум-134 и цезиум-137/**falling under transitional measures** provided in the Japanese legislation (see Annex III to implementing regulation (EU) No 322/2014) as regards the maximum level for the sum of caesium-134 and caesium-137.

ИЗЈАВУВА дека пратката се однесува на:

- храна за животни и храна која била собрана или преработена пред 11 март 2011 година/feed or food that has been harvested and/or processed before 11 March 2011;
- храна за животни или храна која потекнува и е испорачана од префектурите освен од префектурите Фукушима, Гунма, Ибраки, Мијаги, Саитама, Точиги, Чиба и Ивате, освен печурки, растенија од koshiabura, bamboo shoot, Aralija sprout и bracken со потекло од префектурата Акита, Јамагата и Нагано и други видови печурки кои потекнуваат од префектурите Јаманаши, Шизоука, Нигата и /feed or food originates in and is consigned from a prefecture other than Fukushima, Gunma, Ibaraki, Tochigi, Miyagi, Saitama, Chiba, Tochigi and Iwate, other than mushrooms, koshiabura, bamaboo shoot, Aralia spout and bracken originating in the prefectures Akita, Yamagata and Nagano and other than mushroom originating in the prefectures Yamanashi, Shizouka, Nigata and Aomori;
- храна за животни и храна која е испорачана од префектурите Фукушима, Гунма, Ибараки, Точиги, Мијаги, Саитама, Чиба, Канагава и Ивате, но не потекнува од истите префектури и не е изложена на радиоактивност во текот на транзитот/feed and food that is consigned from Fukushima, Gunma, Ibaraki, Tochigi, Miyagi, Saitama, Tokyo, Chiba, Kanagawa and Iwate prefectures, but originate in one of those prefectures and has not been exposed to radioactivity during transiting;
- храна за животни и храна која потекнуваат и се испорачани од Гунма, Ибараки, Точиги, Мијаги, Саитама, Чиба и Ивате, но не е наведена во Прилог 3 на ова решение, /feed and food not listed in Annex IV to implementing regulation (EU) No 322/2014, that originates in and is consigned from Gunma, Ibaraki, Tochigi, Miyagi, Saitama, Tokyo, Chiba, Kanagawa and Iwate;
- печурки, растение koshiabura, бамбус, aralia sprout и bracken кои потекнуваат од префектурите Акита, Јамагата и Нагано кој во храната за животни и храната за луѓе содржи повеќе од 50 % од овие производи, земени се мостри на(датум), подлежат на лабораториски анализи на.....(датум).....

(име на лабораторија), за да се утврди нивото на радионуклеиди, цезиум-134 и цезиум-137. Лабораторискиот извештај е во Прилог/ koshiabura, bamboo shoot, Aralija sprout, bracken and mushrooms a compound feed or food containing more than 50% of these products, originating in Akita, Yamaga or Nagano prefecture, and has been sampled on.....(date), subjected to laboratory analysis on.....(date) in the.....

(name of laboratory), to determine the level of the radionuclides, caesium-134 and caesium-137. The analytical report is attached;

- печурки или храна за животни или храна која содржи повеќе од 50% од овие производи, со потекло од префектурата Јаманаши, Шизоука, Нигата или Аомори и земени се мостри на.....(датум), спроведени лабораториски анализи на.....(датум).....

(име на лабораторија), за да се утврди нивото на радионуклеиди, цезиум-134 и цезиум-137. Аналитичкиот извештај е во прилог.

Mushrooms or a compound feed or food containing more than 50 % of these products, originating in Yamanashi, Shuzouka, Nigata or Aomori prefecture, and has been sampled on.....(date), subjected to laboratory analysis on.....(date) in the.....

(name of laboratory), to determine the level of the radionuclides, caesium-134 and caesium-137. The analytical report is attached;

- храна за животни или храна од Прилог 3 на ова решение или храна за животни или храна која содржи повеќе од овие производи, која потекнува од префектурите Фукушима, Гунма, Ибараки, Точиги, Мијаги, Саитама, Чиба, и Ивате, земени се мостри на.....(датум), спроведени лабораториски испитувања на.....(датум) во.....(име на лабораторија), за да се утврди нивото на радионуклеиди, цезиум-134 и цезиум-137. Аналитички извештај е во Прилог. /feed and food listed in Annex IV to implementing regulation (EU) No 322/2014 or a compound feed or food containing more than 50 % of these products, that originates in Fukushima, Gunma, Ibaraki, Tochigi, Miyagi, Saitama, Chiba, and Iwate prefectures, and has been sampled on.....(date), subjected to laboratory analysis on.....(date) in the(name of laboratory), to determine the level of the radionuclides, caesium-134 and caesium-137. The analytical report is attached.

храна за животни или храна од непознато потекло или која содржи повеќе од 50 % од (на) состојка (и) од непознато потекло земени се мостри на(датум), спроведени лабораториски испитувања на(датум) во
.....(име на лабораторија), за да се утврди нивото на радионуклиди, цезиум-134 и цезиум-137. Аналитички извештај е во Прилог./feed and food of unknown origin or containing more than 50 % of (an) ingredient(s) of unknown origin and has been sampled on(date), subjected to laboratory analysis on (date) in the
..... (name in laboratory), to determinate the level of the radionuclides, caesium-134 and caesium-137. The analytical report is attached;

Направено во.....на.....

Done at.....on.....

.....
(Надлежен орган, Држава/ competent authority, Member State)

.....
Датум/Date

.....
Печат/Stamp

.....
Потпис/Signature

^(*) Правилникот за начинот на вршење проверка и преглед на граничен премин на пратки од животинско потекло кои се внесени како личен багаж на патниците и се наменети за лична употреба или некомерцијални цели е усогласен со ЕУ Регулацијата бр. 206/2009 од 5 март 2009 за воведување на лични пратки со храна и храна од животинско потекло во европската заедница CELEX 2009R0206.

^(**) Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, листа на трети земји од кои е одобрен увоз и транзит, формата и содржината на ветеринарно-здравствениот сертификат или други документи кои ја придружуваат пратката со живи животни, аква култура и производи од животинско потекло, како и начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со живи животни, аква култура и производи од животинско потекло усогласен со ЕУ Директивата бр. 97/73 за регулирање и организирање на ветеринарните проверки на производи од трети земји кои влегуваат во Европската заедница, CELEX 31997L0078 и ЕУ Директивата бр. 91/496 за воведување на услови за регулирање и организација на ветеринарните проверки на животни од трети земји кои влегуваат во Европската заедница, CELEX 31991L0496.

3058.

Врз основа на член 10-а од Законот за ветеринарно здравство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 113/07, 24/11, 136/11 и 123/12), директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство, донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА ДОПОЛНИТЕЛНИ УСЛОВИ ЗА НАДЗОР КАЈ АКВАТИЧНИ ЖИВОТНИ ВРЗ
ОСНОВА НА АНАЛИЗА НА РИЗИК (*)

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат дополнителните услови за надзор кај акватичните животни врз основа на анализа на ризик заради утврдување на здравствената состојба и унапредување на нивото на здравствена заштита на животните во објектите за производство на аквакултура.

Член 2

Спроведувањето на дополнителните услови за надзор врз основа на анализа на ризик во објектите за производство на аквакултура се врши согласно упатствата дадени во Прилог кој е составен дел на овој правилник.

Член 3

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 02-1699/5
8 јули 2014 година
Скопје

Агенција за храна и ветеринарство
Директор,
Дејан Рунтевски, с.р

(*) Со овој правилник се врши усогласување со Одлуката на Советот 2008/896/ЕЗ од 20 ноември 2008 година за насоки за програма за надзор на здравствена заштита кај акватичните животни заснована на проценка на ризик согласно директива на Советот 2006/88/ЕЗ. Целекс број 32008L0896

Прилог

Упатство за спроведување на дополнителни услови за надзор врз основа на анализа на ризик во објектите за производство на аквакултура**1. Содржина на прегледот****1.1. Проверка на евиденција и клинички преглед**

Секој преглед/контрола на одгледувалиште или област каде се одгледуваат мекотели треба да опфаќа проверка на евиденцијата од член 7 од Правилникот за условите за ставање во промет на аквакултура, нејзината намена, како и начинот на вршење на официјални контроли при ставање во промет на аквакултура*ⁱ и особено се проверува евиденцијата на смртност со што се овозможува проценка на здравствениот статус на одгледувалиштето или област каде се одгледуваат мекотели.

Прегледот се врши на репрезентативен примерок на мостри од секоја епидемиолошка единица.

Клиничкиот преглед опфаќа надворешен и внатрешен преглед на репрезентативен примерок на мостри од свежо угинати риби или слабо витални риби или риби пред угинување со цел откривање на патолошки промени. Целта на прегледот е откривање на болести од листата дадена во Прилог 1, Дел Б од Правилникот за начинот и постапката на пријавување на болести кои задолжително се пријавуваат и листа на болести кои задолжително се пријавуваат*ⁱⁱ.

Ако со клиничкиот преглед се постави сомнеж на присуство на болест од листата дадена во Прилог 1, Дел Б од Правилникот за начинот и постапката на пријавување на болести кои задолжително се пријавуваат и листа на болести кои задолжително се пријавуваат тогаш се земаат мостри од одгледувалиштето или областа каде се одгледуваат мекотели за лабораториско испитување

Мерките кои се применуваат во сличај на сомнеж и/или потврда на болест од листата се пропишани во Правилникот за мерки за сузбивање и искоренување на одредени болести кај водните животни*ⁱⁱⁱ.

1.2. Земање на мостри и лабораториско испитување

Мостри за лабораториско испитување не се земаат при секој клинички преглед. Одлука дали да се земат мостри за лабораториско испитување се донесува врз основа на проверка на евиденцијата/записите на одгледувалиштето или областа каде се одгледуваат мекотели, при прегледот на акватичните животни и останати други релевантни информации.

2. Лица кои се вклучени во спроведувањето на надзорот

Контролите кои се составен дел на програмата за надзор на акватичните животни која е заснована на проценка на ризик ги спроведуваат официјалните ветеринари.

3. Фреквенција на прегледи

Во Прилог 2 од Правилникот за условите за ставање во промет на аквакултура, нејзината намена, како и начинот на вршење на официјални контроли при ставање во промет на аквакултура*^{iv} е пропишана препорачана фреквенција за спроведување на официјални контроли на одгледувалиштата или области каде се одгледуваат мекотели. Фреквенцијата на контроли се темели на:

(а) здравствениот статус на земјата, зоната или одделот во однос на не-егзотични болести наведени во листат на болести дадена во Прилог 1, Дел Б од Правилникот за начинот и постапката на пријавување на болести кои задолжително се пријавуваат и листа на болести кои задолжително се пријавуваат*^v и

(б) степенот на ризик во одгледувалиштето или областа каде се одгледуваат мекотели во однос на пренос и ширење на болести.

4. Здравствениот статус на одгледувалиштата и области каде се одгледуваат мекотели

Во Прилог 2 од Правилникот за условите за ставање во промет на аквакултура, нејзината намена, како и начинот на вршење на официјални контроли при ставање во промет на аквакултура*^{vi} направени се разлики на здравствениот статус на одгледувалиштата и области каде се одгледуваат мекотели на следните категории:

Категорија I

(а) Одгледувалиште или област каде се одгледуваат мекотели прогласено за „слободно“ согласно член 16-а, став (1), точка 1) или точка 2) или член 16-б, став (1) точка 1) или точка 2) од Правилникот за условите за ставање во промет на аквакултура, нејзината намена, како и начинот на вршење на официјални контроли при ставање во промет на аквакултура врз основа на:

– отсуство на акватични видови на животни приемчиви за болеста во земјата, зоната или одделот; или

– неможност причинителот на болеста да опстане/преживее во земјата, зоната или одделот односно во водните извори во земјата, зоната или одделот;

(б) Одгледувалиште или област каде се одгледуваат мекотели прогласено за „слободно“ во согласност со член 16-а, став (1), точка 3) или член 16-б, став (1) точка 3) од Правилникот за условите за ставање во промет на аквакултура, нејзината намена, како и начинот на вршење на официјални контроли при ставање во промет на аквакултура.

Категорија II

Одгледувалиште или област каде се одгледуваат мекотели не е прогласено за слободно од болест но е опфатено со програма на надзор која има за цел постигнување на статус „слободен“ на една или повеќе болести од листата од Прилог 1, Дел Б од Правилникот за начинот и постапката на пријавување на болести кои задолжително се пријавуваат и листа на болести кои задолжително се пријавуваат.

Категорија III

Нема податоци дека одгледувалиштето или областа каде се одгледуваат мекотели е заразено и не е опфатено со програма за надзор која има за цел постигнување на статус „слободен“ на една или повеќе болести од листата од Прилог 1, Дел Б од Правилникот за начинот и постапката на пријавување на болести кои задолжително се пријавуваат и листа на болести кои задолжително се пријавуваат.

Категорија IV

Постојат податоци дека одгледувалиштето или областа каде се одгледуваат мекотели е заразено, но/и е опфатено со програма за надзор која има за цел постигнување на статус „слободен“ на една или повеќе болести од листат од Прилог 1, Дел Б од Правилникот за начинот и постапката на пријавување на болести кои задолжително се пријавуваат и листа на болести кои задолжително се пријавуваат.

Категорија V

Постојат податоци дека одгледувалиштето или областа каде се одгледуваат мекотели е заразено и се применуваат минималните контролни мерки кои се пропишани во Правилникот за мерки за сузбивање и искоренување на одредени болести кај водните животни *^{vii}.

Во зависност од потребата официјалните прегледи/контроли кои се спроведуваат во рамките на програмата на надзор кој се заснова на проценка на ризик, се комбинира со:

(а) официјални контроли/прегледи кои се спроведуваат во рамките на програмата за надзор или искоренување во согласност со Законот за ветеринарно здравство и подзаконските прописи од областа на ветеринарно здравство (за зони или оддели од категорија II и IV);

(б) со било кој надзор кој се спроведува заради задржување на здравствен статус „слободен“ од болест (за зони или оддели од категорија I кои се прогласени за слободни);

(в) со било кој надзор кој се спроведува како дел од мерките пропишани во Правилникот за мерки за сузбивање и искоренување на одредени болести кај водните животни (за зони или оддели од категорија V):

При изготвување на програма за надзор на здравствениот статус кај животните заснован на анализа на ризик се има во предвид следното:

(а) за одгледувалишта или области каде се одгледуваат мекотели кои се наоѓаат во оддели со здравствен статус од категорија II и IV, фреквенцијата на официјалните контроли кои треба да бидат опфатени со програмата на надзор или искоренување треба да биде поголема од онаа која е предвидена во Прилог 2 од Правилникот за условите за ставање во промет на аквакултура, нејзината намена, како и начинот на вршење на официјални контроли при ставање во промет на аквакултура и затоа не е потребно донесување на посебни услови во однос на фреквенциите на официјална контрола на одгледувалиштата и области каде се одгледуваат мекотели лоцирани во делови кои се веќе опфатени со овие програми;

(б) посебни услови за фреквенција на официјалните контроли во рамките на програмата за надзор заснована на анализа на ризик може да се побараат за одгледувалишта или области каде се одгледуваат мекотели во оддели со здравствен статус од категорија I, III и V, зависно од посебни околности и национални одредби;

(в) треба да се има во предвид дека одгледувалиштата и областите каде се одгледуваат мекотели може да имаат различен здравствен статус во однос на различни болести, особено кога на одгледувалиштето или областа каде се одгледуваат мекотели се присутни врсти на животни кои се приемчиви на една или повеќе не-егзотични болести од листата*¹.

¹ Пр. одгледувалиште каде се одгледува виножитна пастрмка може да биде слободно од Инфективна анемија кај лосос (ИСА) (категија I), да биде во категорија II (одобрена програма за надзор на Вирусна хеморагична септикемија ВХС и да има непознат статус во однос на Инфективна хематопоетска некроза (ИХН) (категија III)

5. *Одредување на степенот на ризик на одгледувалиштата и областите каде се одгледуваат мекотели*

5.1. Општи карактеристики

Степенот на ризик на одгледувалиштата и области каде се одгледуваат мекотели е различна не само помеѓу делови со различен здравствен статус туку и во делови со ист здравствен статус².

Во точка 5.2. од овој Прилог се дадени фактори на ризик кои се важни за одредување на степенот на ризик за одгледувалиштата или области каде се одгледуваат мекотели.

Во точка 5.3 од овој Прилог дадени се модели кои можат да се користат за класификација на одгледувалиштата и области каде се одгледуваат мекотели како делови со низок среден и висок степен на ризик. За одредување на степенот на ризик на одгледувалиштето и областа каде се одгледуваат мекотели може да се користат и други модели доколку истите се сметаат за посоодветни во дадената ситуација.

Во ова упатство не се обезбедени информации за начинот на кој моделите дадени во точка 5.3. од овој Прилог ќе се применуваат. Агенцијата за храна и ветеринарство може да:

- (а) примени модел на секое одгледувалиште и област каде се одгледуваат мекотели поединечно, за одредување на поединечен степен на ризик, или
- (б) применува модел на евидентирање на различни одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели на одредена територија и одредува кои категориите на одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели имаат низок, среден или висок степен на ризик.

5.2. Фактори на ризик

Факторите на ризик се важни за одредување на степенот на ризик на одгледувалиштата или области каде се одгледуваат мекотели. Истите вклучуваат но не се ограничени само на:

- (а) директно ширење на болеста преку вода;
- (б) движење/ транспорт на акватични животни;
- (в) вид на производство;
- (г) вид на акватични животни кои се одгледуваат;
- (д) биосигурносен систем, вклучително вештини на вработените и обуки;
- (ѓ) густината на одгледувалишта и областите каде се одгледуваат мекотели и објекти за преработка во делот каде се одгледувалиштата и областите каде се одгледуваат мекотели;
- (е) близина на одгледувалиштата и областите во кои одгледуваат на мекотели, кои се категоризирани со понизок здравствен статус од одгледувалиштето или области каде се одгледуваат мекотели кое е предмет на категоризација;

² На пример одгледувалиште кое е прогласено за слободно од неегзотична болест од листата, претставува низок ризик за ширење на таквата болест, но одгледувалиштето кое произведува сопствен подмладок претставува многу помал ризик отколку одгледувалиште кое подмладокот го купува од еден или повеќе различни снабдувачи.

(ж) евиденција на записи за здравствениот статус на одгледувалиштето или областа каде се одгледуваат мекотели и други одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели кои се наоѓаат во тоа епидемиолошко област;

(з) присутност на причинителот на болеста кај диви водни животни кои живеат во близина на одгледувалиштата или област каде се одгледуваат мекотели;

(с) ризик/опасност предизвикана од близината на човечкиот фактор на одгледувалиштата или области на кои се одгледуваат мекотели;

(и) грабливци или птици кои имаат пристап до одгледувалиштата или области каде се одгледуваат мекотели.

Употребата на покомплексен систем на проценка на степенот на ризик во одгледувалишта или области каде се одгледуваат мекотели имајќи ги во предвид сите фактори на ризик може да се изврши прецизно класифицирање на одгледувалиштето или областа каде се одгледуваат мекотели во согласност со нивниот степен на ризик. Овој систем е скап, одзема време и понатамошното разгледување/анализирање на различните фактори на севкупниот ризик претставува комплексна постапка.

Имајќи во предвид потешкотијата за користење на сложен систем за класифицирање на одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели најчесто се имаат во предвид следните фактори на ризик:

(а) директно ширење на болеста преку вода како резултат на близината на одгледувалиштата и област каде се одгледуваат мекотели;

(б) движење на акватичните животни.

Овие два фактора на ризик се важни без оглед на типот на производство, видот на акватични животни кои се одгледуваат на одгледувалиштето или областа каде се одгледуваат мекотели и болеста.

5.3. Модел на одредување на степенот на ризик во одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели

Моделот за одредување на степенот на ризик (висок/ среден/ низок) во одгледувалиштата или областите каде се одгледуваат мекотели е во 3 чекори:

Чекор I.: Проценка на веројатноста на пренос на болести во одгледувалишта или области каде се одгледуваат мекотели;

Чекор II.: Проценка на веројатноста на ширење на болеста од одгледувалишта или области каде се одгледуваат мекотели

Чекор III.: Проценка на степенот на ризик со комбинирање на чекорите I и II.

Чекор I.

Проценка на веројатноста на пренос на болести во одгледувалиштето или областа каде се одгледуваат мекотели

Веројатност на пренос на болестите преку вода и пренос поради географската близина на одгледувалиштата или области за одгледување на мекотели	Веројатност на пренос на болести со движење и пренос на аквакултура	Степен на ризик
Висок	Висок	Висок
Висок	Низок	Среден
Низок	Висок	Среден
Низок	Низок	Низок

Чекор II.

Проценка на веројатноста на ширење на болеста од одгледувалишта или области каде се одгледуваат мекотели

Веројатност на ширење на болеста по воден пат и поради географската близина на одгледувалиштата или области каде се одгледуваат мекотели	Веројатност на ширење на болеста преку движење / транспорт на акватични животни	Степен на ризик
Висок	Висок	Висок
Висок	Низок	Среден
Низок	Висок	Среден
Низок	Низок	Низок

Чекор III

Проценка на степенот на ризик со комбинирање на чекорите I и II

Чекор I

Веројатност за внес на болест

Висока

Средна

Ниска

С	В	В
Н	С	В
Н	Н	С
Ниска	Средна	Висока

Чекор II

Веројатност на ширење на болест

5.4. Степен на ризик за одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели кои спаѓаат во категорија I во однос на здравствениот статус

Одгледувалиштата и области каде се одгледуваат мекотели во кои не се одгледуваат врсти на акватични животни кои не се приемчиви за не-егзотични болести од листата во Прилог I Дел Б од Правилникот за начинот и постапката на пријавување на болести кои задолжително се пријавуваат и листа на болести кои задолжително се пријавуваат*^{viii}. се смета дека имаат низок степен на ризик. Како резултат на тоа нема потреба во рамките на надзор на здравствената состојба кај животните врз основа на проценка на ризик да се вклучи различна фреквенција на прегледите/контролите кои ги спроведуваат официјалните ветеринари.

Одгледувалиштата и областите каде се одгледуваат мекотели може да имаат различен степен на ризик во однос на преносот и ширењето на не-егзотичните болести од листа со болести или особено опасни заразни болести. Врз основа на ова може да се направи класифицирање на одгледувалиштата или области каде се одгледуваат мекотели во согласност со нивниот степен на ризик и на тој начин да се направи разлика во степенот на надзор и контрола. На овој начин може да се направи оптимално користење на ресурсите.

5.5. Проценка на веројатноста на пренос и ширење на болести преку вода поради географската близина на одгледувалиштата и области каде се одгледуваат мекотели

Одгледувалиштата и областите каде се одгледуваат мекотели имаат низок ризик во преносот и ширењето на болеста доколку од изворот или испустот со вода или околината во која се наоѓа одгледувалиштето или областа каде се одгледуваат мекотели се смета дека може да обезбеди одреден степен на заштита од внесување и ширење на причинител на болест. Ризикот од пренос и ширење на болеста на или од одгледувалиште или област каде се одгледуваат мекотели преку вода и како резултат на географската близина на одгледувалиштето и областа каде се одгледуваат мекотели значително се разликува (на пример: во затворен систем на кружење на водата која се црпи од извори и каде отпадната вода се дезинфицира (многу низок ризик) до кафезно одгледувалиште со голем број на други одгледувалишта во негова близина (многу висок ризик))

Моделот од точка 5.3 на овој Прилог прави разлика само помеѓу висока и ниска веројатност за ширење на болеста преку вода како резултат на географската близина на одгледувалиштата и област каде се одгледуваат мекотели.

Примерите дадени во оваа точка може да се смета дека претставуваат ниска веројатност за пренос и ширење на болеста со преку вода и поради географската близина на одгледувалиште и област на кое се одгледуваат мекотели.

Примерите дадени во оваа точка не ги опфаќаат сите можни сценарија и затоа не смее да се заклучи дека одгледувалиштата или областите каде се одгледуваат мекотели кои не се вклучени во примерите претставуваат висока веројатност за пренос или ширење на болеста.

5.5.1. Примери со низок ризик за пренос на болест преку вода како резултат на географската близина на одгледувалиштето и областа каде се одгледуваат мекотели:

(а) одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели кои се напојуваат со вода од извор или бунари;

(б) одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели кои се напојуваат со вода која е дезинфицирана или третирана за да се спречи внес на болеста;

(в) одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели кои се напојуваат со вода од други извори кои:

– не се споени со одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели или објекти за преработка кои одгледуваат или преработуваат врсти приемчиви на иста болест на релевантното одгледувалиште или област каде се одгледуваат мекотели;

– не содржи диви водни животни од приемчиви видови;

(г) копнените водни базени кои опфаќаат рибници и езера, кои се изолирани од други водни извори при детерминирањето дали вонниот базен може да се смета за изолиран треба да се имаат во предвид сезонските промени и можниот контакт со други водени извори (поплавени);

(д) одгледувалишта или области каде се одгледуваат мекотели кои се лоцирани покрај брег и кои се заштитени со сигурна оддалеченост од други одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели и објекти за преработка кои одгледуваат и преработуваат врсти на аквакултура приемчиви за истите болести како и врстите на аквакултура кои се држат на предметните одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели. Сигурна оддалеченост од брегот ја одредува Агенцијата за храна и ветеринарство имајќи ја во предвид можноста и способноста релевантните причинители на болест да преживеат и опстанат во отворени води, водени струи и плимни промени.

5.5.2. Примери на низок ризик на ширење на болеста преку вода и поради географската близина на одгледувалиштето и областа каде се одгледуваат мекотели се:

(а) одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели кои немаат испуст во природни проточни води (на пример: одгледувалишта/рибници кои имаат испуст на водата во земја или нива).

(б) одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели кои се дезинфицираат или на било кој друг начин ја третираат отпадната вода за да се спречи ширење на причинителот на болеста;

(в) одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели кои ја испуштаат својата вода во јавна канализација под услов јавната канализација да користи облик на прочистување на водата, но ако канализациската вода се испушта во природна вода без претходно третирање тогаш ваквите одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели не смеат да се сметаат како одгледувалишта со ниска веројатност за ширење на болеста;

(г) одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели без испуст на водата во води во кои живеат акватични животни или диви водени животни кои се приемчиви на релевантните болести од листата;

(д) копнени водени базени, вклучително рибници и езера кои се изолирани од други водени извори, во детерминирањето дали овие водени базени може да се сметаат како изолирани треба да се имаат во предвид сезонските промени и можноста за контакт со други водени извори особено во случај на поплава;

(ѓ) одгледувалишта или област каде се одгледуваат мекотели кои се лоцирани покрај брег и кои се заштитени со сигурна оддалеченост од други одгледувалишта и областите каде се одгледуваат мекотели и објекти за преработка кои одгледуваат и преработуваат врсти на аквакултура приемчиви за истите болести како и врстите на аквакултура кои се држат на предметните одгледувалишта и области каде се одгледуваат мекотели. Сигурна оддалеченост од брегот ја одредува Агенцијата за храна и ветеринарство имајќи ја во предвид можноста и способноста релевантните причинители на болест да преживеат и опстанат во отворени води, водени струи и плимни промени.

5.6. Проценка на веројатноста на преносот и ширењето на болестите преку движење/ транспорт на акватичните животни

Движењето на акватичните животни во и од одгледувалиште и област каде се одгледуваат мекотели е важен начин на пренос на болестите.

За оваа проценка важно е:

- (а) место на потекло на акватичните животни;
- (б) број на акватични животни кои се донесени во одгледувалиштето или областа каде се одгледуваат мекотели;
- (в) број на различни доставувачи на акватични животни;
- (г) фреквенција и зачестеност на движење на акватични животни во и од одгледувалиште и област каде се одгледуваат мекотели.

Моделот од точка 5.3 на овој Прилог дава препорака да се направи групирање на одгледувалиштата во групи врз основа на нивниот висок или низок ризик во однос на пренос и ширење на болеста преку движење на акватичните животни. За овој модел се земаат во предвид донесување на акватични животни на одгледувалиштата или одгледувалиштата вршат достава (вклучително и икра) односно потеклото на овие животни.

Во оваа точка се наведени примери за состојби за кои може да се смета дека преставуваат низок ризик за пренос и ширење на болеста преку движење и пренос на аквакултурата.

Примерите во оваа точка не ги вклучуваат сите можни состојби затоа не смее да се заклучи дека одгледувалиштата или област каде се одгледуваат мекотели кои не се вклучени преставуваат висок ризик за пренос или ширење на болеста.

5.6.1. Примери со ниска веројатност за пренос на болести по пат на набавување на акватични животни на одгледувалиштата или области каде се одгледуваат мекотели:

- (а) одгледувалишта или области во кои се одгледуваат мекотели кои произведуваат јајца и подмладок за сопствено одгледување (ова може да биде случај за одгледувалишта кои одгледуваат/ произведуваат сопствен насад на аквакултура и каде производството е засновано на користење на природни извори);

(б) во случај кога акватичните животи се добиваат/доаѓаат само од зона или оддел слободен од болест за одгледувалиштата кои имаат здравствено статус од категорија III и IV немора животните да се донесуваат од зони или оддели слободни од болест. Одлуката вакво одгледувалиште да набавува акватични животни од одгледувалишта со здравствено статус слободно од болест го разликува тоа одгледувалиште од другите одгледувалишта со таков статус. Одгледувалиштата кои имаат здравствено статус од категорија I може да примаат животни кои потекнуваат од места со статус слободни од болест и тој критериум мора да се почитува за да се одржува статусот;

(в) случаи кога се донесуваат диви водени животни пуштени од карантин и наменети за понатамошно одгледување;

(г) во случаи кога се носи икра која е дезинфицирана, ова е важно само ако постојат научни докази или практично искуство дека дезинфекцијата значително го намалува ризикот од пренос на болест на задоволително ниво во однос на болестикои се на листата на кои видовите на акватични животни во одгледувалиштето или областа каде се одгледуваат мекотели се приемливи.

5.6.2. Примери за ниска веројатност на ширење на болеста по пат на донесување на акватични животни на одгледувалишта или области каде се одгледуваат мекотели се:

(а) одгледувалиштата и област на кои се одгледуваат мекотели кои не доставуваат животни за понатамошно одгледување, повторно населување или обновување на залихи;

(б) Одгледувалиштат со риба кои вршат достава само на дезинфицирана икра доколку постојат научни докази или практично искуство дека дезинфекцијата значително го намалува ризикот на пренос на болеста на прифатливо ниво во однос на егзотични и не-егзотични болести од листата на кои видовите од тоа одгледувалиште се приемливи.

*ⁱ Член 7 од Правилникот за Условите за ставање во промет на аквакултура, нејзината намена, како и начинот на вршење на официјални контроли при ставање во промет на аквакултура е усогласен со член 8 од Директивата на Советот 2006/88/ЕЗ од 24 октомври 2006 година за здравствените барања за аквакултурата и производи од аквакултура за спречување и контрола на одредени болести кај водни животни, број 32006L0088; со последна измена со имплементативна Директива на Комисијата 2012/31/ЕЗ, број 32012L0031;

*ⁱⁱ Прилог 2 од Правилникот за Условите за ставање во промет на аквакултура, нејзината намена, како и начинот на вршење на официјални контроли при ставање во промет на аквакултура е усогласен со Анекс 3 дел 2 од Директивата на Советот 2006/88/ЕЗ од 24 октомври 2006 година за здравствените барања за аквакултурата и производи од аквакултура за спречување и контрола на одредени болести кај водни животни, број 32006L0088; со последна измена со имплементативна Директива на Комисијата 2012/31/ЕЗ, број 32012L0031

*ⁱⁱⁱ Правилникот за мерки за сузбивање и искоренување на одредени болести кај водните животни е усогласен со поглавје 5 од Директивата на Советот 2006/88/ЕЗ од 24 октомври 2006 година за здравствените барања за аквакултурата и производи од аквакултура за спречување и контрола на одредени болести кај водни животни, број 32006L0088; со последна измена со имплементативна Директива на Комисијата 2012/31/ЕЗ, број 32012L0031

*^{iv} Прилог 2 од Правилникот за Условите за ставање во промет на аквакултура, нејзината намена, како и начинот на вршење на официјални контроли при ставање во промет на аквакултура е усогласен со Анекс 3 дел 2 од Директивата на Советот 2006/88/ЕЗ од 24 октомври 2006 година за здравствените барања за аквакултурата и производи од аквакултура за спречување и контрола на одредени болести кај водни животни, број 32006L0088; со последна измена со имплементативна Директива на Комисијата 2012/31/ЕЗ, број 32012L0031

*^v Прилог 1, Дел Б од Правилникот за начинот и постапката на пријавување на болести кои задолжително се пријавуваат и листа на болести кои задолжително се пријавуваат е усогласено со Part II of Annex IV Directive 2006/88/EC.

*^{vi} Прилог 2 од Правилникот за Условите за ставање во промет на аквакултура, нејзината намена, како и начинот на вршење на официјални контроли при ставање во промет на аквакултура е усогласен со Анекс 3 дел 2 од Директивата на Советот 2006/88/ЕЗ од 24 октомври 2006 година за здравствените барања за аквакултурата и производи од аквакултура за спречување и контрола на одредени болести кај водни животни, број 32006L0088; со последна измена со имплементативна Директива на Комисијата 2012/31/ЕЗ, број 32012L0031;

*^{vii} Правилникот за мерки за сузбивање и искоренување на одредени болести кај водните животни е усогласен со поглавје 5 од Директивата на Советот 2006/88/ЕЗ од 24 октомври 2006 година за здравствените барања за аквакултурата и производи од аквакултура за спречување и контрола на одредени болести кај водни животни, број 32006L0088; со последна измена со имплементативна Директива на Комисијата 2012/31/ЕЗ, број 32012L0031

*^{viii} Прилог 1, Дел Б од Правилникот за начинот и постапката на пријавување на болести кои задолжително се пријавуваат и листа на болести кои задолжително се пријавуваат е усогласено со Part II of Annex IV Directive 2006/88/EC

АГЕНЦИЈА ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИИ

3059.

Врз основа на член 24, став (1) алинеја 3, и член 62, став (5) од Законот за електронските комуникации („Службен весник на Република Македонија” бр. 39/2014), директорот на Агенцијата за електронски комуникации на ден 10.7.2014 година, донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА НАЧИНОТ НА ИЗГРАДБА НА ЈАВНИТЕ ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИСКИ МРЕЖИ И ПРИДРУЖНИ СРЕДСТВА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Предмет и цел

(1) Со овој правилник се утврдува начинот на изградба на јавните електронски комуникациски мрежи и придружни средства.

(2) Целта на овој правилник е при изградбата на јавните електронски комуникациски мрежи и придружни средства да се обезбеди:

- заштита на работната и животната средина,
- заштита на просторот од непотребни интервенции,
- заштита на човековото здравје и безбедност и
- унапредување на развојот и поттикнување на иницијативи во јавните електронски комуникациски мрежи со воведување на нови технологии и услуги, а особено со воведување на следни генерации на јавни електронски комуникациски мрежи.

Член 2

Значење на одредени поими

Во овој правилник, покрај дефинициите од Законот за електронските комуникации, се употребуваат и поими со следното значење:

(а) Јавна радиокомуникациска мрежа е јавна електронска комуникациска мрежа со која се обезбедува емитување, пренос или прием на знаци, сигнали, текст, слики и звуци или други содржини од каква било природа преку радиобранови;

(б) Јавна кабелска електронска комуникациска мрежа претставува јавна електронска комуникациска мрежа, чии сегменти на рбетниот и пристапниот дел се изградени од кабли (од упредени бакарни парици, коаксијални, хибридни коаксијално-оптички и/или оптички) и придружни дистрибутивни и изводни точки – надворешни ормари и надземни носачи, канали, цевки, кабелски окна/шахти и се користи за дистрибуција на јавни електронски комуникациски услуги до крајниот корисник;

(в) Јавна комбинирана електронска комуникациска мрежа претставува јавна електронска комуникациска мрежа чии сегменти се изградени од комбинација од мрежите дефинирани под точките а) и б) од овој член;

(г) Предавателен и приеман антенски систем (во понатамошниот текст: антенски систем) е систем составен од: антена, антенски засилувач, антенски столб, антенски вод, средства за прицврстување на антенски столб и антенски вод и систем за заземјување со громобранска заштита;

(д) Претплатнички електронски комуникациски инсталации во објектите се:

- Елементите на електронската комуникациска инфраструктура (простории, инсталациони цевки, канали и други средства за водење на каблите, објекти кои служат за инсталирање на различни опрема и кабли, кабинети кои служат како дистрибутивни точки, како и влезните отвори за подземни и надземни шахти),

- Елементите на електронската комуникациска мрежа (кабли со повеќе парици, коаксијални кабли, кабли со оптички влакна и друга опрема што ќе овозможи пренос на глас, податоци и аудиовизуелна содржина),

- Заедничкиот приеман антенски систем кој се состои од приемни антени, уреди за засилување и конверзија на сигналите, антенскиот вод и други елементи, на кои можат да бидат поврзани повеќе независни приемници;

(ѓ) Подрачје со зголемена осетливост е подрачје кое опфаќа:

- самостојни семејни куќи и станбени згради наменети за целодневен престој на луѓе,

- училишта, градинки, болници и детски игралишта (според урбанистички план),

- површини на неизградени парцели кои според урбанистичкиот план се наменети за објекти наведени во алинеите 1 и 2 од оваа точка;

(е) Кабел за поврзување е кабел кој поврзува две точки со активна или пасивна опрема и не се разгранува до крајни корисници;

(ж) Кабелска канализација е дел од физичка инфраструктура која се состои од мрежа на подземни канали или цевки од соодветен материјал, кабелски шахти и кабелски галерии, која служи за поставување и заштита на електронски комуникациски кабли;

(з) Кабелска галерија е подземна просторија во облик на ходник која служи за сместување на голем број на кабли;

(с) Едностанбени објекти се самостојни семејни куќи, вили, атриумски куќи, куќи во низ и куќи за одмор;

(и) Повеќестанбени објекти се станбени згради со два или повеќе стана кои можат да бидат станбени блокови, повеќекатници и солитери;

(ј) Ако во објектот има и станбени и деловни простории, а повеќе од половината од просторот е наменет за домување, објектот е станбено-деловен, а доколку во објектот повеќе од половината од просторот е наменет за извршување на деловни и други стопански дејности, објектот е деловно-станбен.

Член 3

Јавните електронски комуникациски мрежи и придружните средства треба да се планираат, проектираат, поставуваат, градат, употребуваат, реконструираат и одржуваат под услови утврдени со Законот за електронските комуникации, прописите донесени врз основа на него, прописите за просторно и урбанистичко планирање и градење, прописите за заштита на животната средина, нормативите, прописите и техничките спецификации содржани во препораките на Европската Унија.

II. ЈАВНИ РАДИОКОМУНИКАЦИСКИ МРЕЖИ И АНТЕНСКИ СИСТЕМИ

Член 4

Јавните радиокомуникациски мрежи, покрај со актите од член 3 од овој правилник, треба да се планираат, проектираат, градат и поставуваат согласно:

- Планот за намена на радиофреквенциски опсези во Република Македонија;
- Планот за доделување и користење на радиофреквенции во Република Македонија;
- Националните стандарди;
- Стандардите на ETSI (Европски институт за стандардизација во телекомуникациите);
- Препораки и одлуки на ITU и СЕРТ;
- Други стандарди (стандарди кои сеуште не се усвоени како македонски, а се применуваат во Европската Унија).

Член 5

Проектната документација за изградба на јавните радиокомуникациски мрежи и антенски системи и придружните средства треба да ги содржи следните податоци:

- Опис и урбанистичко технички услови за подрачјето на градбата;
- Ситуација на подрачјето на градбата со вртани објекти на радио комуникациска мрежа;
- Основни податоци за објектот над кој ќе се постави радиокомуникациска опрема;
- Основни податоци за веќе изградената електронска комуникациска мрежа, антенски системи и придружните средства доколку истите се во непосредна близина на ново предвидените објекти;
- Географски координати во државен координатен систем или во WGS 84 систем со параметри на трансформација помеѓу двата система;
- Надморска висина;
- Азимут и елевација на максимално зрачење на антената;
- Тип, висина, димензии и носивост на антенски столб;
- Тип, димензии и висина на поставеност на антени;
- Тип и димензии на опрема;
- Пресметка на очекуваните вредности на електромагнетното поле на подрачја со зголемена осетливост;
- Пресметка на јачина на електрично поле со дијаграм на зрачење; и
- Податоци за заземјување и пренапонска заштита.

Член 6

(1) Изложеноста на јавноста на нејонизирачко електромагнетно зрачење со пуштањето во работа на антенски систем не треба да ги надминува вредностите пропишани со Упатството за гранични вредности при изложеност на нејонизирачко зрачење издадено од Меѓународна комисија за заштита од нејонизирачко зрачење (ICNIRP – International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection).

(2) Агенцијата за електронски комуникации (во поатамошниот текст: Агенција) врши контрола со мерење на нејонизирачкото електромагнетно зрачење, со цел да ја утврди усогласеноста на антенските системи со вредностите од став (1) на овој член. Процедурата за мерење е во согласност со препораката ECC RECOMMENDATION (02)04 (revised Bratislava 2003, Helsinki 2007).

(3) Доколку при мерењето, се утврди надминување на вредностите пропишани во Упатството од став (1) на овој член, Агенцијата ќе преземе мерки во согласност со членот 48 од Законот за електронските комуникации.

Член 7

Сите нови и постоечки корисници на радиофреквенции треба да обезбедат нивните инсталации да се дизајнирани и работат во согласност со критериумите

за имунитет, односно кај куќиштето на електронската опрема да не се надминува јачината на полето наведена во Табела 1, со цел да се минимизира ефектот врз електронска опрема во непосредна околина.

Табела 1

Тип на опрема	Критериум за јачина на поле	
	dB μ V/m	V/m
Радиодифузен приемник	125	1.83
Придружна опрема	125	1.83
Радио-осетлива Опрема	130	3.16

Член 8

Антенскиот систем треба да биде изведен согласно проектот за статика со сеизмика.

Член 9

(1) Заштита од пренапони се постигнува со одведувачи на пренапони чиј пробивен напон е помал од 1000 V, а одводна моќ најмалку 0,5 Ws. Одведувачите на пренапони за предавателен антенски систем со погонски напон над 1000 V може да се употребат само ако заштитниот дел има соодветна изолациона цврстина.

Изолациониот материјал треба да биде незапалив.

(2) Проводливите неактивни делови на надворешните антенски системи, како и металните конструкции кои служат за носење или за прицврстување на антените, треба да бидат врзани за земја преку проводник за заземјување.

(3) Доколку отпорот при еднонасочна струја помеѓу антената и заземјувачот е поголем од 500 Ω , треба да се предвиди заштита за одведување на атмосферскиот пренапон согласно ставот (1) од овој член.

(4) При заштита на антенските столбови од непроводливи материјали треба да се употреби челична цинкувана жица со пречник од најмалку 8 mm или бакарна жица со пречник од најмалку 6 mm. Оваа жица се поставува до врвот на столбот, а се заземјува согласно членот 10 од овој Правилник.

(5) Заради заштита на изолаторот во случај на прескање, тој треба да биде премостен со уред за заштита од искрење, чиј погонски напон треба да е помал од напонот на прескок на изолаторот.

(6) При употреба на надворешни антени, а во случај на временски непогоди се препорачува примена на преклопник за преспојување на антенскиот довод на краток спој со системот за заземјување.

Член 10

(1) Заземјувањето на антената не може да се врши преку нултиот вод на мрежата.

(2) Заземјувањето на антенскиот систем може да се приклучи на сите заземјувања кои се усвоени како заштитна мрежа.

(3) Алуминиум не се употребува за положување во земја, ниту на места загрозуени од корозија (соли, агресивни гасови и течности и сл.).

(4) Како проводници за заземјување, под услов на спојниците да има обезбедено добра електрична проводливост, дозволени се:

- громобрански одводи,
- метални цевки и
- поголеми делови од металната конструкција на згради (олуци и сл.).

(5) Проводниците за заземјување треба по најкраток пат да бидат доведени до заземјувачот, по можност по вертикална патека. Дозволен е делумно хоризонтален или вертикален распоред на проводникот за заземјување.

Член 11

(1) Деловите на предавателните антенски системи кои се под напон, а се наоѓаат во подрачје на ракување, треба да бидат заштитени од случаен контакт.

(2) Ако антенските системи со делови под напон кои ја загрозуваат безбедноста на животот на луѓето се поставени на покриви на згради на кои пристапот е слободен, тие треба да бидат изведени со заштита од случаен допир, со тоа што деловите под напон треба да бидат минимално оддалечени од приодот 1,25 m и да се на минимална висина од 1,25 m и обележени со табла со предупредување што може да се забележи од сите природни страни.

Член 12

(1) При изведбата на антенските системи треба:

- водовите на антенските системи да се што подобро и потрајно изолирани;
- механичките spoevi да обезбедуваат трајно сигурен контакт неподложен на корозија;
- антената да биде поставена на места каде нивото на корисниот сигнал е што поголем, а нивото на сигналот што пречи да биде што помал и да се користат насочени и антени поставени на повеќе нивоа, секаде каде што тоа е можно;
- антената да биде што повеќе оддалечена од електроенергетските водови и да не се води паралелно со нив;
- антенските водови да се оклопени.

(2) Кај антенски засилувачи и претворувачи на фреквенција треба да се спречи продирање на напони што пречат преку водовите за напојување од електроенергетската мрежа. Пригушените спреги меѓу антенскиот приклучок и приклучокот за напојување од електроенергетската мрежа треба да бидат еднакви на пригушувањето што е пропишано за радиодифузни приемници.

Член 13

(1) За поставување на антенски системи во заштитната зона на радио центри потребно е да се обезбеди одобрение од сопственикот на радио центарот.

(2) Изборот на место за поставување на антенски систем треба да е такво да се сведе на минимум можноста за појава на штетни пречки.

(3) Ако антенскиот систем се постави на покрив на зграда, треба да се постави така:

- да не го менува или попречува приодот до оцаците;
- да не го отежнува приодот или ракувањето со други уреди, ниту работата на оцаците;
- на оние места каде што постои можност за електричен контакт да се постави натпис со предупредување за опасност.

(4) Ако антенските системи се поставуваат во зона на аеродром или преку тие системи поминуваат воздушни патишта, согласно Правилникот за посебните услови за планирање, проектирање, изградба и реконструкција на аеродром („Службен весник на Република Македонија“ бр 143/09 и 156/12), а во поглед на обележувањето на антенските системи, ќе се применува Правилникот за условите за поставување, градба и обележување на објекти, инсталации и уреди во зоната на аеродромот, објекти и уреди за контрола на летањето и

објекти надвор од зоната на аеродромот кои што можат да влијаат на безбедноста на воздушниот сообраќај и условите и начинот на обработка на земјиштето во зоната на аеродромот и земјиштето во негова непосредна близина („Службен весник на Република Македонија“ бр 156/12).

(5) Деловите на антенските системи кои во текот на работата или при дефект се подложни на загревање, треба да бидат поставени така да не предизвикуваат никаква опасност од пожари.

Член 14

(1) За спречување на меѓусебно попречување, треба да се поставуваат заеднички приемни антенски системи на објектите каде што е технички и имотно-правно возможно.

(2) Електричниот и другите материјали за изградба на заеднички примен антенски систем треба да одговараат на пропишаните норми и стандарди во поглед на сигурноста, квалитетот и физичката, механичката и хемиската отпорност на материјалот.

(3) Антенски водови не смеат да се поставуваат на места каде што температурата во околината надминува 70 °C.

(4) Антенскиот засилувач треба да се постави на место каде што е овозможено струење на свеж воздух. Куќиштето на засилувачот треба да е изведено со соодветни отвори за вентилација.

III. ЈАВНИ КАБЕЛСКИ ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИСКИ МРЕЖИ

Член 15

Јавната кабелска електронска комуникациска мрежа и придружните средства треба да се планираат, проектираат, поставуваат и градат на начин кој нема да ја попречува работата на другите електронски комуникациски мрежи и придружни средства, како ни обезбедувањето на другите електронски комуникациски услуги.

Член 16

Преку јавни кабелски електронски комуникациски мрежи, треба на крајните корисници, да им се обезбеди сигурен пренос на јавни електронски комуникациски услуги со задоволување на одредени општи и посебни услови за квалитет, во согласност со Законот за електронските комуникации и препораките на ITU-T за обезбедување на одредено ниво на квалитет на пренос.

Член 17

(1) Основа за планирање на јавната кабелска електронска комуникациска мрежа и придружните средства на некое подрачје се просторните и урбанистичките планови на тоа подрачје или проект за инфраструктура;

(2) Планирањето на кабелската електронска комуникациска мрежа и придружните средства се врши за некоја одредена логична целина која може да биде дел од некое подрачје опфатено со просторни и урбанистички планови, или пак да биде опфатена со повеќе такви планови;

(3) Планираните капацитети на јавната кабелската електронска комуникациска мрежа и придружните средства на одредено подрачје опфатено со урбанистички планови треба да ги задоволат потребите на сите изградени и планирани објекти на подрачјето опфатено со планот и тоа за период од пет години;

(4) По одредувањето на технологијата и капацитетот на јавната кабелска електронска комуникациска мрежа и придружни средства потребно е во постапката на планирање да се одреди и планираната траса на јавната кабелска електронска комуникациска мрежа;

(5) При планирање на траса на јавна кабелска електронска комуникациска мрежа во предвидено подрачје, се прибавуваат податоци од единствената точка за информации од ставот (6) на овој член за планираната изградба на јавна електронска комуникациска мрежа и средства како и за постоечката и планирана физичка инфраструктура на субјектите кои управуваат со инфраструктурните објекти утврдени во Законот за катастар на недвижности;

(6) Единствената точка за информации ја обезбедува Агенцијата преку својата веб страна со цел заинтересираните страни, покрај другото, да добијат минимални информации, во однос на планираната изградба на јавна електронска комуникациска мрежа и средства како и на постоечката и планирана физичка инфраструктура на субјектите кои управуваат со инфраструктурните објекти утврдени во Законот за катастар на недвижности;

(7) Податоците од ставот (6) на овој член, се однесуваат на видот, основните технички карактеристики и хоризонталната и вертикалната поставеност на подземните и надземните инфраструктурни објекти и придружната инсталација, како и податоци за субјектите кои управуваат со истите;

(8) Пристапот до единствената информациска точка за добивање на минимални информации за одредена област, Агенцијата го овозможува во електронска форма при тоа имајќи ги предвид принципите на пропорционалност и недискриминација;

(9) На писмено барање од заинтересираните страни, Агенцијата може податоците од ставот (6) на овој член да ги достави во хартиена или електронска форма во рок од 15 дена од денот на приемот на барањето. Во барањето се наведува локацијата за која се бара информацијата, деталните информации што се бараат, како и потребата за бараните информации;

(10) Агенцијата може да го одбие барањето од ставот (9) на овој член, доколку оцени дека истото не е соодветно и оправдано.

Член 18

(1) Проектната документација за изградба на јавни кабелски електронски комуникациски мрежи и придружните средства треба да ги содржат следните податоци:

- Опис и урбанистичко технички услови за подачјето на градба на мрежата;
- Ситуација на подрачјето на градба на мрежата со вртани објекти на кабелската електронска комуникациска мрежа;
- Податоци за капацитетот на проектираната кабелска електронска комуникациска мрежа и број на можни корисници;
- Податоци за веќе изградената јавна кабелска електронска комуникациска мрежа, доколку истата се користи како составен дел на мрежата за која се изработува проектот;
- Методологијата на изведба на техничките пресметки и начинот за дизајнирање на мрежата;
- Шема на примарната, секундарната и дистрибутивната мрежа;
- Трасите на каблите и начинот на полагањето на каблите до влезот или определената просторија на објектите;

- Димензии и карактеристики на каблите;
- Пресметки на сигналите;
- Нивото на сигналите;
- Односот сигнал/шум;
- Односот сигнал/пречка;
- Пресметките на сигналите, вклучувајќи го и слабењето на каблите мора да се изведат за сигналите на завршната точка на кабелската комуникациска мрежа како и на сите места каде што се врши обработка на сигналот;
- Пресметка на слабењето на оптичките сигнали (кај јавна кабелска комуникациска мрежа базирана на оптика);
- Пресметка на хроматската дисперзија (кај јавна кабелска комуникациска мрежа базирана на оптика);
- Пресметка на поларизациска дисперзија (кај јавна кабелска комуникациска мрежа базирана на оптика);
- Приказ, димензии, карактеристики и опис на планираните елементи од кабелската електронска комуникациска мрежа (главни разделници, цевки, прева, спојници на прева и кабли, дистрибутивни и изводни надворешни ормари/надземни носачи, кабелски окна/шахти и друго).

Член 19

(1) При изградбата на јавните електронски комуникациски мрежи и придружните средства може да се користат:

- бакарни комуникациски кабли;
 - коаксијални комуникациски кабли;
 - хибридни коаксијално-оптички;
 - оптички комуникациски кабли;
 - кабелска канализација или цевки;
 - кабелски окна/шахти;
 - придружни дистрибутивни и изводни точки;
 - надворешни ормари;
 - надземни носачи.
- (2) При изградбата на јавната кабелска комуникациска мрежа и придружните средства, покрај прописите определени со член 3 на овој правилник ќе се применуваат следниве стандарди:

- национални стандарди;
 - стандарди на ETSI (Европски институт за стандардизација во телекомуникациите) дадени во Прилог 1 на овој правилник;
 - препораки и одлуки на ITU и СЕРТ и
 - други стандарди кои сеуште не се усвоени како македонски, а се применуваат во Европската Унија.
- (3) Во рок не подолг од 10 дена по изградбата на јавна кабелска комуникациска мрежа базирана на оптика, во сегменти на рбетниот дел од мрежата со должина над 10 km, пред започнување со обезбедување на јавни електронски комуникациски услуги, потребно е да се изврши мерење на:
- слабењето на оптичките сигнали;
 - хроматската дисперзија;
 - поларизациска дисперзија.
- (4) Мерењата од став (3) на овој член, на транспарентен и недискриминаторски начин, треба да ги изврши независно акредитирано инспекциско тело регистрирано во Република Македонија, кое на операторот на јавна кабелска комуникациска мрежа базирана на оптика и на Агенцијата им доставува примерок од извештајот за извршените мерења.

Член 20

(1) При планирањето и изградбата на кабелска канализација треба да се исполнат минималните технички услови утврдени во овој член, кои ќе обезбедат сигурност на јавните електронски комуникациски мрежи и придружните средства.

(2) Планираните капацитети на кабелска канализација се врши во согласност со планираниот капацитет на електронските комуникациски мрежи. При планирање на капацитетот на кабелска канализација треба да се земат во обзир потребите за следните најмалку пет години.

(3) Покрај планираните капацитети од став (2) на овој член, планираниот капацитет на кабелската канализација треба да ги задоволи и потребите за поставување на кабел за поврзување.

(4) За изградба на кабелска канализација се изготвува проектна документација, која треба да биде изработена и во електронска форма.

(5) Како основа за изработката на проектната документација од став (2) на овој член се користат геодетските точки од геодетскиот елаборат. Геодетските снимања на кабелската канализација и изработката на геодетскиот елаборат се врши во државен координатен систем.

(6) Ситуационото решение на кабелската канализација кое е дел од проектната документација од став (2) на овој член е приказ на трасата на кабелската канализација, документирање на видот и бројот на шахти, бројот, должината и видот на цевките помеѓу две шахти или помеѓу шахта и некој објект, како и следење на исполнетоста на цевките на кабелската канализација.

(7) Ситуационото решение од став (4) на овој член треба да ги содржи следните податоци:

- локација на шахтите;
- траса на кабелската канализација, број и тип на цевки и нивни димензии (сегмент на трасата помеѓу шахтите) и
- профил и исполнетост на цевките (основа и пресек на шахта со податоци за распоред на цевките).

(8) При изградбата на кабелска канализација потребно е да се исполнат следните минимални услови:

- во урбани средини – јавни површини наменети за пешаци, како што се тротоари и слично најмала длабочина на ровот е 60 см, односно во зависност од попречниот пресек на кабелската канализација, најмалку 50 см над слој од цевката до површината;
- на јавни површини - патишта, наменети за сообраќај на моторни возила, најмала длабочина на ровот е 80 см односно во зависност од попречниот пресек на кабелската канализација, најмалку 70 см над слој од цевката до површината, или према проектот на сообраќајницата;

- во неизградени подрачја и на приватно земјиште, најмала длабочина на ровот е 80 см односно во зависност од попречниот пресек на кабелската канализација, најмалку 70 см над слој од цевката до површината. Секое намалување на над слојот под 70 см треба да биде образложено во проектот и по потреба да се предвиди соодветна заштита поради смалувањето на над слојот;

- за ровови до куќи (на приватно земјиште), најмала длабочина на ровот е 40 см односно во зависност од попречниот пресек на кабелската канализација, најмалку 35 см над слој од цевката до површината;

- во каменити земјишта потребно е да се постави слој од 5 см песок, под и над поставената цевка и

- за ровови со длабочина до 60 см минималната ширина е 30 см, а за ровови со длабочина над 60 см минималната ширина е 40 см.

(9) Минималните услови во ставот (8), на овој член, не треба да бидат исполнети доколку микроцевките се полагаат во микроровови. Во тој случај микроцевките треба да се полагаат во согласност со ИТУ препораката: ИТУ-Т L.49 и со условите утврдени од претпријатието кое е надлежно за управувањето и одржувањето на одредена сообраќајница.

(10) Максималното препорачано растојание помеѓу шахтите на кабелската канализација во населени места изнесува 250 m.

(11) Кабелските шахти треба да овозможат пристап на човек во рамки на шахтата и треба да бидат со минимални димензии: Должина x Ширина x Висина (60-170 x 60-110 x 80-100cm).

Кабелските шахти со капаците на нив како интегрална целина треба да ги задоволат условот за носивост и тоа:

а. 125 kN за пешачка зона

б. 400 kN за површини за сообраќај на возила

(12) По изградбата на секоја кабелска канализација потребно е да се изврши испитување на проодноста на цевките и да се изготви извештај за испитувањето кој се приложува при техничкиот преглед на кабелската канализација.

Член 21

(1) Минималните растојанија, на меѓусебното приближување на подземниот електронски комуникациски кабел со бакарни проводници и најблискиот подземен електроенергетски кабел, се во зависност од напонот на електроенергетски кабел и се дадени во Табела 2. Доколку во реални услови овие растојанија, не може да се постигнат, неопходно е да се применуваат соодветни заштитни мерки.

Табела 2

Номинални напони на подземен електроенергетски кабел	Растојание
Кабел со номинален напон до 10 kV	0,5 m
Кабел со номинален напон од 10 kV до 35 kV	1,0 m
Кабел со номинален напон од 35 kV,	2,0 m

(2) Заштитните мерки во смисла на став (1) на овој член се состојат во поставување на кабел во заштитни цевки или полуцевки кои се поврзани соодветно. Заштитните полуцевки за електроенергетските кабли мора да бидат со добар проводен материјал (железо, итн), а цевките на електронските комуникациски кабли од непроводлив материјал (PVC или PE). Минималниот надворешен дијаметар на заштитните цевки или полуцевки мора да биде најмалку 1,5 пати поголем од надворешниот дијаметар на кабелот. Во случај кога електроенергетски кабел е со номинален напон поголем од 35 kV, потребно е да се постави и термичка изолација помеѓу каблите. Во случај на примена на заштитните мерки, минималното растојание помеѓу каблите не смее да биде помало од 0,3 m.

(3) При вкрстување на подземните електронски комуникациски кабли со електроенергетски кабли се изведуваат по правило под агол од 90° - но во никој случај аголот не може да биде помал од 45°. Во посебни случаи може да се направи исклучок на ова правило и аголот може да се намали до 30°, меѓутоа мора да се даде посебно објаснување на причината за ова намалување.

(4) Вертикалната оддалеченост на местото на вкрстување помеѓу најблискиот електронски комуникациски кабел и најблискиот електроенергетски кабел мора да изнесува 0,3 m за електроенергетски кабли со номинален напон до 1 kV и 0,5 m за електроенергетски кабли, со напон помеѓу 1 kV и 35 kV. Ако вертикалното растојание од 0,5 m не може да се постигне, се применуваат соодветни заштитни мерки од ставот (4) на овој

член. Должината на заштитната цевка, односно полуцевка не треба да биде помала од 1 m од двете страни на местото на вкрстувањето. Во случај на примена на заштитни мерки од став (4) на овој член, вертикалното растојание помеѓу каблите не смее да биде помало од 0,3 m.

(5) Минималното растојание помеѓу ново планираните подземни електронски комуникациски кабли и постоечкиот столб на електроенергетски вод зависи од напонот на електро енергетскиот вод, е дадено во Табела 3. Ако оваа далечина во реални услови не е можна, потребно е на трасата на комуникацискиот кабел каде што не е можно да се задоволат барањата од Табела 3, да се обезбеди дополнителна заштита со користење на соодветни заштитни мерки од став (2) на овој член.

Табела 3

Номинални напони на ЕЕ водови	Растојание
Водови со номинален напон до 1 kV	2,0 m
Водови со номинален напон до 35 kV,	5,0 m
Водови со номинален напон од 110 kV,	10,0 m
Водови со номинален напон од 220 kV,	15,0 m
Водови со номинален напон од 400 kV,	25,0 m

(6) Минималното вертикално растојание помеѓу најнискиот носач на електроенергетскиот вод и надземниот електронски комуникациски кабел во најнеповолни услови треба да биде поголемо од вредноста утврдена во Табела 4. Ако оваа далечина во реални услови не е можна, потребно е електронскиот комуникациски кабел на трасата каде што не е можно да се задоволат барањата од Табела 4 да се помести или да се направи подземно каблирање на постојните траси на електронските комуникациски кабли.

Табела 4

Номинални напони на ЕЕ водови	Растојание
Водови со номинален напон од 1 kV до 35 kV,	2,5 m
Водови со номинален напон од 35 kV до 100 kV	3,0 m
Водови со номинален напон од 220 kV,	4,0 m
Водови со номинален напон од 400 kV,	5,5 m

(7) При паралелно носење и вкрстување на надземни електронски комуникациски кабел со електроенергетски самонесечки водови со номинален напон помал од 1 kV, минималното растојание е дефинирано со посебни прописи кои го одредуваат поставувањето на самонесечките водови по столбовите на нисконапонската мрежа.

(8) При приближување и вкрстување на надземни електронски комуникациски кабли и надземни електроенергетски водови, хоризонтална проекција на оддалеченост на најблискиот носач на електроенергетски вод од најблискиот столб кој го пренесува електронски комуникациски кабел мора да биде барем еквивалентна на висината на столбот на местото на вкрстување зголемено за 3,0 m.

(9) Минимално растојание помеѓу подземниот електронски комуникациски кабел и металните проводници на електричната опрема со висок напон (напонот поголем од 35 kV) зависи од условите за работа, специфичен отпор на почвата и видот на локацијата, а се пропишани во Табела 5.

Табела 5

Специфичен отпор на почвата	Електроенергетска опрема со		Вид на локација
	Изолирана или заземјена ѕвездасто преку пригушувач	Директно заземјена ѕвездасто	
$\leq 50 \Omega m$	2m	5m	Урбано
	5m	10m	Рурално
50-500 Ωm	5m	10m	Урбано
	10m	20m	Рурално
$> 500 \Omega m$	10m	50m	Урбано
	20m	100m	Рурално

(10) Минимално растојание кај приближувањето и вкрстувањето на подземните оптички комуникациски кабли без метални елементи кои се наоѓаат во заштитните цевки и подземните електроенергетски кабли треба да биде 0,3 m. Заинтересираните страни можат да постигнат договор за намалување на растојанието до 0,1 m.

Член 22

(1) Минималното растојание (растојанието помеѓу најблиските надворешни рабови на инсталација) при паралелно водење или приближување на подземни електронски комуникациски кабли и постоечките водоводни цевки изнесува 0,5 m, односно 1,5 m за магистрален цевковод за водоснабдување. Овие растојанија можат да се намалат на 30% ако и двете инсталации се заштитат со соодветна механичка заштита.

(2) Местото на вкрстување зависи од висинската позиција на електронските комуникациски кабли и по правило треба да се направи на начин електронскиот комуникациски кабел да минува над водоводната цевка, при што вертикалното растојание помеѓу кабелот и главната водоводна цевка мора да биде најмалку 0,5 m, а кај вкрстувањето на кабелот со кукните водоводни приклучоци треба да биде минимум 0,3 m.

(3) Ако минималното растојание од став (2) на овој член не може да се постигне, потребно е да се заштитат електронските комуникациски кабли од механички оштетувања со посебна заштитна цевка со должина од најмалку 1 m на секоја страна од местото на вкрстување. Во овој случај, минималното растојание не треба да биде помало од 0,3 m при вкрстувањето на електронскиот комуникациски кабел со главната водоводна цевка, односно 0,15 m при вкрстување на кабелот со кукните водоводни приклучоци.

(4) Минималното растојание при паралелно водење или приближување на постоечките подземни електронски комуникациски кабли и канализацијата (помалите канализационски цевки и кукните канализационски приклучоци) треба да биде 0,5 m, односно 1,5 m за главната канализационска цевка со профил еднаков или поголем од 0,6 m.

(5) На местото на вкрстување, кабелот мора да биде поставен над канализационската цевка, при што кабелот мора да е механички заштитен. Должината на заштитната цевка мора да биде најмалку 1,5 m од двете страни на вкрстувањето, а растојанието од врвот на профилот на канализацијата треба да биде најмалку 0,3 m.

Член 23

(1) При приближување или паралелно водење на подземни електронски комуникациски кабел и постоечки гасовод со притисок еднаков или помал од 0,4 МРа

(4 bar), како и куќните гасоводни приклучоци, минималното растојание треба да биде 0,5 m, односно 1,5 m во случај на притисок на гасот поголем од 0,4 МРа. Во екстремни случаи, кога не може да се постигнат наведените растојанија, е дозволено пократко растојание, но со задолжителна употреба на соодветни заштитни мерки за електронскиот комуникациски кабел.

(2) На местата на вкрстување на кабелот и гасоводот, кабелот мора да помине над гасоводот, при што минималното растојание треба да биде 0,5 m. При вкрстување со куќните гасоводни приклучоци, растојанието може да се намали до 0,3 m. Во случај кога растојанието не може да се постигне, електронскиот комуникациски кабел треба да биде заштитен од можните механички оштетувања, со поставување на соодветна цевка или полуцевка, така што должината на заштитната цевка мора да биде најмалку 1 m од двете страни на вкрстувањето.

(3) Минималното растојание помеѓу кабинети за надворешна монтажа со или без вградена активна електронска опрема, и постоечки гасовод со притисок еднаков или помал од 0,4 МРа мора да биде најмалку 2 m. Минималното растојание помеѓу кабинетот за надворешна монтажа со или без вградена активна електронска опрема, и постоечкиот гасовод под притисок поголем од 0,4 МРа треба да биде најмалку 5 m.

Член 24

(1) При приближување или паралелно водење на подземен електронски комуникациски кабел и постоечкиот топловод, мора да се обезбеди минимално растојание од 0,8 m. Во случај кога тоа не може да се постигне, дозволено е растојанието да биде до 0,5 m во максимална должина на приближување до 5 m.

(2) Ако цевките од топловодот доведуваат до покачување на температурата во околината за повеќе од 10°C, или ако постои веројатност на дополнително загревање на кабелот, потребно е да се зголеми растојанието или пак да се додаде топлинска изолација со дебелина од 0,2 m.

(3) На местата на вкрстување на електронски комуникациски кабел и постоечкиот топловод минималното вертикално растојание треба да биде 0,5 m. Во случај кога тоа не може да се постигне или ако со вкрстувањето постои потенцијална опасност за дополнително греење на каблите, потребно е да се применат заштитни мерки со поставување на кабелот во цевка или полуцевка од соодветни материјали (бетон и друго, но не и PVC или PE) и слој на тоplotна изолација со дебелина од 0,2 m, при што должината на заштитната цевка мора да биде најмалку 1,5 m од двете страни на вкрстувањето, а тоplotната изолација мора да го покрие топловодот најмалку 2 m од секоја страна на местото на вкрстувањето.

Член 25

(1) Минималното растојание кај приближувањето и вкрстувањето како што е дефинирано во овој член се однесуваат на незаштитен електронски комуникациски кабел со метални проводници положени во отворен ров. Ако се работи за кабел кој е поставени во кабелски канали или цевки, се смета дека веќе постои извесен степен на заштита па се прифаќаат пократки растојанија кај приближувањето и вкрстувањето, а кои се дефинирани во случај кога тие преземаат соодветни мерки за безбедност во согласност со овој Правилник.

(2) Во случај на паралелно водење, или со приближување на трасата на електронските комуникациски кабли кон други постоечки подземни или надземни објекти, каде што оддалеченоста е помала од растојанието пропишано во Табела 5, инвеститорот мора да бара согласност од сопствениците на овие објекти.

(3) Минималната дозволена оддалеченост помеѓу електронски комуникации кабли и постоечка инсталација за складирање и трансфер на запаливи течности е 1,5 m на местата на приближување и паралелно водење. Во случај кога не може да се постигне наведеното растојание, истото може да се намали до 0,5 m при што, во должина не пократка од 1,5 m, потребно е да се заштитат подземните електронски комуникациски кабли со соодветни цевки кои покрај механичката цврстина, мора да бидат отпорни на влијанието на различни видови на минерални масла да бидат отпорни на пробивање на запаливи течности или испарувања.

(4) Доколку трасата на новиот електронски комуникациски кабел е планирана така што се вкрстува со постоечкиот пат, потребно е да биде под нормален агол на оската на патот, при што електронскиот комуникациски кабел мора да биде поставен во заштитна цевка и мора да се положи уште најмалку една дополнителна резервна цевка. Должината на цевката треба да е на секоја страна по 0,5 m подолга од ширината на коловозот. Ако трасата на цевката го пресекува и тротоарот и продолжува во зелениот појас, тогаш истата треба да заврши во зелениот појас.

(5) По должината на и низ трасата на подземниот електронски комуникациски кабел или канал на растојание помало од 2 m не смее да се садат дрвја чиј корени можат да оневозможат пристап до кабелот или може да го оштетат.

(6) За надземни самоносечки електронски комуникациски водови неопходно е да се обезбеди минимален воздушен коридор од 0,5 m околу водот.

Член 26

(1) Планирањето на нови подводни електронски комуникациски кабли треба да се спроведе на таков начин што ќе се избегне вкрстување со постоечките подводни инсталации (водовод, електричен кабел, канализациско испуштање во реки и езера).

(2) Ако вкрстувањето под вода не може да се избегне, инвеститорот треба да изготви (дефинира) техничкото решение за заштита на подводниот комуникациски кабел.

Член 27

Агенцијата издава согласност за усогласеноста на основниот проект за изградба на јавни електронски комуникациски мрежи и придружни средства, со одредбите на овој Правилник и примената на условите кои произлегуваат од истиот, во постапка за издавање на одобрение за градење.

Член 28

(1) Во случаи кога заради изградба на комунални објекти и други јавни објекти, средства и инсталации, потребно е да се дислоцира или заштити постојната легално изградена јавна комуникациска мрежа или придружна инфраструктура, инвеститорот на предвидената градба треба да го извести операторот кој е сопственик на јавната комуникациска мрежа или на придруж-

ната инфраструктура во рок не пократок од 30 дена пред предвиденото започнување на работите и да му обезбеди пристап за надзор над изведувањето на работите. Во спротивно, инвеститорот ќе биде одговорен за направената штета.

(2) Операторот и инвеститорот од ставот (1) на овој член можат со договор да одредат операторот да преземе мерки за дислокација или заштита.

(3) Трошоците за дислоцирање и заштита ги покрива инвеститорот на предвидената градба.

Член 29

(1) Во градовите со над 15.000 жители, согласно пописот од 2002 година, во рамките на Деталните урбанистички планови, поставувањето на каблите на јавната кабелска електронска комуникациска мрежа на растојание од најмалку 100m до повеќестанбени објекти кои имаат повеќе од двајца сопственици на посебни делови и повеќе од осум посебни делови и станбено-деловни односно деловно-станбени објекти треба да е само под земја во кабелска инфраструктура.

(2) Во населените места кои не се опфатени со ставот (1) на овој член, поставувањето на каблите на јавната кабелска електронска комуникациска мрежа може да се врши под земја во кабелска инфраструктура или над земја прицврстена на соодветни телекомуникациски столбови или носачи имајќи ги во предвид заштитата на животна средина и заштитата на човековото здравје и безбедност.

(3) Операторите на јавни електронски комуникациски мрежи треба во сите населени места, поставувањето на каблите на јавната кабелска електронска комуникациска мрежа во близина на општинските административни центри, образовните институции, културните знаменитости и верските објекти да го вршат под земја во кабелска инфраструктура на растојание не помало од 50m од објектите.

Член 30

(1) Операторите на јавна кабелска електронска комуникациска мрежа треба да обезбедат широкопојасен пристап до услуги (broadband) со големи брзини од кои:

А) До крајот на 2016 година:

- Најмалку 30% од домаќинствата покриени со мрежата на операторот да имаат можност за пристап до јавната комуникациска мрежа со брзина на пренос од 30 Mbps и

- Најмалку 15% од домаќинствата покриени со мрежата на операторот да имаат можност за пристап до јавната комуникациска мрежа со брзина на пренос од 100 Mbps.

Б) До крајот на 2018 година:

- Најмалку 60% од домаќинствата покриени со мрежата на операторот да имаат можност за пристап до јавната комуникациска мрежа со брзина на пренос од 30 Mbps и

- Најмалку 30% од домаќинствата покриени со мрежата на операторот да имаат можност за пристап до јавната комуникациска мрежа со брзина на пренос од 100 Mbps.

В) До крајот на 2020 година:

- 100% од домаќинствата покриени со мрежата на операторот да имаат можност за пристап до јавната комуникациска мрежа со брзина на пренос од 30 Mbps и

- Најмалку 50% од домаќинствата покриени со мрежата на операторот да имаат можност за пристап до јавната комуникациска мрежа со брзина на пренос од 100 Mbps.

(2) Операторот треба на Агенцијата да и доставува квартални извештаи со следните податоци:

- Вкупен број на домаќинства до кои може да обезбеди широкопојасен пристап до услуги, со податоци за технички тип на мрежата;

- Вкупен број на домаќинства до кои може да обезбеди широкопојасен пристап до услуги со брзина на пренос поголема од 30 Mbps, со податоци за технички тип на мрежата;

- Вкупен број на домаќинства до кои може да обезбеди широкопојасен пристап до услуги со брзина на пренос поголема од 100 Mbps со податоци за технички тип на мрежата,

(3) Кварталните извештаи од ставот (2) на овој член треба да се доставуваат во согласност со табелата дадена во прилог 2 на овој правилник.

(4) Агенцијата на својата веб страна ќе ги објави добиените податоци од ставот (2) на овој член.

IV. ПЛАНИРАЊЕ, ПРОЕКТИРАЊЕ, ГРАДЕЊЕ НА ДЕЛОВНИ ИЛИ СТАМБЕНИ ЗГРАДИ СО ФИЗИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИСКИ МРЕЖИ ЗА ПРЕНОС СО ГОЛЕМИ БРЗИНИ

Член 31

(1) Во случај на изградба на деловна или станбена зграда, наменета за натамошна продажба, инвеститорот на зградата треба да изгради Физичка инфраструктура во зграда за пренос со големи брзини за поставување на пристапна електронска комуникациска мрежа.

(2) Физичката инфраструктура од ставот (1) на овој член, треба да биде изградена од вертикални сегменти за најмалку 3 (три) оператори и хоризонтални сегменти, при што на секој кат, треба да има најмалку еден вграден ормар каде што се поврзуваат вертикалните и хоризонталните сегменти, со цел да се овозможат лесни интервенции, сервисирање и замена на каблите од електронската комуникациска мрежа.

(3) Димензиите на Физичката инфраструктура од ставот (1) на овој член треба да бидат овозможат поврзувањето на целата деловна или станбена зграда, да не надмине исполнетост од 80% на каналите во ниту една точка од вкупниот простор. Во вертикалните сегменти кои се изведуваат со вградени црева во сидовите, треба да биде планирано најмалку едно резервно (незафатено) црево со внатрешен дијаметар не помал од 25 mm.

(4) Деловната или станбената зграда од ставот (1) на овој член, треба да биде планирана и изградена на начин што ќе содржи точка на концентрација која ќе биде пристапна за оператори на јавни електронски комуникациски мрежи со цел на истите да им се овозможи пристап до физичката инфраструктура во зграда за големи брзини. Точката на концентрација може да биде лоцирана внатре или надвор од зградата на начин што ќе биде обезбеден простор за истовремен физички пристап и поврзување на најмалку три оператори. Точката на концентрација треба да биде лесно достапна за операторите, од затворен тип, и да оневозможи влез за неовластени лица со што ќе се осигура нивната безбедност и интегритет.

(5) Изградената Физичка инфраструктура во зграда за пренос со големи брзини треба да им овозможи на сите сопственици на зградата слободен избор на оператор, а на сите оператори пристап до зградата под еднакви и недискриминаторски услови.

(6) Имател на правото за користење на физичка инфраструктура во зграда за големи брзини, врз основа на добиено писмено барање од било кој оператор на јавни електронски комуникациски мрежи, треба на истиот, под недискриминаторски услови и рокови, да му овозможи пристап до точката за концентрација на зградата, како и да му овозможи пристап до физичката инфраструктура во зградата за големи брзини, во случај кога дуплирањето на инфраструктурата е економски неефикасно или физички е непрактично. Операторот кој бара пристап треба пристапот до точката за концентрација на зградата да го обезбеди на сопствен трошок и со минимално нарушување на приватниот имот.

(7) Доколку не постои физичка инфраструктура во зграда за големи брзини, оператор на јавни електронски комуникациски мрежи има право да постави мрежна завршна точка во просториите на претплатникот со кого има склучено договор за обезбедување на широкопојасен пристап до услуги, кое треба да биде со минимално нарушување на имотот и на сопствен трошок.

(8) Доколку во рок од еден месец од денот на приемот на барањето од ставот (6) на овој член, не е постигнат договор за пристап, Агенцијата по барање на една од страните поведува постапка за решавање на спор согласно членот 53 од Законот за електронските комуникации.

(9) Агенцијата во постапката на решавање на спорот од ставот (8) на овој член ќе донесе обврзувачка одлука со која ќе го реши спорот, имајќи го предвид принципот на пропорционалност.

Член 32

(1) Инсталациите на електронска комуникациска мрежа и кабелска канализација треба да бидат дизајнирани така што да не бидат загрозувани безбедноста на луѓето, предметите и објектот од влага, механички, хемиски и/или електрични влијанија. Составниот материјал, кој што се користи за инсталациите на електронска комуникациска мрежа и кабелска канализација, не треба да содржи штетни материји кои се ослободуваат, или би се ослободиле, на високи температури или при пожар, согласно Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

(2) Инсталациите на електронска комуникациска мрежа и кабелска канализација треба да се дизајнирани согласно на техничките прописи кои се однесуваат на заштита на телекомуникациските водови од влијанието на електроенергетските водови, согласно Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 33

Оператор на јавна електронска комуникациска мрежа која е во употреба, односно со која преку оптика веќе се обезбедуваат јавни електронски комуникациски услуги треба мерењата од членот 19, ставовите (3) и (4) на овој правилник да ги изврши во рок од 2 (две) години од денот на влегување во сила на овој правилник.

Член 34

(1) Оператор на јавна кабелска електронска комуникациска мрежа треба најкасно до 31 Декември 2014 година до Агенцијата да достави информација за вкупниот број на објектите од членот 29 ставови (1) и (3) на овој правилник, со нивни адреси, а кои се поврзани со надземна јавна електронска комуникациска мрежа.

(2) Поставувањето под земја на надземната јавна кабелска комуникациска мрежа согласно членот 29 ставови (1) и (3) од овој правилник треба да се изврши по следната динамика:

- до крајот на 2016 година 40% од објектите од членот 29 ставови (1) и (3) од овој правилник кои биле претходно поврзани со надземна јавна електронска комуникациска мрежа;

- до крајот на 2018 година 70% од објектите од членот 29 ставови (1) и (3) од овој правилник кои биле претходно поврзани со надземна јавна електронска комуникациска мрежа;

- до крајот на 2020 година 100% од објектите од членот 29 ставови (1) и (3) од овој правилник кои биле претходно поврзани со надземна јавна електронска комуникациска мрежа;

(3) Операторот од ставот (1) на овој член треба до Агенцијата да доставува податоци за секоја новопоставена подземна јавна кабелска електронска комуникациска мрежа согласно утврдената динамика од ставот (2) на овој член, односно геодетски елаборат за нумерички податоци изработен согласно проектот за инфраструктура во електронска форма.

(4) Операторот од ставот (1) на овој член треба по секој изминат период од динамиката утврдена во ставот (2) на овој член до Агенцијата да доставува и вкупен извештај за извршените работи од дадениот период во рок од 15 денови по изминувањето на периодот.

(5) Агенцијата за електронски комуникации на својата веб страна јавно ќе ги објави добиените податоци од ставовите (3) и (4) на овој член.

(6) Во случај кога од објективни причини не може да се обезбеди соодветна документација за градба согласно закон, заради што динамиката на исполнувањето на обврската од ставот (2) на овој член е оневозможена, на барање на оператор, Агенцијата може да го продолжи рокот за исполнување на обврската.

Член 35

Со денот на влегување во сила на овој Правилник престанува да важи Правилникот за техничките, употребните и другите услови за одредени типови на електронски комуникациски мрежи и електронска комуникациска инфраструктура, придружни инфраструктурни капацитети и средства („Службен весник на Република Македонија“ број 88/2011 и 68/2012).

Член 36

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на неговото објавување во „Службен весник на Република Македонија“.

По влегувањето во сила, правилникот ќе биде објавен на веб-страната на Агенцијата.

Бр. 0201-1011/7
10 јули 2014 година
Скопје

Директор,
Роберт Орданоски, с.р.

ПРИЛОГ 1

Список на стандарди:

Стандард	Краток наслов на стандардот македонски / англиски	
EN 50173-1	Основен кабелски систем – Дел 1: Општи услови	Information technology – Generic cabling systems – Part 1: General requirements
EN 50173-2	Основен кабелски систем – Дел 2: Деловни простории	Information technology – Generic cabling systems – Part 2: Office premises
EN 50173-3	Основен кабелски систем – Дел 3: Индустриски посед	Information technology – Generic cabling systems – Part 3: Industrial premises
EN 50173-4	Основен кабелски систем – Дел 4: Домови	Information technology – Generic cabling systems – Part 4: Homes
EN 50173-5	Основен кабелски систем – Дел 5: Дата центри	Information technology – Generic cabling systems – Part 5: Data centres
EN 50174-1	Кабелска инсталација – Дел 1: Спецификации на инсталација и обезбедување	Information technology - Cabling installation - Part 1: Installation specification and quality assurance
EN 50174-2	Кабелска инсталација – Дел 2: Планирање на инсталација и пракси на внатрешниот дел на зградите	Information technology - Cabling installation - Part 2: Installation planning and practices inside buildings
EN 50174-3	Кабелска инсталација – Дел 3: Планирање на инсталација и пракси на надворешниот дел на зградите	Information technology - Cabling installation Part 3: Installation planning and practices outside buildings
EN 60728-1	Кабелски мрежи за телевизиски сигнали, радио сигнали и интерактивни услуги - Дел 1: Перформансите на системот за напредни патеки	Cable networks for television signals, sound signals and interactive services – Part 1: System performance of forward paths
EN 50117-2-4	Коаксијални кабли – Дел 2: Поединечни спецификации за кабли користени во кабелски дистрибутивни мрежи – Внатрешно каблирање за системи кои функционираат на 5 MHz – 3 000 MHz	Coaxial cables- Part 2: Sectional specification for cables used in cabled distribution networks– Indoor drop cables for systems operating at 5 MHz – 3 000 MHz.
EN 50117-2-3	Коаксијални кабли користени во кабелски дистрибутивни мрежи – Дел 4: поединечни спецификации на кабли за дистрибуција и пренос	Coaxial cables used in cabled distribution networks. - Part 4: Sectional specification for distribution and trunk cables
EN 50117-2-5	Коаксијални кабли користени во кабелски дистрибутивни мрежи – Дел 2-4: Надворешно каблирање за системи кои функционираат на 5 MHz – 3 000 MHz	Coaxial cables used in cabled distribution networks - Part 2-5: Sectional specification for outdoor drop cables for systems operating at 5 MHz - 3000 MHz
EN 50290-2-1	Комуникациски кабли – Дел 2-1: Вообичаени правила за дизајн и конструкција	Communication cables -- Part 2-1: Common design rules and construction
EN 50310	Примена на потенцијално изедначување и заземјување на објекти со информатичка опрема	Application of equipotential bonding and earthing in buildings with information technology equipment
EN 50346	Кабелска инсталација – Тестирање на инсталираните кабли	Information technology - Cabling installation - Testing of installed cabling
EN 50441-1	Непрегледни кабли за внатрешни резиденцијални телекомуникациски инсталации - Дел 1: класа 1	Unscreened cables for indoor residential telecommunication installations - Part 1: class 1
EN 50441-2	Прегледни кабли за внатрешни резиденцијални телекомуникациски инсталации - Дел 2: класа 2	Screened cables for indoor residential telecommunication installations - Part2: class 2
EN 50441-3	Прегледни кабли за внатрешни резиденцијални телекомуникациски инсталации - Дел 3: класа 3	Screened cables for indoor residential telecommunication installations – Part 3: class 3
EN 60603-7-3	Конектори за електронска опрема - Дел 7-3: Детална спецификација за 8 -жилни, заштитени, слободни и фиксни конектори, за пренос на	Connectors for electronic equipment - Part 7-3: Detail specification for 8 - way, shielded, free and fixed connectors, for data transmissions

Стандард	Краток наслов на стандардот македонски / англиски	
	податоци на фреквенции до 100 MHz	with frequencies up to 100 MHz
EN 60603-7-5	Конектори за електронска опрема - Дел 7-5: Детална спецификација за 8 -жилни, заштитени, слободни и фиксни конектори, за пренос на податоци на фреквенции до 250 MHz	Connectors for electronic equipment: - Part 7-5: Detail specification for 8-way, shielded, free and fixed connectors, for data transmissions with frequencies up to 250 MHz
EN 60603-7-7	Конектори за електронска опрема - Дел 7-7: Детална спецификација за 8 -жилни, заштитени, слободни и фиксни конектори, за пренос на податоци на фреквенции до 600 MHz (категиорија 7, заштитено)	Connectors for electronic equipment: - Part 7-7: Detail specification for 8-way, shielded, free and fixed connectors, for data transmissions with frequencies up to 600 MHz (category 7, shielded)
EN 60966-2-4	Радиофреквенциски и коаксијални кабелски додатоци - Дел 2-4: Детална спецификација за кабли за радио и ТВ приемници (Фреквентен опсег 0 до 3 000MHz, IEC 61169-2 конектори).	Radiofrequency and coaxial cable assemblies - Part 2-4: Detail specification for cable assemblies for radio and TV receivers (Frequency range 0 to 3 000MHz, IEC 61169-2 connectors).
EN 60966-2-5	Радиофреквенциски и коаксијални кабелски додатоци - Дел 2-5: Детална спецификација за кабли за радио и ТВ приемници (Фреквентен опсег 0 до 1 000MHz, IEC 61169-2 конектори).	Radiofrequency and coaxial cable assemblies - Part 2-5: Detail specification for cable assemblies for radio and TV receivers (Frequency range 0 to 1 000MHz, IEC 61169-2 connectors).
EN 60966-2-6	Радиофреквенциски и коаксијални кабелски додатоци - Дел 2-6: Детална спецификација за кабли за радио и ТВ приемници (Фреквентен опсег од 0 до 3000MHz, IEC 60169-24 конектори).	Radiofrequency and coaxial cable assemblies - Part 2-6: Detail specification for cable assemblies for radio and TV receivers (Frequency range 0 to 3000MHz, IEC 60169-24 connectors).
EN 61169-2	Радиофреквенциски конектори - Дел 2: Секциска спецификација - Радиофреквенциски коаксијални конектори од тип 9,52 EN 61169-24 Радиофреквенциски конектори - Дел 24: Секциска спецификација - Радиофреквенциски коаксијални конектори со навој на спојка, обично за употреба во 75 оми кабелски дистрибутивни системи (тип F).	Radiofrequency connectors - Part 2: Sectional specification - Radiofrequency coaxial connectors of type 9.52 EN 61169-24 Radiofrequency connectors - Part 24: Sectional specification - Radiofrequency coaxial connectors with screw coupling, typically for use in 75 ohm cable distribution systems (type F).
EN 50083	Кабелски дистрибутивни системи за телевизија, звук и интерактивни мултимедијални сигнали	Cabled distribution systems for television, sound and interactive multimedia signals
EN 50083-1	Заштитни мерки	Safety requirements.
EN 50083-2	ЕМС за опрема	EMC for equipment.
EN 50083-3	Активна широкопојасна опрема	Active wideband equipment;
EN 50083-4	Пасивна широкопојасна опрема	Passive wideband equipment;
EN 50083-5	Headend опрема	Headend equipment;
EN 50083-6	Оптичка опрема	Optical equipment;
EN 50083-7	Перформанси на системот	System performance.
EN 50083-8	ЕМС за мрежи	EMC for networks.
EN 50083-9	Интерфејс за DVB/MPEG2 транспортен поток.	Interface for DVB/MPEG2 transport stream.
EN 50083-10	Перформансите на системот за повратна патека.	System performance for return path.
МКС EN 60793-1-40:2009	Оптички влакна - Дел 1-40: Методи на мерење и процедури за испитување - Слабење	
МКС EN 60793-1-42:2009	Оптички влакна - Дел 1-42: Методи на мерење и процедури за испитување - Хроматска дисперзија (идентичен со EN 60793-1-42:2007)	
МКС EN 60793-1-48:2009	Оптички влакна - Дел 1-48: Методи на мерење и процедури за испитување - Дисперзија при поларизационен мод	
МКС EN 60793-1-22:2009	Оптички влакна - Дел 1-22: Методи на мерење и процедури за испитување - Мерење на должина	

Прилог 2

Извештај за широкопојасен пристап до услуги (broadband) со големи брзини							
Оператор							
За квартален период		(квартал) (година)					
		а. Број на поврзани домаќинства на мрежата на операторот	б. Процент од вкупниот број на поврзани домаќинства	в. Број на корисници на операторот на поединечна услуга	г. Процент од вкупниот број на корисници	д. Број на корисници на операторот на услуга во пакет	ѓ. Процент од вкупниот број на корисници
1. Широкопојасен пристап до услуги (broadband) по типови на мрежа			N/A				
1.1	(Тип на мрежа 1, да се опише)		N/A				
1.2	(Тип на мрежа 2, да се опише)		N/A				
1.3	(Тип на мрежа 3, да се опише)		N/A				
1.4	Вкупно		N/A				
2. Широкопојасен пристап до услуги (broadband) со големи брзини од најмалку 30 Mbps по типови на мрежа							
2.1	(Тип на мрежа 1, да се опише)						
2.2	(Тип на мрежа 2, да се опише)						
2.3	(Тип на мрежа 3, да се опише)						
2.4	Вкупно						
3. Широкопојасен пристап до услуги (broadband) со големи брзини од најмалку 100 Mbps по типови на мрежа							
3.1	(Тип на мрежа 1, да се опише)						
3.2	(Тип на мрежа 2, да се опише)						
3.3	(Тип на мрежа 3, да се опише)						
3.4	Вкупно						

РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

3060.

Врз основа на член 22, алинеја 5 од Законот за енергетика („Службен весник на РМ“ бр. 16/2011, 136/2011, 79/2013, 164/2013 и 41/2014), член 28 од Законот за акцизите („Службен весник на РМ“ бр. 32/2001, 50/2001, 52/2001, 45/2002, 98/2002, 24/2003, 96/2004, 38/2005, 88/2008, 105/2009, 34/2010 и 55/2011), член 28 и 29 од Законот за данокот на додадена вредност („Службен весник на РМ“ бр. 44/99, 86/99, 08/2001, 21/2003, 19/2004, 33/2006, 101/2006, 114/2007, 103/2008, 114/2009 и 133/2009), Законот за животната средина („Службен весник на РМ“ бр. 53/2005) и Уредбата за начинот на утврдување, пресметување и уплатување на надоместокот за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати што се плаќаат при увоз и/или производство на нафтени деривати („Службен весник на РМ“ бр. 138/09 и 52/11), Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, на седницата одржана на 14.7.2014 година, донесе

О Д Л У К А ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НАЈВИСОКИ ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ УТВРДЕНИ СОГЛАСНО МЕТОДОЛОГИЈАТА

Член 1

Претпријатијата кои произведуваат деривати од нафта можат да ги формираат цените на одделни нафтени деривати така што највисоките производни цени да изнесуваат и тоа:

а) Моторни бензини	ден/лит
- ЕУРОСУПЕР БС - 95	до 42,284
- ЕУРОСУПЕР БС - 98	до 43,641
б) Дизел гориво	ден/лит
- ЕУРОДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	до 40,713
в) Масло за горење	ден/лит
- екстра лесно 1 (ЕЛ-1)	до 40,188
г) Мазут	ден/кг
- М-1 НС	до 32,903

Член 2

Претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати и увозници (во натамошниот текст: претпријатија) ги формираат цените за одделни нафтени деривати така што:

А. Највисоките малопродажни цени (1 ГРУПА НА ЦЕНИ) да изнесуваат и тоа:

а) Моторни бензини	ден/лит
- ЕУРОСУПЕР БС - 95	до 81,00
- ЕУРОСУПЕР БС - 98	до 83,00
б) Дизел гориво	ден/лит
- ЕУРОДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	до 67,50
в) Масло за горење	ден/лит
- екстра лесно 1 (ЕЛ-1)	до 56,00
г) Мазут	ден/кг
- М-1 НС	до 40,348

Б. Претпријатијата што вршат промет на нафтени деривати можат да ги формираат цените за одделни нафтени деривати во однос на највисоките цени од точката А на став 1 на овој член (1 ГРУПА НА ЦЕНИ), освен од подточката “г” и тоа: за 0,5 ден/лит пониски (2 ГРУПА НА ЦЕНИ), за 1,00 ден/лит пониски (3 ГРУПА НА ЦЕНИ) и за 1,5 ден/лит пониски (4 ГРУПА НА ЦЕНИ), согласно следната табела и да изнесуваат:

НАФТЕН ДЕРИВАТ	(2 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит	(3 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит	(4 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит
ЕУРОСУПЕР БС - 95	80,50	80,00	79,50
ЕУРОСУПЕР БС - 98	82,50	82,00	81,50
ЕУРОДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	67,00	66,50	66,00
ЕЛ-1 - ЕКСТРА ЛЕСНО 1	55,50	55,00	54,50

Претпријатијата што вршат промет на нафтени деривати можат да вршат промет на секој дериват поодделно по една од цените утврдени за тој дериват во една од групите на цени определени согласно оваа одлука.

Цените од сите четири ценовни групи формирани согласно став 1 на овој член, освен цената за мазутот М-1 НС, важат франко пумпна станица, а цената на мазутот М-1 НС важи франко производител во земјата.

Во цените од сите четири ценовни групи формирани согласно став 1 на овој член, освен во цената за мазутот М-1 НС, содржани се и трошоците за превоз од 0,50 ден/литар.

Во малопродажните цени формирани согласно овој член содржан е данокот на додадена вредност согласно Законот.

Член 3

Во малопродажните цени утврдени со членот 2 од оваа Одлука содржан е надоместокот за финансирање на активностите во областа на животната средина кои согласно Законот за животната средина го плаќаат обврзниците утврдени со овој закон и тоа:

а) Моторни бензини	ден/лит
- ЕУРОСУПЕР БС - 95	до 0,080
- ЕУРОСУПЕР БС - 98	до 0,080
б) Дизел гориво	ден/лит
- ЕУРОДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	до 0,030
в) Масло за горење	ден/лит
- екстра лесно 1 (ЕЛ-1)	до 0,040
г) Мазут	ден/кг
- М-1 НС	до 0,050

Член 4

Во малопродажните цени утврдени со членот 2 од оваа Одлука содржан е надоместокот за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати кои согласно Законот за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати го плаќаат обврзниците утврдени со овој закон при увоз и/или производство на нафтени деривати и тоа:

а) Моторни бензини
- ЕУРОСУПЕР БС - 95
- ЕУРОСУПЕР БС - 98

ден/лит
до 0,890
до 0,890

б) Дизел гориво
- ЕУРОДИЗЕЛ БС (Д-Е V)

ден/лит
до 0,300

в) Масло за горење
- екстра лесно 1 (ЕЛ-1)

ден/лит
до 0,300

г) Мазут
- М-1 НС

ден/кг
до 0,740

Член 5

Во малопродажните цени утврдени со членот 2 од оваа одлука акцизите кои ги плаќаат обврзниците согласно Законот изнесуваат и тоа:

а) Моторни бензини
- ЕУРОСУПЕР БС - 95
- ЕУРОСУПЕР БС - 98

ден/лит
до 21,690
до 22,028

б) Дизел гориво
- ЕУРОДИЗЕЛ БС (Д-Е V)

ден/лит
до 12,460

в) Масло за горење
- екстра лесно 1 (ЕЛ-1)

ден/лит
до 3,230

г) Мазут
- М-1 НС

ден/кг
до 0,100

Член 6

Во малопродажните цени утврдени согласно членот 2 од оваа одлука, трошоците на прометот на секој поодделен нафтен дериват од секоја ценовна група изнесуваат:

НАФТЕН ДЕРИВАТ	Ед. мерка	(1 ГРУПА НА ЦЕНИ)	(2 ГРУПА НА ЦЕНИ)	(3 ГРУПА НА ЦЕНИ)	(4 ГРУПА НА ЦЕНИ)
ЕУРОСУПЕР БС - 95	ден/лит	3,200	2,776	2,353	1,929
ЕУРОСУПЕР БС - 98	ден/лит	3,200	2,776	2,353	1,929
ЕУРОДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	ден/лит	3,200	2,776	2,353	1,929
ЕЛ 1 - ЕКСТРА ЛЕСНО 1	ден/лит	3,200	2,776	2,353	1,929
МАЗУТ М-1 НС	ден/кг	0,400	0,400	0,400	0,400

Член 7

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се применува од 00:01 часот на 15.7.2014 година и истата ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“ и на веб-страницата на Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија.

Бр. 02 – 1678/1
14 јули 2014 година
Скопје

Претседател,
Димитар Петров, с.р.

Службен весник

на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје

бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.

Директор и одговорен уредник – м-р Тони Трајанов.

Телефон: +389-2-55 12 400.

Телефакс: +389-2-55 12 401.

Претплатата за 2014 година изнесува 10.100,00 денари.

„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.

Рок за рекламации: 15 дена.

Жиро-сметка: 300000000188798.

Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.

Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

contact@slvesnik.com.mk

ISSN 0354-1622

2014106